

Посібник з вивчення Біблії в Суботній школі з
коментарями для вчителів
(квітень, травень, червень 2023 року)

ТРИ ПОСЛАННЯ ДЛЯ ВСЕСВІТУ

Марк Фінлі

ЗМІСТ

Трьохангельська вістка	2
Урок 1. Ісус перемагає – сатана програє (25–31 березня)	4
Урок 2. Доленосний момент (1–7 квітня)	19
Урок 3. Вічне Євангеліє (8–14 квітня)	33
Урок 4. «Побійтеся Бога й віддайте Йому славу» (15–21 квітня)	48
Урок 5. Добра вістка про суд (22–28 квітня)	61
Урок 6. Година Його суду (29 квітня - 5 травня)	75
Урок 7. Поклоніння Творцеві (6–12 травня).....	89
Урок 8. Субота й останній час (13–19 травня)	104
Урок 9. Місто «Омана» (20–26 травня)	118
Урок 10. Останні обмани сатани (27 травня - 2 червня)	148
Урок 12. Печать Бога та знак звіра. Частина 2 (10–16 червня).....	163
Урок 13. Осяяні Божою славою (17–23 червня)	177

ТРЬОХАНГЕЛЬСЬКА ВІСТКА

За тиждень до Великого розчарування, 15 жовтня 1844 року, у благочестивій лютеранській родині в Німеччині народився хлопчик. Його звали Фрідріх Ніцше, згодом він став одним з найвпливовіших атеїстів сучасності. Вважаючи, що на Заході Бог християнства помер, Ніцше засуджував вплив християнської релігії, висміюючи її як «рабську мораль», «мораль слабких», котрі, намагаючись захиститися від сильніших,

висловили такі безглузді судження, як «Любіть ворогів ваших». Ніцше вважав, що сучасність має вийти за межі застарілих уявлень щодо «добра і зла». Персонаж однієї з його книг («Так казав Заратустра») заявив: «Розбийте старі скрижалі закону!» (Автор мав на увазі, звичайно, Десять Заповідей).

1844 рік був важливий і для Карла Маркса, одного із засновників комуністичної ідеології. Цього року він написав працю «Економічно-філософські рукописи 1844 року»; вона не публікувалася в Радянському Союзі до 1932 року. «Рукописи» свідчать про ранній розвиток ідеологічних поглядів Маркса. У своїй праці він викладає власне розуміння матеріалістичної реальності, яка проходить через різні економічні етапи доти, доки робітники всього світу не об'єднаються, не подужають своїх капіталістичних гнобителів та не створять утопію на Землі. 1844 рік був важливий і для Чарльза Дарвіна. У праці, яка згодом стала відомою як «Олівцевий малюнок», Дарвін виклав один із перших варіантів своєї еволюційної теорії, хоч тоді він не був оприлюднений. Тільки 1859 року, опублікувавши свою працю «Походження видів», Дарвін виклав власну точку зору, згідно з якою все життя на Землі походить від спільного предка внаслідок природних випадкових процесів.

Однак 1844 рік був роком виконання пророцтва з книги Даниїла 8:14 про 2300 днів. І того ж 1844 року християни, які залишилися вірними Богові після Великого розчарування, стали насінням для всесвітнього руху, основне послання якого анулювало марксистську, ніцшеанську й дарвінівську ідеології.

Усупереч Марксу, рух адвентистів сьомого дня проголосив, що світову історію пояснює велика боротьба між Христом і сатаною, а не матеріалізм, і вона закінчиться не рукотворною комуністичною утопією, а надприродним встановленням вічного Божого Царства.

Усупереч Дарвіну, рух адвентистів сьомого дня навчає, що життя виникло не внаслідок випадкових

мутацій та природного відбору, а силою Бога-Творця, Котрий створив життя на Землі за шість днів, а сьомого дня, у суботу, відпочив.

Усупереч Ніцше, рух адвентистів сьомого дня проголосив не тільки те, що Бог існує, але й те, що Його універсальний моральний Кодекс, Десять Заповідей, залишається найвищим Божим критерієм та обов'язковим для всього людства.

Хіба це випадковість, що всі згадані події сталися 1844 року? Звичайно ж, ні.

Маркс, Ніцше, Дарвін — три впливових постаті, праці яких завдали людству непоправної шкоди. Однак серед усіх цих оман Бог не залишив світ без свідчення про Свою істину. Серед руйнівних ідеологій Він підняв рух, на підставі якого згодом утворилася Церква адвентистів сьомого дня і проголошує світові Божу істину для останнього часу — Трьохангельську вістку. Ця вістка спростовує хибні ідеї, виголошені трьома згаданими вище філософами.

Вістка трьох ангелів — це у певному розумінні гімн Церкви адвентистів сьомого дня. За своєю суттю ця вістка є Євангелієм, чистим і простим, але викладеним у контексті «теперішньої істини» (2 Петра 1:12), або істини для теперішнього часу.

І саме цю вістку ми вивчатимемо впродовж кварталу.

Уродженець штату Коннектикут, США, Марк Фінлі – усесвітньо відомий євангеліст, віцепрезидент Генеральної Конференції з 2005 по 2010 рік. Нині він є помічником президента Генеральної Конференції. У пастора Фінлі та його дружини Ернестіни троє дітей та п'ятеро онуків.

ІСУС ПЕРЕМАГАЄ – САТАНА ПРОГРАЄ

Біблійні тексти для дослідження:

Об'явл. 12; Ефес. 5:25–27, 32; Филип. 3:9; Дан. 7:25; Ісаї 14:12–14; Об'явл. 13:14–17.

Пам'ятний вірш:

«Тож змії розлютились на жінку і пішов воювати з рештою її нащадків, які зберігають Божі заповіді й мають свідчення Ісуса» (Об'явл. 12:17).

У книзі «Дивовижні поразки на полі бою» американський автор Кормак О'Браєн викладає історії армій, які, незважаючи на серйозну чисельну перевагу противника, усе ж таки перемагали. У книзі йдеться про армію Ганнібала чисельністю 55000 воїнів, яка розгромила «непереможну» римську армію чисельністю 80000 осіб. Книга також повідомляє про дивовижну перемогу грецької армії Олександра Македонського над Перською імперією.

Ми теж боремося з підступним ворогом не на життя, а на смерть. Цей ворог перевершує нас силою і здається непереможним. Ми можемо подумати, що перемога недосяжна й нам загрожує неминуча поразка. З людської точки зору є всі підстави вважати, що сили сатани знищать нас.

Та, слава Богові, хоч ми в меншості, хоч у нас нібито немає шансів, хоч напади сатани жорстокі, завдяки Ісусові ми перемажемо. Про це свідчить остання книга Біблії – Об'явлення: Ісус перемагає – сатана програє. Суть цієї битви викладена у 12-му розділі Об'явлення, який ми вивчатимемо цього тижня. Вивчення 12-го розділу підготує нас до розуміння 14-го розділу Об'явлення і Трьохангельської вістки.

БИТВА НА НЕБЕСАХ Неділя, 26 березня

У розділі 12 книги Об'явлення змальовано драматичні епізоди споконвічного конфлікту між добром і злом, який розпочався ще на Небесах, але продовжився і закінчиться тут, на Землі. Ці епізоди проводять нас від початкової сцени повстання сатани на Небесах до його жорстоких нападів на Божий народ в останні дні.

Прочитайте уривок Об'явл. 12:7–9, де зображено вселенський конфлікт між добром і злом. Як таке могло статися, аби щось подібне відбулося на Небесах? Що ці вірші говорять про реальність свободи волі?

Свобода волі – фундаментальний принцип Божого правління як на Небесах, так і на Землі. Бог не створив роботів ні на Небі, ні на Землі. Створені на Божий образ, ми, люди, можемо робити свідомий вибір.

Свобода волі тісно пов'язана зі здатністю любити. Якщо позбавити людину можливості вибору, вона втратить і здатність любити, оскільки не можна примусити любити. Любов є виявом свободи волі. Перед кожним ангелом на Небесах стояв вибір: або відповісти на Божу любов, або під впливом егоїзму, зарозумілості й гордині відвернутися від Нього. Як небесні ангели постали перед вибором, так і кожен з нас має зробити вибір в останньому конфлікті на Землі. Цей вибір визначить нашу вічну долю.

У великій боротьбі ніколи не було нейтралітету (див. Луки 11:23), не буде його і в останній битві на Землі. Як кожен ангел обрав або Ісуса, або Люцифера, так і кожній людині доведеться зробити остаточний і безповоротний вибір наприкінці часу. Кому ми присвяtimo нашу вірність, наше поклоніння, наш послух? Це запитання завжди було актуальне для людства, і саме воно буде актуальне в останній кризі земної історії.

Однак книга Об'явлення містить неймовірно чудову вістку! У 12-му розділі описано тріумф Христа у великій

боротьбі, тому все, що нам потрібно зробити, використовуючи свободу вибору, – приєднатися до Нього, до Переможця. Яка велика перевага – обрати в битві Того, Хто точно переможе!

Подумайте, наскільки священною вважав свободу волі Ісус, Котрий дарував нам її, навіть знаючи, що це приведе Його на хрест (див. 2 Тим. 1:9). Що це говорить нам про те, наскільки дбайливо слід використовувати цей священний дорогоцінний дар?

АТАКА САТАНИ

Понеділок, 27 березня

Від самого початку сатана (див. Об'явл. 12:4, 5) прагнув знищити Христа. Однак усі спроби диявола були даремні. Наприклад, при народженні Христа ангел попередив Йосипа й Марію про підступні плани Ірода, і вони втекли до Єгипту. У пустелі Ісус протистояв найпривабливішим спокусам сатани словами «написано», відбиваючи напади ворога Божим Словом. Своєю смертю на хресті Він виявив велич Божественної любові та звільнив нас від покарання за гріх. Своім воскресінням наш живий Первосвященник звільняє нас від влади гріха.

Прочитайте тексти Об'явл. 12:4–6, 9; Ефес. 5:25–27, 32; Псал. 2:7–9. Розшифруйте такі символи:

Змій/Дракон

Жінка

Дитина

Залізний жезл

У Біблії жезл є символом влади, правління. Залізний жезл – символ незламного, всемогутнього, непереможного панування. Ісус зіткнувся з кожною спокусою, яку ми переживаємо, але вийшов Переможцем. Диявола скинуто! Христос подолав його у Своєму житті, смерті й воскресінні. Оскільки Ісус уже переміг диявола на Голгофському хресті, ми можемо здолати ворога заслугами і жертвою Спасителя. Перемога Христа над сатаною була повна, але велика боротьба між Христом і сатаною ще не закінчена.

Коли ми вірою приймаємо те, що Христос здійснив для нас, Він анулює наш гріховний борг та прощає наші гріхи. Покриті Христовою праведністю, ми можемо постати перед Богом досконалими. Як пише Павло, нам потрібно «виявитися в Ньому не зі своєю праведністю, яка від Закону, але з тією, що через віру в Христа, з праведністю, яка від Бога, через віру» (Филп. 3:9). Якщо ми прощені, нас немає в чому звинуватити. Ісус переміг і назавжди подолав найгірше, що могли зробити з Ним гріх та зло. Він здійснив повномасштабний наступ на сили зла й переміг їх. Якщо ми вірою приймаємо Ісуса, Його перемога належить нам.

Завдяки перемозі Христа над сатаною ми маємо впевненість у спасінні. Чому це так важливо для нас? Як слова Павла у Филп. 3:9 можуть стати нашим особистим досвідом?

ПРИЙНЯТТЯ ПЕРЕМОГИ ІСУСА

Вівторок, 28 березня

Як показано в Біблії, Ісус ніколи не програвав битви із сатаною. Він великий Воїн та Переможець над силами зла. Вірити, що Ісус переміг спокуси сатани, – це добре, але нам також необхідно вірити, що перемога Христа є і нашою перемогою.

Прочитайте Об'явл. 12:10. Яке підбадьорення дарує нам факт, що нашого обвинувача «скинуто»?

Хоч на Землі все ще вирує битва, сатана програв. Програв безповоротно й остаточно! Це стосується не тільки прийдешньої перемоги Христа в кульмінаційний момент людської історії, а й нашої битви проти сил зла в повсякденному житті. Деякі християни відчують розпач поразки. Вони очікують перемоги над якоюсь звичкою, але не усвідомлюють, що Христос уже здобув для них цю перемогу, – її тільки потрібно прийняти!

Прочитайте Об'явл. 12:11. Яку впевненість у перемозі Христос пропонує нам у цьому тексті?

У книзі Об'явлення в посланнях до семи церков слово «переможець» вжито сім разів. У тексті Об'явл. 12:11 ми знову читаємо про перемогу. Слово «перемогти» мовою оригіналу – *нікао*. Буквально його можна перекласти так: *перемогти, взяти гору, здобути рішучу перемогу, вийти переможцем, бути переможним*. Зверніть увагу на те, як ми можемо бути переможцями. У наведеному тексті наголошено, що це можливо лише «кров'ю Агнця». У пророчому видінні Іван побачив Агнця, наче заколеного (див. Об'явл. 5:6). Жертва Христа перебуває в центрі уваги всього Неба. Немає нічого більш піднесеного для демонстрації нескінченної і незбагненної любові Бога, ніж Голгофський хрест. Коли ми вірою приймаємо Христа і Його подвиг заради нас, Він анулює наш борг і в Божих очах ми стаємо безгрішними. Наші гріхи прощено (Колос. 1:14; 2:14; Ефес. 1:7), і «скинуто обвинувача наших братів» (Об'явл. 12:10). Викуплення, перемога над гріхом і спасіння – усе це ми маємо не завдяки власним заслугам, а перемогам Христа.

ЖІНКА В ПУСТЕЛІ

Середа, 29 березня

Прочитайте текст Об'явл. 12:6 та порівняйте його з Об'явл. 12:14–16. Відзначте період часу, протягом якого сатана переслідує «жінку» (Божу Церкву), а Бог охороняє Свій народ. Про що повідомляють ці вірші?

Період «1260 днів» у тексті Об'явл. 12:6 паралельний періоду «час, часи і півчасу» у вірші 14. Пророцтва, що згадують цей самий відрізок часу, ми знаходимо в Дан. 7:25; Об'явл. 11:2, 3; 13:5. Пророчі книги Даниїла й Об'явлення сповнені символів (наприклад, у пустелю пішла не буквальна жінка з крилами), тому періоди часу в цих пророцтвах також символічні і до них необхідно застосовувати принцип «день за рік» (див. Числ. 14:34;

Єзек. 4:4–6). Цей принцип простий та означає, що один пророчий день дорівнює одному буквальному року. Навчальна Біблія Університету Ендрюса так коментує пророчий період, згаданий в Об'явл. 11:2: «Історики-тлумачі зазвичай розуміли період 1260 пророчих днів як 1260 буквальних років, починаючи з 538 по 1798 рік» (с. 1673). Протягом цього періоду корумпована церква разом із корумпованою державою гнобила, переслідувала й убивала вірних Божих дітей.

Це люте сатанинське переслідування християн, котрі вірили Біблії, було продовженням великої боротьби між добром та злом. За часів Реформації, вийшовши з мороку середньовіччя, чоловіки й жінки опинилися перед вибором. Чи будуть вони вірні Божому Слову, чи приймуть учення священників та прелатів? І знову істина перемогла, оскільки в Бога були люди, вірні Йому всупереч могутньому опору.

Тексти 12-го розділу Об'явлення містять кілька дивовижних і надзвичайно підбадьорливих висловів про Божу турботу. У вірші 6 зазначено, що жінка «мала місце, приготовлене Богом». У вірші 14 ідеться про те, що жінку «годували» в пустелі (*переклад І. Огієнка*). У 16-му тексті читаємо: «Земля допомогла жінці». За часів жорстоких гонінь Бог дбав про Свою Церкву. Так само Він піклуватиметься і про Свій Останок наприкінці історії світу (див. Ісаї 33:16).

Опишіть важкий період у своєму житті, коли ви легко могли занепасти духом, але Бог надав вам пристановище й підбадьорив вас у випробуваннях. Як Господь підтримав вас тоді?

БОЖИЙ ОСТАНОК

Четвер, 30 березня

Диявол воює проти Христа від моменту свого повстання на Небі (Об'явл. 12:7). Як тоді, так і тепер мета сатани – захопити контроль над Усесвітом (див. Ісаї 14:12–14). В останні дні земної історії його увага

зосереджена на Божому народі. Текст Об'явл. 12:17 повідомляє, що дракон (сатана) розлютився на жінку (Церкву) й пішов воювати з рештою її нащадків. Слово «решта» також перекладають як «останок» (гр. *λοιπος* – «решта», «останок»). Божий Останок залишається вірним Христу, слухняним Його істині й відданим Його місії.

Прочитайте текст Об'явл. 12:17. Які характеристики Божого Останку, Його Церкви останніх днів, містить цей вірш?

У наведеному тексті сказано, що сатана розлютився на Божу Церкву. Диявол гнівається на народ, який дотримується Божих Заповідей, і робить усе можливе, аби знищити цей народ.

Зрештою, він ініціює указ, згідно з яким Божий народ не зможе ані купувати, ані продавати; йому загрожуватиме ув'язнення і смерть (див. Об'явл. 13:14–17). Якщо сатана не може знищити Самого Христа, він намагається знищити об'єкт Його найглибшої прихильності – Його Церкву. Остання битва Землі відбувається не на Близькому Сході чи в інших регіонах, а в розумах людей. Це боротьба між двома протиборчими силами – Христом і сатаною. У ній неможливо зберегти нейтралітет.

Центральне запитання в останній війні: «Кому належить наша вірність та відданість?» Небеса закликають людей бути такими віруючими, котрі настільки зачаровані любов'ю Христа й викуплені Його благодаттю, настільки віддані Його цілям, наділені силою Його Духа й слухняні Його Заповідям, що готові померти за Його справу.

Наш світ рухається до серйозної кризи. Проте в Ісусі, через Ісуса і завдяки Ісусові наша перемога гарантована доти, доки ми з'єднані з Ним та діємо вірою, яка веде нас до послуху. Усе залежить від особистого вибору кожного з нас.

Чи пережили ви у своєму християнському досвіді

реальність лютої дракона, зображеного в Об'явл. 12:17? У який спосіб велика боротьба відбувається у вашому житті?

П'ятниця, 31 березня

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ДОСЛІДЖЕННЯ:

У певному сенсі можна стверджувати, що Бог не мав вибору: якщо Він хотів, аби істоти могли любити Його та інших, то мав створити їх вільними. Не будучи вільними, вони не могли б любити, а що було б із нашим Усесвітом без любові? Тоді Всесвіт був би таким, яким його уявляють деякі люди, а саме: це не що інше, як бездушна машина, яка працює відповідно до суворих законів причини й наслідку. Тоді ми були б лише пакетами субатомних часточок із плоти і крові, що підкоряються тільки законам фізики. Жахлива картина, чи не так? До того ж вона суперечить тим істинам, які відчуває і знає кожен з нас. Наприклад, хіба хтось із нас думає, що любов до наших батьків, дітей, подружжя – це виключно розташування атомів? «Правління Боже ґрунтується на Законі любові, тому щастя всіх розумних істот залежить від повної згоди з великими принципами справедливості. Бог бажає, щоб усі створені Ним істоти служили Йому з любові, щоб це служіння було зумовлене розумінням Його характеру. Він не знаходить задоволення у вимушеній покорі; Він дає кожному свободу волі, щоб люди могли добровільно служити Йому.

Доки всі створені істоти виявляли вірність Законові любові, у всьому Божому Всесвіті панувала досконала гармонія. Виконання волі Творця було радістю для небесного воїнства. Відображення Його слави та прославлення Його імені приносило їм насолоду. А оскільки Бога вони любили понад усе, то й у ставленні одне до одного виявляли довір'я і безкорисливість. Жодний фальшивий звук не порушував небесної гармонії» (Е. Уайт. Патріархи і пророки. С. 34, 35).

Запитання для обговорення:

1. Чому 12-й розділ Об'явлення є відповідним вступом до Трьохангельської вістки, особливо з урахуванням останнього конфлікту у світі?

2. Як Об'явлення 12 дає надію вам особисто в спокусах і випробуваннях, з якими ви стикаєтесь?

3. Дехто вважає, що наші дії багато в чому визначаються спадковістю та довкіллям. Чи згодні ви з таким твердженням? Як наш вибір впливає на нашу поведінку? Який зв'язок існує між тим, що ми обираємо, і тим, як Бог діє в нашому житті?

Урок 1

КОМЕНТАРІ ДЛЯ ВЧИТЕЛІВ

ЧАСТИНА I: ОГЛЯД

Урок цього тижня присвячено багатовіковій боротьбі між добром і злом. У 12-му розділі книги Об'явлення представлено чотири великих епізоди вселенського конфлікту. Це повстання Люцифера на Небесах, його спроба знищити втіленого Господа – Немовля Ісуса, гоніння Божого народу за часів середньовіччя й остання атака на Божий Останок на завершення історії Землі. У кожному із цих епізодів Христос відкривається як наш переможний Господь і Викупитель, як могутній Переможець.

Ключова думка цього уроку: незважаючи на жорстокі нападки сатани на Божих дітей та його спроби знищити їх, Ісус перемагає, а сатана зазнає поразки. Ця думка життєво важлива, щоб підготувати нас до розуміння послань книги Об'явлення (14:6–12) про останній час. Зіткнувшись із пригніченням, переслідуванням, ув'язненням, економічним бойкотом і смертним вироком, вірні послідовники Христа будуть

цілком упевнені в тому, що на хресті Ісус уже переміг влади й брами аду. Сатана – переможений ворог. Господь ніколи не зазнавав поразки в битвах із сатаною, не зазнає Він і в останній битві. У заключній земній битві Ісус приведе Свій народ до перемоги. Настануть важкі часи. Божий народ зіткнеться з найбільшим випробуванням в останні дні земної історії. Проте ми можемо зіткнутися з майбутніми випробуваннями, цілком упевнені в тому, що в Ісусі, через Ісуса і завдяки Ісусові ми можемо перемогти.

ЧАСТИНА II: КОМЕНТАР

Про 12-й розділ Об'явлення можна з упевненістю сказати, що він пов'язує воєдино всю книгу. Цей розділ розміщений у центрі Об'явлення і поєднує всі попередні розділи книги з наступними. У першому розділі представлений славний Христос – наш Творець, Викупитель, Первосвященник і Цар. У наступних розділах ми знаходимо три розповіді: про сім церков, сім печаток і сім труб. Кожна із цих розповідей закінчується згадкою про перемогу Христа і Його Церкви.

Мета перших розділів — ясно показати, що Христос постійно перешкоджає усім спробам сатани знищити Божий народ. Господь остаточно й навіки переможе в космічному конфлікті між добром і злом. У кожній зі згаданих розповідей дедалі повніше розкривається одкровення Ісуса Христа, яке досягає повної міри в тексті Об'явл. 12:17, де міститься ідентифікація Божого народу. Наближаючись до цього тексту, ми бачимо, що істинні віруючі перемагають. Вони не піддаються пригноблювальним силам зла, залишаються вірними Христу й схиляться перед Його престолом зі святими «з кожного народу, покоління, народності й племені», а також небожителями (Об'явл. 7:9–12).

В останній із цих трьох розповідей сьомий ангел сурмить і чути гучні голоси: «Царство світу стало

царством нашого Господа та Його Христа, і Він царюватиме навіки – віків!» (Об'явл. 11:15). Перші 11 розділів книги зміцнюють нашу впевненість у тому, що Христос, Який перемагає брами аду протягом століть, переможе і в останній битві на Землі. Хоч істина була зневажена й Божий народ страждав від переслідувань, але сатані так і не вдалося викоринити Божу істину й знищити народ Господа. Можливо, світильник істини ледь мерехтів, але ніколи не згасав. У темряві завжди сяяло світло. Урешті-решт уся Земля буде освітлена славою Божою (Об'явл. 18:1). Американський письменник Джеймс Рассел Лоуелл влучно висловив це в поемі «Справжня криза»:

*Правда на ешафоті назавжди,
Безбожний назавжди на троні,
Але цей ешафот не на віки!
За серпанком невідомості,
У тіні, невидимий, стоячи,
Бог оберігає Своїх вірних.*

Ключові вірші: Об'явл. 12:11, 17.

Хоч увесь розділ 12 важливий, два вірші в ньому надзвичайно значущі та варті особливої уваги. Перший вірш – Об'явл. 12:11: «І вони перемогли його кров'ю Агнця та словом свого свідчення, і не злюбили свого життя навіть до смерті». Слово «перемогли» має на увазі перемогу, тріумф і завоювання. У книзі Об'явлення воно використовується 17 разів. Божий народ переможе, він вистоїть до кінця.

Але як нам перемогти? Як можна подолати спокуси лукавого? На ці запитання відповідає той самий вірш: «Вони перемогли його кров'ю Агнця». Слово «кров'ю» можна перекласти й так: «за допомогою крові». Як сказано в одному давньому англійському гімні: «Моя надія ґрунтується не на чому іншому, а лише на крові та праведності Ісуса». Ми не перемагаємо своєю силою волі. Диявол – хитрий ворог. Він знає наші слабкості;

пам'ятає, де ми падали раніше, йому відомі наші найуразливіші місця. Надія Божих дітей ґрунтується лише на Христі та Його праведності. Є два дуже сильних коментарі Еллен Уайт на текст Об'явл. 12:11: «Усі охочі можуть стати переможцями. Щиро прагнутимемо досягнення поставленого перед нами критерію. Христос знає нашу слабкість, і ми можемо щодня приходити до Нього по допомогу. Нам немає потреби запасатися цією силою на місяць наперед. Ми повинні перемагати день у день» (Коментар АСД. Т. 7. С. 974).

Тільки цілковито довіряючи Ісусу й щодня звертаючись до Нього по допомогу, ми можемо стати переможцями. Наші слабкості знає не лише сатана, а й Ісус. Своєю благодаттю й силою Він позбавляє нас провини та влади гріха. Завдяки Його крові ми звільняємося від засудження гріха та його панування. Другий коментар Еллен Уайт пояснює цей момент: «Ми стаємо переможцями, допомагаючи перемагати іншим кров'ю Агнця та словом нашого свідчення. Дотримання Божих Заповідей виховує в нас слухняний дух, а служіння, яке є наслідком такого духу, Бог може прийняти» (там само).

Суть гріха в егоїзмі. Коли ми приходимо до хреста, благодать Христа перетворює нас. Його любов спонукає нас служити людям і благословляти їх. «Слово свідчення свого» – це наше свідчення про Ісуса. Воно благословляє не тільки інших, а й нас самих, коли ми служимо. Переможна сила Христа струмує з Небесного святилища до тих, хто повністю довіряє Ісусу, викуплений Його благодаттю і присвячує своє життя служінню Йому. Об'явлення 12:17 — наступний вірш, над яким ми розмірковуватимемо. Це один із ключових віршів у всій Біблії. Дракон (сатана) розлючений на вірний Останок Божого народу й веде війну зі святими останніх днів, «які зберігають Божі заповіді й мають свідчення Ісуса» (Об'явл. 12:17). Розділ 13 книги Об'явлення повідомляє про те, що диявол закликає двох своїх союзників

допомогти йому в останній земній війні. Союзники представлені звіром із моря (вірші 1–10) і звіром із землі, також відомим як лжепророк (вірші 11–18; порівн. з Об'явл. 16:13; 19:20; 20:10).

Адвентисти сьомого дня розуміють, що ці звірі репрезентують відповідно папство (державну владу Римсько-католицької церкви) та Сполучені Штати Америки. До того ж спіритизм настільки тісно пов'язаний із сатаною, що дракон є символом обох. Під егідою цього потрійного союзу — дракон (спіритизм), звір із моря (папство) та звір із землі, тобто лжепророк (відступницький протестантизм під заступництвом США), — сатана вестиме війну з Останком Божого народу.

Термін «останок» використовується в Біблії для опису вірних Богові людей. У Старому Завіті слово «останок» (або його похідні) використовується щонайменше в трьох значеннях. По-перше, воно пов'язане з порятунком. Члени сім'ї Якова врятувалися від голоду завдяки втручанню Йосипа. У Бут. 45:7 мовою оригіналу ці нащадки Якова названі «останком». Акцент тут зроблено на тому, що нащадки Якова залишилися живими. Так само Божий Останок останнього часу захищений від нападів дракона і його союзників – звіра та лжепророка. Як Бог послав Йосипа до Єгипту, щоб «залишився наш останок на землі, – зберегти ваше життя завдяки великому спасінню» (Бут. 45:7), так Він посилає Свій Останок останніх днів перед Його Другим приходом, аби попередити світ і спасти багатьох людей від загибелі, що насувається, а також від семи останніх кар.

По-друге, в уривку 1 Цар. 19:14, 18 слово «останок» стосується того, хто залишився. Ілля звертається до Господа: «Залишився я один» (вірш 14). І Бог відповідає: «Що ж до Ізраїлю, то Я залишу там сім тисяч тих, котрі не схилили своїх колін перед Ваалом» (вірш 18). Тут слово «останок» означає тих, хто залишився вірним і не

приєднався до навколишнього хибного поклоніння.

По-третє, інколи в Старому Завіті «останком» («залишком») названо тих, хто уникнув вавилонського полону (Єрем. 23:3; 31:7).

Об'єднавши ці вірші, ми можемо скласти повнішу картину Божого Останку останнього часу, згаданого в Об'явл. 12. Останок можна визначити за його вірністю всім Божим Заповідям. До того ж ці люди «мають свідчення Ісуса» (Об'явл. 12:17), яке в Об'явл. 19:10 названо «дух пророцтва». Окрім прояву пророчого дару в його середовищі, Останок ідентифікується як вірні Богу, які уникли морального розтління, що у світі, і завдяки своїй прихильності Христу й послуху Його Слову позбавлені хибних учень духовного Вавилону.

ЧАСТИНА III: ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ

Для роздумів:

Розділ 12 Об'явлення містить безліч практичних уроків для християнського життя у XXI столітті. По-перше, Господь запевняє нас, що серед усіх життєвих випробувань Він завжди поряд. Цей розділ нагадує нам, що сатана – переможений ворог. Це дає нам упевненість у тому, що в найзапекліших битвах із сатаною Христос уже здобув перемогу для нас. Розділ також дарує нам упевненість у тому, що ми служимо могутньому Богові, Який більший за нашого супротивника (див. 1 Івана 4:4).

Приклад Божої підтримки у важкі часи можна знайти у двох конкретних віршах 12-го розділу – 6-му і 14-му. Обидва тексти повідомляють про один і той самий період. Контекст віршів — гоніння на Божий народ у середньовіччі (538 – 1798 рр. н. е.). В Об'явл. 12:6 написано: «А жінка втекла в пустелю, де мала місце, приготовлене Богом, щоб там утримувати її тисячу двісті шістьдесят днів». В Об'явл. 12:14 (пер. І. Огієнка) сказано, що жінку, або Церкву, «будуть... годувати» в пустелі. Обнадійлива вічна істина цих віршів полягає в тому, що в

часи наших випробувань, смутку і спокус у Бога завжди приготовлене для нас місце. Він «живить» нас у випробуваннях, у життєвих труднощах зміцнює та підтримує нас. У найбільших життєвих скорботах Його Дух навчає нас і наближає до Бога.

З вивченого матеріалу учні класу можуть почерпнути два важливих уроки:

Христос ніколи не зазнавав поразки в битві із сатаною, і наприкінці часів Його народ також здобуде перемогу.

З якими б випробуваннями ми не зіткнулися, Господь готовий підтримати Свій народ і провести його до перемоги.

Запитання для обговорення:

1. Як 12-й розділ Об'явлення дарує Божому народові надію в останній час?

2. З огляду на цю надію, які ми маємо причини радіти перемозі Христа над брамами аду?

Урок 2

1-7 квітня

ДОЛЕНОСНИЙ МОМЕНТ

Біблійні тексти для дослідження:

Матв. 24:14; 16:27; Об'явл. 14:14-20; 16:1; Дії 1:9-11; Марка 4:26-29.

Пам'ятний вірш:

«І я глянув: і ось біла хмара, а на хмарі сидить Той, Хто подібний до Сина Людського; Він мав на Своїй голові золотий вінець, а у Своїй руці – гострий серп. А інший ангел вийшов із храму, гукаючи сильним голосом до Того, Хто сидів на хмарі: Пусти Свій серп і жни, адже прийшла пора жнив, і достигло жниво на землі!» (Об'явл. 14:14, 15).

Бог завжди розмовляв зі Своїм народом, відкриваючи йому всі необхідні важливі й актуальні істини. Господь постійно звертався до Своїх дітей, викладаючи в пророцтвах головні події від потопу (Бут. 6:7) до Першого приходу Ісуса (Дан. 9:24—27), від суду перед Другим приходом (Дан. 7:9, 10; 8:14) до завершення історії світу (Об'явл. 12-14). Тепер, в останні дні перед Своїм поверненням, Христос також послав світові та Своєму народові особливе послання, покликане задовольнити потребу жителів Землі. Це послання – остання вістка для людства, і його проголошують три ангели, котрі швидко летять посеред неба.

Трьохангельська вістка – послання Ісуса про Його благодать. Це заклик відмовитися від віри у власну праведність і повірити в праведність Ісуса, щоб Він виправдав, освятив і наприкінці часу прославив нас.

Однак ми маємо обрати Христа, підкоритися Йому та бути слухняними Його Слову. Наш вибір сьогодні впливає на рішення, яке ми приймемо в останній кризі. Тому зараз саме час підготуватися.

ВІЧНИЙ ВИБІР

Неділя, 2 квітня

Розділ 14 книги Об'явлення – це останнє послання Ісуса про милість до грішного, бунтівного світу, який протягом майже шести тисяч років перебуває в гріху та злі. Настане день, коли кожна людина на планеті Земля прийме остаточне і безповоротне рішення та зробить свій вибір – за Ісуса чи проти Нього. Вістка Об'явлення про праведність Христа, Котрий звільняє нас від осудження і влади гріха в житті, лунатиме по всій Землі.

Прочитайте текст Матв. 24:14 та порівняйте його з Об'явл. 14:6. Яку обітницю Ісус дав Своїм учням щодо поширення Євангелія по всьому світу незадовго до Його повернення?

Обітниця Ісуса про те, що «Євангеліє Царства буде проповідуватися по всьому світі на свідчення всім народам» (Матв. 24:14), знаходить своє остаточне виконання у Його вістці в Об'явл. 14:6. Тут сказано, що Євангеліє проголошується «усякому народові, поколінню, племені й народності».

У 22-му розділі Об'явлення Ісус тричі наголошує, що Він прийде незабаром (вірші 7, 12, 20). У контексті Свого близького повернення наш Господь додає: «Неправедний нехай надалі чинить неправедність, і нечестивий нехай ще опоганюється, а праведний нехай далі чинить праведність, і святий нехай ще освячується» (вірш 11). Події, передречені в Об'явленні, рухаються до славної кульмінації, коли кожна людина повинна буде прийняти рішення за або проти Христа.

Щодня ми обираємо, на чиему боці бажаємо перебувати. Навіть у так званих дрібницях ми робимо вибір або за Ісуса, або проти Нього. Якщо людина щодня у своєму житті робить неправильний вибір, чи можна очікувати, що в останній кризі вона раптом приєднається до послідовників Христа, особливо коли проти неї об'єднуються всі сили зла? Ми повинні прийняти рішення бути вірними Христу та Його Заповідям зараз, сьогодні й щодня. «Бо це любов до Бога – дотримуватися Його заповідей!» (1 Івана 5:3). Як сказала Еллен Уайт: «При Своєму Приході Ісус не змінить вашого характеру. Справа перетворення має звершуватися тепер. Наше щоденне життя визначить нашу долю» (Події останніх днів. С. 295).

Як Бог формує наш характер? Які засоби Він використовує, щоб ми зростали в благодаті? Як ми можемо сприяти справі Святого Духа з нашого перетворення, щоб дедалі більше уподібнюватися до Ісуса?

ПОВЕРНЕННЯ СИНА ЛЮДСЬКОГО

Понеділок, 3 квітня

У 14-му розділі Об'явлення містяться ключові тексти останнього послання Господа Його народові й світові. Центральне місце в цьому розділі посідає повернення Ісуса й виконання Його обітниць: «І ви побачите Сина Людського, Який сидітиме праворуч Сили та йтиме на хмарах небесних!» (Марка 14:62).

Прочитайте Об'явл. 14:14. Який титул використано у вірші для опису Ісуса під час Його повернення на Землю? Як ви вважаєте, чому Іван уживає саме цей титул щодо Ісуса?

У Євангеліях Ісус 82 рази називав Себе Сином Людським. Це було одне з Його улюблених імен. Цим словосполученням Він виразив Свою ніжність, щоб ідентифікувати Себе з нами. Він наш Спаситель, Який розуміє нас, відчув на Собі всі спокуси земного життя і пройшов через наші випробування. Він – Син Людський – повертається, щоб забрати нас додому. Це Той самий Ісус, Котрий жив серед нас. Він має право спасти нас, бо став одним з нас. Однак Він зміг протистояти всій люті сатанинських спокус і перемогти.

Що ми дізнаємося про Ісуса, Сина Людського, з наведених нижче текстів Євангелія від Матвія?

16:27

24:27, 30

25:31,32

Зверніть увагу на деякі моменти в наведених віршах:

1. Ісус, Син Людський, прийде в славі зі Своїми ангелами.
2. Він відокремить овець від козлів (це вістка про суд).
3. Долю кожної людини буде вирішено навіки.

Поміркуйте про ім'я «Син Людський» і про те, що воно повідомляє про людинолюбство Христа. Він, Бог, став одним із нас, але, на відміну від нас, ніколи не згрішив. Яку дивовижну надію можна почерпнути з того, що 1) Бог любить нас; 2) Він усе знає про наші щоденні битви; 3) Господь може дарувати нам перемогу?

НЕБЕСНИЙ СУД

Вівторок, 4 квітня

Прочитайте Об'явл. 14:14 та Дії 1:9-11. Які істини поєднують ці тексти?

Іван пише: «І я глянув: і ось біла хмара, а на хмарі сидить Той, Хто подібний до Сина Людського» (Об'явл. 14:14). Коли Ісус возносився на Небо (Дії 1:9), учні стояли й дивилися, як «Він став підійматися, і хмара забрала Його з їхніх очей». Ісус вознісся в хмарі ангелів та повернеться із хмарою ангелів. Ангели запевнили здивованих учнів: «Цей Ісус, Який вознісся від вас на небо, прийде так само, як оце ви бачили, коли Він відходив на небо!» (вірш 11). У цьому уривку міститься Божественна істина, яка може бути неочевидною. Це той Ісус, «Син Людський», Котрий ходив запиленими вулицями Назарета, служив у багатолюдному Єрусалимі, зціляв хворих у селах Ізраїлю, проповідував на травистих схилах Галилеї. І цей самий

Ісус прийде знову.

Син Людський також згадується в сцені суду в Дан. 7

Прочитайте Дан. 7:9, 10, 13, 14. Чому пророк назвав Ісуса «Сином Людським», говорячи про таку серйозну справу, як суд? Яка втіха для нас міститься в тому, що «Син Людський» посідає центральне місце на суді?

В уривку Дан. 7:9,10 пророк зображує місце небесного двору, де довкола престолу зібралися тисячі тисяч небесних істот. Судді сіли, і книги – небесні записи

про наше життя – розгорнулися перед Усесвітом. У віршах 13, 14 бачимо, що Син Людський наближається до Стародавнього днями, Отця, й отримує Своє вічне Царство. Суд відкриває перед Усесвітом, що Отець, Син і Святий Дух зробили все можливе для спасіння усього людства. Цей суд захищає не тільки святих, а й Божий характер від фальшивих звинувачень сатани (див. Йова 1–2; Псал. 50:1–4).

Поміркуйте про те, що все наше життя відкриється перед Богом і Всесвітом. Коли це станеться, у чому полягатиме наша єдина надія? (Див. Римл. 8:1).

ВІНЕЦЬ ПЕРЕМОЖЦЯ

Середа, 5 квітня

Апостол Іван зображує Ісуса так: «Він мав на Своїй голові золотий вінець, а у Своїй руці – гострий серп» (Об'явл. 14:14). Слово «вінець» – давньогрецьке *стефанос*, це вінець переможця. Коли спортсмен перемагав у важливому змаганні, йому давали *стефанос* – вінець честі, слави, перемоги.

Колись Ісус носив терновий вінець, що символізує ганьбу й глузування. Тоді люди зневажили й відкинули Його. Ісуса ганьбили, висміювали, обплювали, бичували. Однак тепер Він носить вінець слави і незабаром повернеться як Цар царів і Володар володарів.

Прочитайте вірші Об'явл. 14:15 та Марка 4:26-29. Яка спільна тема об'єднує ці тексти?

Ангел виходить із храму, Бог дивиться на нього і говорить: «Час. Урожай повністю дозрів».

У Новому Завіті Ісус неодноразово наводить ілюстрації із сільського господарства, використовуючи символізм жнив, аби проілюструвати зростання насіння Євангелія в житті Його народу.

«Проростання насіння зображує початок духовного життя, а розвиток рослини — це прекрасна аналогія християнського зростання. Як у природі, так і в

благодаті: без росту не може бути життя. Рослина повинна або рости, або померти. Подібним до її зростання – мовчазного й непомітного, але постійного – є також розвиток християнського життя. На кожній стадії свого розвитку наше життя може бути досконале, і якщо Божі наміри щодо нас виконуються, ми будемо постійно зростати. Освячення – це праця всього життя. У міру збільшення наших можливостей буде збагачуватися наш досвід і зростуть наші знання» (Е. Уайт. Наочні уроки Христа. С. 65, 66).

Дозрівання золотого зерна уособлює життя всіх, хто перетворений благодаттю, керований любов'ю та виявляє послух на славу імені Христа. Їхні серця єдині із серцем Ісуса, тому вони бажають тільки того, чого бажає Він.

Як ви розумієте наведене вище твердження Еллен Уайт: «На кожній стадії свого розвитку наше життя може бути досконалим»? Що це означає, особливо коли ми бачимо наші помилки й вади характеру?

КОЖНЕ НАСІННЯ ПРИНОСИТЬ УРОЖАЙ

Четвер, 6 квітня

У 14-му розділі Об'явлення йдеться про два врожаї. Золоті зерна пшениці символізують праведних, а грона винограду – неправедних. Кожне посіяне насіння повністю дозріло.

Прочитайте Об'явл. 14:17-20. Що означає вислів «велика давильня Божого гніву»? Див. також Об'явл. 14:10; 15:1; 16:1.

«І ще один ангел, який мав владу над вогнем, вийшов від жертovníка» (Об'явл. 14:18). Цей ангел має владу над вогнем останнього Божого суду. Урожай дозрів. Гріх досягнув своєї межі. Повстання перейшло между Божої милості. Які б лиха й жахи не відбувалися досі, усе буде ще гірше, перш ніж силам зла прийде кінець. Люблячий Бог уже здійснив для нас усе, зокрема віддав Себе в жертву за наші гріхи. «Того, Хто не знав гріха, Він

зробив за нас гріхом, щоб ми в Ньому стали Божою праведністю» (2 Кор. 5:21; див. також Гал. 3:13).

Що ще міг зробити Господь крім того, що віддав Своє життя на хресті? Нічого більшого неможливо було здійснити для викуплення тих, хто неодноразово відкидав Святого Духа. Ось пророче послання 14-го розділу книги Об'явлення. Кожне насіння готове до жнив. І зерно, і виноград повністю дозріли. Божий народ відображає перед Усесвітом образ Господа – Його благодать, співчуття, милосердя, любов. Діти лукавого виявляють жадібність, хтивість, заздрість, ненависть. В одній групі відкривається характер Ісуса, в іншій – сатани. Усесвіт побачить у Божому народі таке одкровення праведності, яке, можливо, не виявляло жодне покоління до цього. І на противагу праведності Христа, явленій у Його народі, Усесвіт також побачить усі наслідки бунту проти Бога. Безбожність, зло, гріх постануть перед людьми й ангелами в усій потворності. Контраст між добром і злом, праведністю і беззаконням, послухом і спротивом буде очевидний для всього Всесвіту.

Наскільки добре ви бачите різницю між добром і злом? Чому так важливо їх розрізнити? (Див. Євр. 5:14).

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ДОСЛІДЖЕННЯ:

П'ятниця, 7 квітня

«Закон розумового і духовного розвитку полягає в тому, що людина змінюється залежно від того, на що дивиться. Розум людини поступово пристосовується до тих предметів, про які вона думає, і вона стає схожою на те, що любить і що поважає. Людина ніколи не підійметься вище власного взірця чистоти, доброти чи істини. Якщо її “я” є найвищим ідеалом, то вона ніколи не досягне нічого вищого. Навпаки, вона поступово, але постійно занепадатиме. Тільки благодать Божа здатна піднести людину. Полишена на саму себе, людина

неминуче прямуватиме до занепаду» (Е. Уайт. Велика боротьба. С. 555). Невловимо і спочатку майже непомітно наш характер та особистість змінюються залежно від насіння, яке ми сіємо у своїй свідомості. Посійте добре насіння, і ви принесете гарні плоди. Посійте насіння зла цього світу, і ви принесете його плоди у своєму характері. Посіявши байдужість до Бога, до духовних цінностей та пріоритетів, ми пожнемо плоди байдужості — апатію, духовне самовдоволення, розчарування у своєму духовному житті. Дехто думає: «Так, я знаю, що одного разу прийде останнє переслідування, людей примушуватимуть прийняти знак звіра, але коли це станеться, саме тоді я зроблю правильний вибір». Однак такі люди обирають дуже небезпечний шлях. Бог закликає нас зараз, у цей момент, віддати своє життя Йому. Що довше людина зволікає з відповіддю на заклик Святого Духа, то твердішими і запеклішими стають її серце й розум до спонукань Божих та більш сприйнятливими до того, щоб піддатися обману лукавого й повірити в нього.

Запитання для обговорення:

1. Який зв'язок між спасінням благодаттю і зростанням у благодаті в контексті духовних жнив (Об'явл. 14:14—20)?

2. Обговоріть чинники, необхідні для росту рослин, і порівняйте їх з елементами, необхідними для нашого духовного зростання. Як ми можемо застосувати в житті знання про ріст рослин?

3. Чи існує різниця між даною Богом свободою волі та силою волі? Чому розуміння цієї різниці важливе для християнина?

4. Чому ім'я «Син Людський» підбадьорює нас під час суду, коли ми очікуємо на Другий прихід Христа? Чому радісно усвідомлювати, що на суді нас представляє Той, Хто був у людському тілі?

Урок 2

КОМЕНТАРІ ДЛЯ ВЧИТЕЛІВ

ЧАСТИНА I: ОГЛЯД

Книга Об'явлення – це книга контрастів. Кожен із цих контрастів закликає нас зробити вибір для вічності. Або ми поклонятимемося дракону, або Агнцю. Отримаємо або знак звіра, або Божу печатку. Ми або прийнемо хитру оману жінки в кармазині – підроблений рух сатани, або ходитимемо із жінкою в білому – істинною Божою Церквою. Або прийнемо оманливе вчення духовного Вавилону, або радітимемо істині, яка походить із Нового Єрусалиму.

Цього тижня сфокусуємо свою увагу на двох жнивах, зображених в уривку Об'явл. 14:14–20. Це жнива золотих зерен, зібраних у Божу житницю, і жнива кривавих виноградних грон, витоптаних у чавилі Його гніву.

У Біблії Господь використовує символ жнив, щоб описати завершення дії Божої благодаті в серці людини. Коли ця робота завершиться і Євангеліє буде проголошено всім народам, тоді «прийде кінець» (Матв. 24:14). У Євангелії від Марка сказано: «Коли ж доспіє врожай, він негайно посилає женців із серпом, бо настали жнива» (Марка 4:29). Ісус пояснює: «Жнива – це кінець світу» (Матв. 13:39). Перед поверненням Христа кожній людині на планеті Земля буде надана можливість відгукнутися на Його любов, здобути Його благодать і ходити в Його істині. Протягом тижня ми досліджуватимемо, що таке останні жнива Землі, і дізнаємося, як стати частиною врожаю золотого зерна, а не кривавого винограду.

ЧАСТИНА II: КОМЕНТАР

В уривку Об'явл. 14:6–12 представлено результат проголошення Трьохангельської вістки «усякому

народові, поколінню, племені й народності». Другий прихід Христа відбудеться лише після того, як усі три вістки будуть сповіщені світові. Проповідь цих послань готує світ до Приходу Ісуса. Отже, Трьохангельська вістка має вічні наслідки для жителів Землі. Прийняти ці послання — означає прийняти вічне життя. Відкидання їх призводить зрештою до другої смерті, до повного знищення, наслідки якого незворотні та вічні.

В Об'явл. 14:14 Іван говорить: «І я глянув: і ось біла хмара, а на хмарі сидить Той, Хто подібний до Сина Людського». У Святому Письмі хмари часто символізують присутність Бога. Під час виходу «Господь йшов перед ними в денний час у хмарному стовпі, щоб показувати їм дорогу» (Вих. 13:21). На Сінаї, коли Мойсей отримав Десять Заповідей, хмара покрила гору (Вих. 24:15). Божа слава спочивала на Сінаї, і «хмара вкривала її шість днів» (Вих. 24:16). Під час посвячення святині в пустелі Бог явив Свою присутність у вигляді хмари, що спочивала біля входу у святиню. Коли первосвященник заходив у Святе святих святині, про присутність Бога свідчила Його поява «над віком Ковчега у хмарі» (Левит 16:2).

У чудовій сцені суду, описаній у Дан. 7:9–14, пророк бачить, «як з небесними хмарами йшов ніби Син Людський, Котрий наблизився до Стародавнього днями, і був підведений до Нього» (вірш 13). Під час Свого вознесіння Ісус також піднявся в хмарі (Дії 1:9). Ісус вознісся в хмарі й під час Другого приходу також прийде з хмарами (Об'явл. 1:7).

«Син Людський» – улюблене ім'я Ісуса. У чотирьох Євангеліях воно використовується понад 80 разів. Дивно, але в чотирьох Євангеліях ніхто, окрім Ісуса, не використовує це ім'я для визначення, Хто Він. Ісус використовує його, щоб показати Свою цілковиту ідентичність із людством. Він єдиний з нами, наш Спаситель близький до нас. Христос розуміє наші слабкості, пройшов через наші спокуси й знає наші

печалі. Як красномовно сказано в Посланні до євреїв: «А що діти стали спільниками крові й тіла, то й Він подібним чином став їхнім спільником, аби Своєю смертю знищити того, хто має владу смерті, тобто диявола» (Євр. 2:14).

Саме Син Людський повернеться в хмарах слави, щоб забрати нас додому. Це Він ходив запорошеними дорогами Галилеї, зцілював хворих, очищав прокажених, сліпих робив зрячими, глухі починали чути. Він звільняв біснуватих від влади сатани та його легіонів злих ангелів. Ісус прощав перелюбників, злодіїв і заблудлих учнів. І Він прийде знову! Іван використовує улюблений титул Ісуса – Син Людський, щоб запевнити кожного з нас: усі, викуплені кров'ю Христа, які прийняли Його благодать і перетворені Його силою, будуть з радістю чекати цього славного дня. Вони відчують повноту дорогоцінної обітниці: «І скажуть у той день: Ось наш Бог! На Нього ми поклали надію, і Він спас нас! Це – Господь, на Якого ми надіялися, тому будемо радіти і веселитися Його спасінням!» (Ісаї 25:9).

Жнива та врожай

Що означає вислів «достигло жниво»? Що має на увазі ангел, коли каже Сину Людському: «Пусти Свій серп і жни, адже прийшла пора жнив, і достигло жниво на землі» (Об'явл. 14:15)? Більшість фермерів чекає, доки їхній урожай дозріє, перш ніж розпочати жнива. Так само і Господь, Божественний Жнець, не повернеться на Землю, доки врожай повністю не дозріє. У текстах Об'явл. 22:11, 12 жнива описані по-іншому: «Неправедний нехай надалі чинить неправедність, і нечестивий нехай ще опоганюється, а праведний нехай далі чинить праведність, і святий нехай ще освячується. Ось Я незабаром приходжу, і Моя нагорода зі Мною, щоб віддати кожному за його вчинками». Проповідь Божої вістки останніх днів веде чоловіків і жінок до прийняття рішення для вічності. Святий Дух викриває їх у серці.

Їхній вибір прийняти чи відкинути любов, благодать та істину Ісуса назавжди визначить їхню вічну долю. Так вони приймають остаточне, безповоротне рішення. Коли ці умови буде виконано, урожай дозріє для жнив. Тоді на Землі будуть лише дві групи людей: одні цілком, беззастережно й непохитно присвятили себе Христу, інші пішли за дияволом. У цей момент увесь Усесвіт побачить, як характер Христа розкривається у викуплених, а характер сатани відображений у тих, хто гине.

Мета Трьохангельської вістки, яку ми вивчаємо в цьому кварталі, полягає в тому, щоб зібрати славні жнива для Божого Царства. Коментуючи жнива, описані в четвертому розділі Євангелія від Марка, Еллен Уайт пише: «Коли ж доспіє врожай, він негайно посилає женців із серпом, бо настали жнива!» З палким бажанням Христос чекає, коли Його Церква стане живим відкриттям Його як Спасителя людства. Коли характер Христа досконало відтвориться в Його народі, Він прийде, щоб назвати їх Своїми.

Перевагою кожного християнина є не тільки чекати, а й прискорювати Прихід нашого Господа Ісуса Христа (2 Петра 3:12). Якби кожний, хто сповідує Його ім'я, приносив плід для Його слави, як швидко увесь світ був би засіяний насінням Євангелія! Як скоро дозрів би останній великий урожай, і Христос прийшов би зібрати дорогоцінне зерно!» (Наочні уроки Христа. С. 69).

Яка неймовірна вістка! Ісус завершить те, що розпочав у житті Свого народу. Він є Проводирем і Вершителем нашої віри (Євр. 12:1, 2). Як пише апостол Павло до церкви у Філіпах: «Я впевнений у тому, що Той, Хто розпочав у вас добре діло, завершить його до дня Ісуса Христа» (Филп. 1:6).

Можливо, нам важко зрозуміти, як саме Ісус зростить останній урожай у нашому опоганеному гріхом житті, але все це досягається благодаттю через віру. І хоч спасіння можливе лише завдяки зарахованій нам

Христовій праведності, «благодаттю через віру», ми також приймаємо Його силу освячення в нашому житті й щодня зростаємо на своєму духовному шляху з Ним.

ЧАСТИНА ІІІ: ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ

Для роздумів:

Урок цього тижня навчає нас: Ісус завершить справу, яку розпочав у нашому світі.

«І це Євангеліє Царства буде проповідуватися по всьому світі на свідчення всім народам, – і тоді прийде кінець» (Матв. 24:14). Слово «свідчення» у цьому вірші має особливе значення. Свідок у суді дає свідчення під присягою. Подані свідком докази повинні підтверджувати правдивість його свідчень. Остаточне проголошення Євангелія буде не просто словесним проголошенням істини, а живою демонстрацією цієї істини, явленої в перетвореному Богом житті послідовників Ісуса «усякому народові, поколінню, племені й народності» до повернення нашого Господа (Об'явл. 14:6). Це «свідчення» спонукає людей прийняти або відкинути Христа. Їхній вибір призведе до остаточного врожаю.

І це добра вістка. Історія нашого світу – не нескінченний цикл подій, не нескінченне коло часу в нікуди. Уся історія прагне до однієї кульмінаційної події — останніх жнив і повернення нашого Господа, Ісуса Христа. В останній час на Землі не може бути нейтралітету. Чоловіки і жінки будуть або спасенні благодаттю Господа, перетворені Його праведністю, наповнені Його Духом і прагненням свідчити про славу Його імені, або оповиті егоїзмом свого грішного життя, яке контролює сила демонів. Серйозність нашого часу і реальність вічного вибору, що стоїть перед нами, спонукають нас поставити деякі запитання, які змінять наше життя. 1. Що у вашому житті може завадити вам повністю присвятити себе Ісусу в ці останні, кульмінаційні години земної історії? 2. Прочитайте текст

Євр. 12:15. Усе живе коріння приносить плоди – або добрі, або погані. Чи є у вашому серці коріння гіркоти, ревнощів, гніву, образи, хтивості чи егоїзму?

Завершальна молитва: Завершуючи урок, запросіть своїх учнів поміркувати про своє життя, просячи Бога через Його благодать дати їм перемогу над усім, що заважає їм бути готовими до Його повернення. Перш ніж молитися, попросіть одного з учнів прочитати класові цю підбадьорливу обітницю: «Отже, хто в Христі, той нове творіння; давнє минуло, – ось постало все нове!» (2 Кор. 5:17).

Урок 3

8-14 квітня

ВІЧНЕ ЄВАНГЕЛІЄ

Біблійні тексти для дослідження:

Об'явл. 14:6–12; 1 Кор. 15:1–4; Римл. 3:24–26; 1 Петра 1:18–20; Матв. 28:19, 20; Дії 1:8.

Пам'ятний вірш:

«І я побачив іншого ангела, який летів серед неба. Він мав вічне Євангеліє, щоби звіщати його жителям землі, – усякому народові, поколінню, племені й народності» (Об'явл. 14:6).

У стародавньому Ізраїлі, коли навколишні язичники поклонялися безлічі «богів» з дерева й каменю, ясне, конкретне і сильне свідчення віри Божого народу було таке: «Слухай, Ізраїлю! Господь, наш Бог, – Господь єдиний» (П. Зак. 6:4).

Протягом століть спів *Шема* (ця назва молитви походить від давньоєврейського слова «чути» або «слухати») нагадував євреям про духовне бачення, яке об'єднувало їх як народ та зміцнювало їхню рішучість

зберігати свою унікальну ідентичність як шанувальників єдиного істинного Бога.

Для нас, адвентистів сьомого дня, Трьохангельська вістка в Об'явл. 14 – це своєрідна *Шема*. Вона є нашим ідентифікаційним свідченням віри, представляючи нас і нашу місію у світі. Фактично наша унікальна пророча ідентичність описана в Об'явл. 14:6–12, і саме тут джерело нашого прагнення сповіщати Євангеліє світові.

Цього тижня ми почнемо докладно вивчати уривок Об'явл. 14:6–12, але спробуємо зробити це через призму благодаті, слухаючи, як Бог звертається до нашого серця.

НАПОВНЕНА БЛАГОДАТТЮ КНИГА НАДІЇ

Неділя, 9 квітня

Згадуючи про останню книгу Біблії, Об'явлення, більшість людей не думає про Божу благодать. Коли вони звертаються до Божої вістки останніх днів, їхня уява відразу ж малює жахливих звірів, містичні символи й дивовижні образи. Книга Об'явлення багатьох лякає, проте насправді вона переповнена благодаттю й надією. Адже навіть серед картин зі страшними звірами, серед попереджень про гоніння й важкі часи Бог дає нам привід тішитися Його спасінням.

Прочитайте Об'явл. 1:1–3 та 14:6. Що ці вірші повідомляють нам не лише про книгу Об'явлення, а й про вічне Євангеліє?

Книга Об'явлення повністю присвячена Ісусові. Це Його послання Своєму народові, і воно особливо стосується Його Церкви в останні дні. Це благодатна вістка про нашу надію наприкінці часу. На сторінках цієї книги Христос зображений як заколений Агнець. Боже благословення обіцяно тим, хто читає, розуміє та діє відповідно до відкритих істин.

Згідно з текстами Об'явл. 1:5, 6, Ісус любить нас,

омив нас від наших гріхів Своєю кров'ю та зробив нас царями і священниками Богові Отцеві. У Христі ми маємо прощення. Благодать прощає наше минуле, дає сили нині та надію на майбутнє. Христос звільнив нас від покарання та влади гріха, і незабаром наш світ буде очищено від самого гріха. Таким є послання останньої книги Біблії, Об'явлення.

Саме цю термінову вістку поспішає повідомити перший ангел, котрий швидко летить серед неба і має «вічне Євангеліє». Ангел звіщає Євангеліє? Благу вістку про спасіння через віру в Христа? Про викупну смерть Христа за нас? Про обітницю вічного життя не за наші заслуги, а завдяки подвигу Христа заради нас? Про все це йдеться на початку Трьохангельської вістки? Так! Тому благодатні послання Ісуса сповнені надії й обітниць для нас, засмучених і багатостраждальних істот.

Читаючи книгу Об'явлення, легко зосередитися на описі звірів та попередженнях останніх днів. Як ми можемо навчитися врівноважувати все це тим, що є найважливішою вісткою Об'явлення – вісткою про викупну смерть Христа заради нас?

ВІЧНЕ ЄВАНГЕЛІЄ

Понеділок, 10 квітня

Зверніть увагу, перший текст Трьохангельської вістки (Об'явл. 14:6) починається з повідомлення про вічне Євангеліє. Не зрозумівши глибини Євангелія, ми не збагнемо суті Трьох-ангельської вістки. Ми ніколи не зможемо повністю зрозуміти Боже послання про час суду, падіння Вавилону або знак звіра, якщо не розуміємо Євангелія.

Прочитайте 1 Кор. 15:1–4; Римл. 3:24–26; 5:6–8. Як у цих текстах викладено вічне Євангеліє? Про яку велику надію ідеться?

Євангеліє — це неймовірно Добра вістка про смерть

Христа за наші гріхи, про Його славне воскресіння, безмежну любов і турботу про нас. Вірою в пролиту кров Христа й силу Його воскресіння ми спасенні від покарання за гріх і його сили. У центрі всіх помислів, учення та проповіді апостола Павла був Ісус. Розп'ятий Христос викупив його від осуду й вини минулого. Воскреслий Христос дарував йому силу для сьогодення, а грядущий Христос дав йому надію на майбутнє.

Зверніть увагу на чотири моменти в наведених вище текстах із Послання до римлян:

1. Ми оправдані даром, благодаттю Христа.

2. Благодать – це проголошення Божої праведності. 3. Благодать виправдовує тих, хто вірою приймає Ісуса.

4. Божа любов була виявлена до нас, коли ми були ще грішниками.

Благодать Христа дарована нам не за наші діла чи риси характеру, її не можна заслужити. Ісус помер мученицькою, страшною смертю, якою помруть нерозкаяні грішники. Він відчув повноту гніву Отця проти гріха. Христос був засуджений, щоб ми були виправдані. Він помер смертю, яка була нашою, щоб ми жили життям, яке було Його.

Чи варто дивуватися, що спасіння можливе лише через віру, а не через діла Закону? Навіть якби це було можливо, що можуть наші діла (нехай і з найкращими намірами, і наповнені Святим Духом) додати до того, що Христос уже здійснив для нас на хресті? Цей План спасіння був створений ще перед вічними часами (2 Тим. 1:9; Тита 1:2; Ефес. 1:4), і саме тому він названий вічним Євангелієм. Раніше від створення світу Бог знав, що станеться, тому розробив План спасіння, аби подолати кризу, коли вона настане.

ІСТОРІЯ БЛАГОДАТІ

Вівторок, 11 квітня

Вістка трьох ангелів – це історія благодаті. Це історія про неперевершену любов Спасителя, про Ісуса, Котрий любить нас так сильно, що віддав власне життя, аби ніхто з нас не загинув. Це історія безмежної, незбагненної, вічної, нескінченної любові. Бог ніколи не буває захоплений зненацька. Він не схильний до мінливих коливань людського вибору. Як ми вже говорили, Його План викупити нас від влади гріха не був запізнілою думкою, що виникла після того, як гріх підняв свою потворну голову. Жахлива драма гріха не застала Господа зненацька.

Прочитайте Об'явл. 13:8 та 1 Петра 1:18–20. Що ці вірші повідомляють про План спасіння?

Фраза «вічне Євангеліє» в Об'явл. 14:6 говорить про минуле, теперішнє й майбутнє. Створивши людину здатною робити моральний вибір, Бог передбачав, що вона може зробити неправильний вибір. Коли в Його створінні з'явилася можливість обирати, у них водночас з'явилася можливість повстати проти Господа. Єдиний спосіб уникнути цього — створити роботів, запрограмованих і керованих Божественним космічним планом. Примушування до вірності суперечить природі Бога. Щоб любити, потрібен вибір; але щойно істоти отримують право вибору, відразу з'являється можливість зробити неправильний вибір. Отже, Бог задумав План спасіння до повстання наших прабатьків у Едені.

«План нашого викуплення не був запізнілою відповіддю, він був створений не після гріхопадіння Адама. Цей план став “відкриттям тайни, яка споконвіку замовчувалася...” (Римл. 16:25). У ньому розкриті принципи, котрі споконвіку були основою Божого престолу» (Е. Уайт. Бажання віків. С. 22).

Вічне Євангеліє не тільки говорить про минуле й сьогодення, воно також є основою майбутнього, сповненого надії. Воно говорить про вічне життя з Тим,

Чие серце прагне перебувати з нами вічно.

Прочитайте Ефес. 1:4. Як розуміти, що ще «раніше від створення світу» Христос «вибрав» вас, щоб ви мали в Ньому спасіння. Чи вважаєте ви цю істину обнадійливою і чому?

УСЬОМУ СВІТОВІ

Середа, 12 квітня

Ще раз прочитайте вірш Об'явл. 14:6. Які масштаби проголошення вічного Євангелія? Чому відповідь на це запитання важлива для нас, нашої місії й покликання як Церкви?

Згідно із вісткою першого з трьох ангелів, вічне Євангеліє має бути проголошене «усьому народові, поколінню, племені й народності». Ця місія настільки грандіозна, велична й усеосяжна, що вимагає від нас максимальних зусиль та повної самовідданості. Вона провадить нас від занепокоєння власними інтересами до посвяченого служіння Христу. Місія надихає нас, виводить із вузьких рамок власного судження до грандіозного бачення.

Прочитайте Матв. 28:19, 20. Як ці вірші узгоджуються з вісткою першого ангела?

Пол Девід Тріпп у книзі «У пошуках більшого: життя заради чогось більшого, ніж власне “я”» обговорює психологічну потребу кожної людини бути частиною чогось більшого, ніж вона сама. «Люди створені, щоб бути частиною чогось більшого, ніж їхнє власне життя. Гріх змушує нас стискати життя до розмірів власного життя. Благодать Христа дано, щоб спасти нас від клаустрофобних (*Клаустрофобія* – страх перед замкненим простором (*прим. експерта*)) обмежень власного маленького егоцентричного царства та звільнити нас для життя заради вічних цілей, що дають

справжнє задоволення від насолод Божого Царства». Ніщо так не наснажує, не наповнює й не винагороджує, як участь у Божественному русі, передбачливо заснованому Самим Богом задля виконання значно більшого завдання, ніж будь-яка людська істота могла б виконати самостійно. Доручення Господа в 14-му розділі книги Об'явлення – це найбільше завдання, будь-коли покладене на Його Церкву. Це ширий заклик присвятити своє життя найбільшому завданню Небес — явити світові незбагненну Божу любов перед Приходом Ісуса.

Яким є ваш особистий досвід участі в чомусь більшому, ніж ви самі? Як він допомагає зрозуміти суть сьогоднішнього уроку? Що може бути величнішим, ніж стати інструментом у руках Творця Всесвіту і служити для вічних позитивних змін у нашому світі?

МІСІОНЕРСЬКИЙ РУХ

Четвер, 13 квітня

Завдяки проникливому, глибокому вивченню Святого Письма ранні адвентисти дедалі краще розуміли значення Трьохангельської вістки. Вони відчували, що Бог має послання, спеціально призначене для цього покоління, — важливе послання останніх днів. І це послання необхідно проголосити кожній нації, кожному поколінню, племені й народності, щоб підготувати світ до повернення Христа. Послання трьох ангелів від початку стало мотивацією для адвентистських місій. Генеральна Конференція 1874 року відрядила першого місіонера до Європи. Еллен Уайт назвала Джона Ендрюса «найбільш здібною людиною в наших лавах». Ендрюс говорив щонайменше сімома мовами, міг повторити Новий Завіт по пам'яті і знав більшу частину Старого Завіту. Він був блискучим ученим, плідним письменником, сильним проповідником, компетентним теологом.

Навіщо посилати таку людину туди, де мало

віруючих? Навіщо посилати «найбільш здібну людину» на невідоме місіонерське поле? Чому він був готовий поїхати туди? Його дружина померла за кілька років до цього. Чому він був готовий залишити рідних і друзів у США й вирушити зі своїми двома дітьми до невідомої країни, ризикуючи всім заради справи Христа? Для цього була єдина причина. Він вірив, що Ісус незабаром прийде, тому вістка про істину для останнього часу має швидше дійти до всього світу.

Протягом усієї нашої історії найрозумніші, найкращі з адвентистів подорожували на край Землі, аби проголошувати Божу вістку про останній час. Це були вчителі, медики, пастори, фермери, механіки, теслярі, бізнесмени. Деякі з них були служителями нашої Церкви, а багато хто — простими членами Церкви, які вірили в близький Прихід Ісуса.

**Прочитайте Об'явл. 14:6; Дії 1:8 та Матв. 24:14.
Яка спільна думка відображена в цих віршах?**

Проповідь вічного Євангелія не обмежена географічними кордонами. Вона проникає в найвіддаленіші куточки Землі, досягаючи людей будь-якої національності й культури. Зрештою, охопить увесь світ. Як приємно усвідомлювати, що наше послання вже досягло понад 210 із 235 країн світу, визнаних Організацією Об'єднаних Націй.

Яку роль ви могли б відіграти в поширенні Трьохангельської вістки «усякому народові, поколінню, племені й народності»?

П'ятниця, 14 квітня

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ДОСЛІДЖЕННЯ:

Приділіть більше часу роздумам про нашу потребу бути частиною чогось більшого, ніж ми самі й наше обмежене, короткочасне життя з його помилками, болем і розчаруваннями. Бажання бути частиною більшого має особливе значення. Що таке окрема людина порівно з

навколишньою нескінченністю? Жити тільки для себе, коли поза нами існує цілий космос, – це все одно, що бути замкненим на все життя в одиночній камері серед великого міста, вібрація якого відчувається крізь стіни. І заради чого більш величного, славного і значущого ми могли б жити, ніж проголошення обітниці про вічне життя, дане нам в Ісусові?

«Слуги Божі із сяючими святою ревністю обличчями поспішатимуть з одного місця до іншого, щоб звістити небесну вістку. Тисячі голосів проголосять це застереження по всій Землі. Будуть звершуватися чудеса, хворі зцілятимуться, ознаки й чудеса супроводжуватимуть віруючих. Сатана також буде творити “фальшиві чудеса, так що й вогонь зводитиме з неба додолу перед людьми” (Об’явл. 13:13). Отже, жителі Землі повинні будуть визначити власну позицію» (Е. Уайт. Велика боротьба. С. 612).

Запитання для обговорення:

1. «Дехто написав мені, запитуючи, чи вістка про виправдання вірою є вісткою третього ангела, і я відповіла: ”Це воістину вістка третього ангела“» (Е. Уайт. *The Advent Review and Sabbath Herald*, 1 квітня 1890). Як істина про виправдання вірою пов’язана із Трьохангельською вісткою?

2. Докладніше зупиніться на словосполученні «вічне Євангеліє». Чому Євангеліє названо вічним?

3. Яке значення має те, що адвентисти сьомого дня працюють у багатьох країнах світу? Що це говорить про те, як Бог досі благословляв наші зусилля? Як ваша місцева громада і навіть Суботня школа можуть відіграти велику роль у завершенні Божої справи на Землі?

Урок 3

КОМЕНТАРІ ДЛЯ ВЧИТЕЛІВ

ЧАСТИНА I: ОГЛЯД

В уроці цього тижня ми починаємо докладне вивчення Трьохангельської вістки з Об'явл. 14:6–12. У Писанні ангелів зазвичай зображено як посланців Бога. У книзі Об'явлення ангели, що ширяють у повітрі, являють собою небесне послання Божественного походження, яке поширюється у всі кінці Землі. І цю вістку, звісно ж, має звіщати Божий народ останніх днів. Незадовго до Приходу Ісуса послання вічного Євангелія в контексті суду швидко охопить всю земну кулю. Одна з основних тем вивчення цього тижня — глибина євангельської вістки. Що таке Євангеліє? Чому його називають вічним? Чому кожній людині на планеті Земля має бути надано можливість відгукнутися на Євангеліє? Чому спасіння кожної людини, яка живе в останні дні земної історії, залежить від її відповіді? Цей урок містить відповіді на ці запитання та пояснення вислову «вічне Євангеліє».

До того ж ми звернемо увагу на місію Христа в Його Церкві останніх днів. Ангел, який летить посередині неба з вічним Євангелієм, проголошує істину останнього часу «усякому народові, поколінню, племені й народності» (Об'явл. 14:6). Ця вістка масштабна. Вона закликає нас зробити все можливе для Божого Царства, пропонує нам співпрацювати з Христом у Його останньому зверненні до людства. Його послання закликає нас зробити Божу місію викуплення грішного людства своїм особливим пріоритетом, оскільки євангельська вістка пріоритетна для Христа.

ЧАСТИНА II: КОМЕНТАР

Бог відзначає Свій народ печаткою схвалення, щоб відрізнити справжнє від підробки. У часи Стародавнього

Ізраїлю язичницькі народи, які оточували його, поклонялися безлічі богів, але Божий народ ніс ясне, упізнаване і сильне свідчення віри, також відоме як Шема.

Двічі на день, уранці та ввечері, єврейські сім'ї повторювали це свідчення: «Слухай, Ізраїлю! Господь, наш Бог, – Господь єдиний!» (П. Зак. 6:4).

«Слухай, Ізраїлю». Протягом століть вигнання спів Шема нагадував євреям про їхнє духовне бачення та спільну історію, які об'єднували їх як народ. Оспівування Шема також зміцнювало рішучість Божого народу чинити опір різним спробам змусити його відмовитися від свого духовного бачення та шляху.

У Стародавньому Ізраїлі текст П. Зак. 6:4 був одним із перших віршів, яких навчали єврейську дитину, щойно вона починала говорити. До того ж єврейські матері постійно навчали своїх маленьких дітей співати Шема перед сном.

Є дивовижний приклад прояву сили такої ідентичності віри після закінчення Другої світової війни 1945 року. Деякі провідні рабини відвідували християнські притулки в пошуках єврейських дітей. Під час війни багато батьків-євреїв у Європі віддали своїх дітей до християнських притулків, аби врятувати їх від нацистів. Батьки сподівалися, що після війни вони возз'єднаються зі своїми дітьми, а якщо самі не виживуть, то їхніх дітей зможуть знайти родичі або друзі, що залишилися живими.

Після війни більшість священників і черниць, які керували цими притулками, не хотіли повертати єврейських дітей під опіку їхнім родинам. Священники і черниці часто заперечували, що в них є єврейські діти. Під час одного візиту якийсь відомий рабин попросив священника, завідувача притулку, дозволити йому повернутися до дітей увечері, коли вони лягають спати. Священник неохоче погодився задовольнити прохання рабина. Коли рабин повернувся, він увійшов до дитячої

кімнати й, проходячи між рядами ліжок, співав єврейські слова Шема. Один за одним діти заливалися слізьми й кричали: «Мамо!» Багато хто повторював слова Шема. Священник був приголомшений. Ніхто не зміг стерти спогади дітей про те, як їхні єврейські матері щонаочі вкладали їх спати із Шема на устах. Священникові нічого не залишалось, як визнати свою «помилку». Так ці діти Ізраїлю змогли повернутися до свого народу й до своєї Тори. У свідомості дітей незабутньо відклалися слова, що підтверджували їхню єврейську ідентичність. «Господь, наш Бог, – Господь єдиний» (П. Зак. 6:4).

Вістка трьох ангелів – наша Шема

Для адвентистів сьомого дня Трьохангельська вістка в Об'явл. 14 – це наша Шема. Вона є нашою ідентифікаційною заявою віри. Трьохангельська вістка визначає, хто ми як народ, й описує нашу місію у світі.

Унікальна пророка ідентичність адвентистів викладена в Об'явл. 14:6–12, і саме тут наше джерело натхнення для проголошення Євангелія всьому світові. Еллен Уайт пише про це: «Особлива місія адвентистів сьомого дня – нести світло світові й стояти на варті істини. Їм було довірено останнє застереження щодо близького до загибелі світу. Слово Боже освітлює адвентистів своїм чудовим світлом. Господь доручив їм найпочеснішу місію — сповістити світу вістки першого, другого й третього ангелів. І немає важливішої роботи, ніж ця. Адвентисти не мають права зосереджувати свою увагу на чомусь іншому» (Свідчення для Церкви. Т. 9. С. 19).

Ці послання невідкладні, вічні й універсальні. Вони ґрунтуються на вічному Євангелії. Що таке Євангеліє? Це вічна Добра вістка про життя, смерть, воскресіння Христа, Його первосвященницьке служіння і близький Прихід. Це Добра вістка про те, що Ісус спасає нас від гріха й дає нам силу перемагати. Зрозуміти Євангеліє – це означає усвідомити значення вічної, неминущої,

незбагненної, невичерпної любові Бога до нас. Євангеліє походить із серця Бога. Перш ніж ми потягнулися до Нього, Він уже простягнув Свої люблячі руки до нас. Ще до того, як ми почали шукати Господа, Він уже шукав нас. Перш ніж ми зробили хоча б один рух до Нього, Він привертав нас до Себе силою Своєї любові. Апостол Іван свідчить про цю істину: «Любов не в тому, що ми полюбили Бога, а в тому, що Він полюбив нас і послав Свого Сина як примирення за наші гріхи» (1 Івана 4:10). Апостол Павло додає: «Але Бог виявляє Свою любов до нас тим, що Христос за нас помер, коли ми були ще грішниками» (Римл. 5:8).

У Євангелії Бог у Христі бере на Себе ініціативу в справі нашого спасіння. Христос прожив досконале життя, яким мали жити ми, помер другою смертю, якою мали померти ми, і привертає нас до Себе через Святого Духа, перетворюючи наше життя Своєю любов'ю, благодаттю і силою. Завдяки хресту влада гріха над нашим життям руйнується. Отримуючи благодать Христа, приймаючи Його жертву й вірячи в Його обіцянку вічного життя, ми стаємо Божими синами та дочками.

Вічне Євангеліє лежить в основі Трьохангельської вістки. Вона розкриває нам Ісуса. Ці три послання спонукають нас відмовитися від гордині, самовдоволення і повністю довіритися Ісусові для нашого спасіння. Трьохангельська вістка веде нас до того, щоб вірою прийняти Його праведність замість сподівання на власні справи. Досконалість життя Христа стає нашою, коли ми приймаємо Його як розп'ятого за нас Викупителя. Євангеліє запрошує нас прийти до Ісуса такими, якими ми є, але не залишає нас колишніми. У відповідь на любов Ісуса ми самі бажаємо жити благочестивим життям. Його благодать охоплює не лише наше минуле, вона також діє як динамічний принцип у нашому житті, наділяючи нас силою до послуху. Апостол Павло пояснює це в Посланні до римлян: «Через Якого ми

прийняли благодать і апостольство, щоби через Його Ім'я були слухняні вірі всі народи» (1:5). Благодать Божа закликає нас, «щоб відреклися безбожності й світських пожадань, жили чесно, праведно і побожно в теперішньому віці» (Тита 2:12). Це неймовірно Добра вістка, це Євангеліє.

Коли ми спасенні благодаттю Христа, зачаровані Його любов'ю і змінені Його силою, наша природна реакція – поділитися з іншими тим, що Господь зробив для нас. Наше християнське свідчення походить зі сповненого Божої любові серця. Коли Євангеліє розбиває наші запеклі, опоганені гріхом серця, ми прагнемо розповісти іншим про Божу благодать. Розуміння вічного Євангелія є основою нашого свідчення світові. Євангеліє з Об'явл. 14:6, що проголошується до краю землі, – це Євангеліє, яке кожен з нас особисто відчув у своєму житті. Мета уроку цього тижня — зрозуміти Євангеліє, випробувати його й поділитися з людьми в контексті близького повернення Христа.

ЧАСТИНА III: ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ

Для роздумів:

Під час вивчення уроку багато членів вашого класу могли замислитися про особисте спасіння. Можливо, їм не вистачає впевненості в тому, що їхні гріхи прощені. А може, їх спіткало лихо й вони ставлять запитання: «Де був Бог, коли я проходив через долину смертної тіні?» Або, можливо, ваші учні борються з якоюсь прихованою звичкою або негативним ставленням, яке вони не можуть подолати.

Нагадайте присутнім, що Євангеліє призначене для всіх. Христос, Який помер за інших, помер і за них. Його любов до кожного з Його дітей незмінна. Такими є Божа благодать і Його сила.

Попросіть добровольця прочитати вголос такі слова Еллен Уайт: «Ісус бажає, щоби ми прийшли до Нього

такими, якими є: безпорадними, з усіма своїми гріхами та недоліками. Ми можемо прийти до Нього зі своїми провинами й вадами. Ми можемо прийти до Нього зі своїми немочами, пороками, безглуздою поведінкою і впасти до Його ніг у покаянні. З великої милості Своєї Бог візьме нас в обійми Своєї любові, перев'яже наші рани й очистить від усякої скверни» (Дорога до Христа. С. 52). У цьому краса Євангелія. Нам не потрібно боятися. Ісус не карає нас почуттям провини, щоб засудити нас. Він стоїть з розкритими обіймами, бажаючи оточити нас Своєю любов'ю. Спаситель прагне простити, зміцнити й спрямувати нас як Своїх сильних свідків у ці останні дні, щоб ми відкривали славу Його благодаті.

Попросіть учнів класу поміркувати над запропонованими нижче запитаннями і в класі, і протягом наступного тижня:

1. Чи я впевнений/на я в спасінні зараз, у цей момент? Якщо так, то чому? Якщо ні, то що заважає мені повірити? Ісус чекає, щоб перев'язати мої рани й обійняти мене.

2. Як я послужив цього тижня іншим, розповідаючи про прощення, милість і любов Господа? Як ще я можу поділитися Його благодаттю з людьми, які мене оточують?

Урок4

15-21 квітня

«ПОБІЙТЕСЯ БОГА Й ВІД-ДАЙТЕ ЙОМУ СЛАВУ»

Біблійні тексти для дослідження:

**Об'явл. 14; Бут. 22:12; Екл. 12:13, 14; Колос. 3:1, 2;
Євр. 12:1, 2; 1 Кор. 3:16, 17.**

Пам'ятний вірш:

«Тут терпіння святих, які бережуть Божі заповіді та віру Ісуса!» (Об'явл. 14:12).

Данський письменник і теолог Серен К'єркегор написав притчу про останній час. Ось її зміст. За лаштунками великого театру сталася пожежа. Клоун, який брав участь у спектаклі, вибіг із-за лаштунків, попереджаючи публіку: «Виходьте! Пожежа!» Глядачі подумали, що це просто жарт, частина шоу, і заплодували. Він повторив заклик: «Виходьте! Швидше, швидше!» Та що наполегливіше клоун попереджав глядачів, то голосніші були оплески. Так К'єркегор змалював ставлення людей до вістки про кінець світу: дотепники супроводжують цю вістку оплесками, вважаючи її жартом.

Кінець світу й події, що призвели до нього, — це, звичайно, не жарт. Світ зіткнувся з найсерйознішою кризою від часу потопу. Петро використовує історію про всесвітній потоп як символ кінця, попереджаючи: як стародавній світ загинув від води, так перед Приходом Ісуса «небо з гуркотом пройде, а розпечені стихії розплавляться, і земля та діла, що на ній, згорять» (2 Петра 3:10). Нас опередили про майбутнє, тому зараз ми маємо приготуватися до нього.

«ПОБІЙТЕСЯ БОГА»

Неділя, 16 квітня

Книга Об'явлення має особливе призначення для нашого покоління — підготувати людей до близького повернення Ісуса й об'єднати нас із Ним у проголошенні Його останньої вістки світові. Об'явлення розкриває плани Бога й викриває плани сатани. У цій книзі записано останній заклик Господа, Його важливе, вічне, універсальне послання для всього людства.

Прочитайте заклик апостола Івана до людей останнього часу в Об'явл. 14:7. (Див. також Бут. 22:12; Псал. 89:7; Прип. 2:5; Екл. 12:13,14; Ефес. 5:21). Які конкретні настанови дає апостол?

Грецьке новозавітне слово, яке в тексті Об'явл. 14:7 перекладене як «боятися», — *фобос*. Тут воно вжито в значенні не «страх» перед Богом, а «благоговіння», «повага», «шанобливість» щодо Бога. Воно передає думку про цілковиту вірність Богові й повне підкорення Його волі. Це особливе спонукання серця, зосередженого на Богові, а не на собі. Такий стан протилежний позиції Люцифера, коли він говорить у своєму серці: «Піднімуся до неба, вище від Божих зірок поставлю свій престол, сяду на високій горі, на високих горах, що на півночі, підіймуся понад хмари, буду такий, як Всевишній» (Ісаї 14:13, 14).

Позиція бунтівного ангела протилежна ставленню Христа, Котрий, «маючи Божу природу... упокорив Себе, був слухняний аж до смерті, і до смерті хресної» (Филп. 2:6, 8).

У центрі великої боротьби стоїть питання послуху Богові. Люцифер був егоцентричний, він відмовлявся підкорятися будь-якій владі, крім власної. Замість того щоб підкоритися Тому, Хто сидить на престолі, Люцифер прагнув керувати із цього трону. Отже, боятися Бога означає ставити Його на перше місце в наших думках, пріоритетах, цінностях, виборі. Це означає відмовитися від нашого егоцентризму й гордині та жити для Господа. Таке ставлення дуже важливе, оскільки про нього відразу ж говорить перший з трьох ангелів. Тому й нам слід звернути на це увагу.

Чи маєте ви страх Господній? Як би ви пояснили іншій людині, чому це позитивна риса?

БОЯТИСЯ І СЛУХАТИСЯ БОГА

Понеділок, 17 квітня

Що ще Біблія говорить про Господній страх? Прочитайте П. Зак. 6:2; Псал. 118:73, 74; Екл. 12:13, 14. Згідно з наведеними текстами, що є результатом Господнього страху?

Ці тексти розкривають зв'язок між страхом Господнім та дотриманням Його Заповідей. Боятися Бога – це ставитися до Нього із шанобливістю, благоговійною повагою, яка веде нас до послуху. Господь наполегливо закликає спасених благодаттю бути слухняними Божим Заповідям (Ефес. 2:8–10). Благодать не звільняє нас від послуху Заповідям. Євангеліє звільняє нас від засудження Закону, але не від нашого обов'язку дотримуватися цього Закону.

Благодать не лише звільняє нас від вини за наше гріховне минуле, а й дає нам силу жити побожним життям послуху сьогодні. Апостол Павло говорить: «Ми прийняли благодать і апостольство, щоб через Його Ім'я були послухні вірі всі народи» (Римл. 1:5).

Деякі люди мають помилкове уявлення про те, що спасіння благодаттю скасовує Закон Божий або зводить до мінімуму необхідність послуху цьому Законові. Вони вважають: послух Законові – це законництво. Вони говорять: «Усе, чого я бажаю, – це Ісус». Запитання: «Який Ісус?» Ісус із нашої уяви чи Ісус зі Святого Письма? Христос із Писання ніколи не применшував значення Свого Закону, який є відображенням Його характеру. Христос із Писання ніколи не веде нас до приниження біблійних істин, які ясно свідчать про Нього і Його План спасіння для людства. Христос із Писання ніколи не закликав нас зводити Його вчення до несуттєвих «благочестивих банальностей». Христос – утілення всієї доктринальної істини. Ісус – утілена істина, утілена доктрина.

Трьюхангельська вістка Об'явлення закликає нас через віру в Ісуса прийняти повноту всього, що Він пропонує. Вона закликає нас «боятися Бога», що виражається у вірі в Його викупну силу, яка допомагає нам жити побожним, слухняним життям.

«Не бійтеся тих, хто вбиває тіло, душі ж убити не можуть; бійтеся більше того, хто може і душу, і тіло

погубити в геєні» (Матв. 10:28). Як ці слова Ісуса допомагають нам зрозуміти, що означає боятися Бога?

ЖИТТЯ, ЗОСЕРЕДЖЕНЕ НА БОГОВІ

Вівторок, 18 квітня

В епоху споживацтва, коли в центрі всього стоять світські цінності, Небеса закликають нас відвернутися від тиранії егоцентризму й поставити в центр свого життя Бога. Для одних центром їхнього життя є гроші, для інших – задоволення, влада, спорт, музика, розваги. Вістка Об'явлення – це гучний заклик шанувати Бога як справжній центр життя.

Прочитайте Матв. 6:33; Колос. 3:1,2; Євр. 12:1,2. Що ці тексти говорять нам про те, як зробити Бога центром нашого життя?

Центральна битва в останньому конфлікті на Землі – це битва за розум. Фактично це питання відданості Богові та вірності Його волі, питання авторитету Його наказів для нас. У великій боротьбі відбувається остання битва між добром і злом за контроль над нашими думками. Апостол Павло застерігає нас: «Плекайте в собі ті самі думки, що й у Христі Ісусі» (Филп. 2:5). Розум – цитадель нашої істоти, джерело наших дій. Слово «плекайте» говорить про акт волі. Прийняти рішення мати розум Христа означає дозволити Ісусові формувати наше мислення, наповнюючи наш розум думками про вічність. Наші дії свідчать, як і про що ми думаємо. Боятися Бога означає поставити Його на перше місце у своєму житті.

Контролювати свої думки легше тоді, коли ви усвідомлюєте необхідність цього. Часто проблема полягає ось у чому: якщо ми не докладаємо свідомих зусиль, щоб зосередитися на правильних речах, «про горішнє, – не про земне», наш занепалий гріховний розум природно прагне до нижчих, світських питань. Отже, нам

потрібно, як сказав Павло, свідомо, використовуючи священний дар свободи волі, обирати думати про небесне.

«Наостанку, брати: те, що істинне, що чесне, що справедливе, що чисте, що любе, що гідне хвали, – коли яка чеснота або коли яка похвала, – про це роздумуйте» (Филп. 4:8). Як навчитися мислити саме так, як написано в наведеному вірші?

ВІДДАЮЧИ СЛАВУ БОГОВІ Серeda, 19 квітня

Цікаво відзначити, що у Старому Завіті вислів «віддати славу» Богові (Об'явл. 14:7) часто з'являється в контексті Божого суду (1 Сам. 6:5; Єрем. 13:15, 16; Мал. 2:2), як і у вістці першого ангела (Об'явл. 14:7). Цю паралель бачимо й у текстах Об'явл. 19:1,2: «Алілуя! Спасіння, слава і сила нашого Бога! Адже істинні й справедливі Його суди».

Прочитайте 1 Кор. 3:16,17; 6:19, 20; 10:31. Як ці тексти допомагають нам зрозуміти один зі способів прославлення Бога?

За словами апостола Павла, наші тіла – це святилище, місце проживання Божого Духа, храм, освячений присутністю Бога. Святе Письмо закликає нас прославляти Бога в усіх аспектах нашого життя. Якщо Господь є центром нашого життя, тоді нашим єдиним бажанням буде прославити Його і нашим харчуванням, і одягом, розвагами, спілкуванням з іншими. Ми віддаємо славу Богові, відкриваючи світові Його характер любові через виконання Його волі. У світлі останнього суду на Землі це питання стає вкрай важливим.

Прочитайте Римл. 12:1,2. До чого закликає нас апостол Павло в контексті всієї повноти нашого посвячення Богові?

У цьому уривку новозавітне грецьке слово для

позначення тіла — *сóма*. Коли ви берете на себе зобов'язання боятися Бога й віддати Йому славу в усьому, що робите, присвячуючи Йому свої розум, тіло й емоції, — це і є справжнє духовне служіння Богові, повне посвячення Йому. До того ж послух Господу є справді важливим питанням у світлі Божого суду.

Проаналізуйте, як ви ставитеся до свого тіла. Що ви можете зробити, аби справді прославляти Бога у вашому тілі?

ПЕРЕМОЖЦІ В ОБ'ЯВЛЕННІ Четвер, 20 квітня

«Тут терпіння святих, які бережуть Божі заповіді та віру Ісуса!» (Об'явл. 14:12). Це характеристика вірного Божого народу в останні дні. Проте єдиний спосіб дотримуватися Заповідей Божих і тоді, і тепер – тільки через віру в Ісуса. Цікаво, що в деяких перекладах сказано не «віру Ісуса», а «віру в Ісуса». Хоч віра в Ісуса надзвичайно важлива, але вислів «віра Ісуса» означає дещо більше. Саме якість віри дозволила Христу перемогти найлютіші спокуси сатани. Віра – це дар кожному віруючому. Коли ми виявляємо віру, яку Святий Дух вкладає в наші серця, вона зростає. Ми перемагаємо не своєю силою волі, а силою живого Христа, Котрий діє в нас і через нас. Ми перемагаємо не тому, що особливі, а тому, що Він особливий. Ми можемо встояти, бо Він устояв; можемо перемогти, бо Він переміг. Ми можемо подолати спокуси, оскільки Він подолав їх. **Прочитайте Євр. 4:14–16; 7:25. Хто допомагає встояти в житті тим, котрі бояться Бога та віддають Йому славу?**

Ісус, Божий Син, переміг підступи диявола. Він протистояв спокусам, довіряючи обітницям Отця, підкорюючи Свою волю Його волі та покладаючись на Його силу. Довіряючи Йому, дивлячись на Нього, віруючи в Нього, ми також можемо перемагати. Для нас Ісус — усе в усьому, і всі три ангельські вістки – про Нього. Вістка Об'явлення – це перемога, а не поразка. Ця

вістка говорить про людей, які перемагають Його благодаттю та Його силою.

Слово «перемагати» в різних формах вживається в книзі Об'явлення 11 разів. У видінні про сім церков, які уособлюють християнську Церкву від першого століття до наших днів, ідеться про те, що в кожному поколінні є віруючі, які, за словами Івана, перемогли. Зрештою, переможці успадкують все (Об'явл. 21:7). Це не законництво, а перемога через Ісуса Христа, Чис праведне, досконале життя зараховується віруючому, і він отримує вічне життя. Це віра в дії. Це перетворене чудовою благодаттю життя віруючого.

Чи є у вашому житті те, що ви бажаєте перемогти? Як ми можемо виконати наші бажання? Які практичні кроки можемо зробити, щоб стати одним з переможців із книги Об'явлення?

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

П'ятниця, 21 квітня:

Поміркуйте над словами апостола Павла про Ісуса: «Він може завжди спасати тих, хто приходить до Бога через Нього» (Євр. 7:25). Грецьке слово *пантелес*, перекладене в Біблії словом «завжди», означає «повний, завершений, абсолютний». Саме так Ісус спасає нас, а наше завдання повністю віддати себе Йому, прийнявши Його перемогу для нас. Ми повинні покладатися на Нього, а не на себе.

«Ми можемо узагальнити вислів “побійтеся Бога” в Об'явленні як останній заклик Господа до людства обрати Його своїм славним величним Богом, Котрий переможе силу зла, що протистоїть Йому та Його плану для людського роду (пор. Об'явл. 14:9–11). Цей страх виявляється, принаймні нині (пор. Об'явл. 6:14–17), не в жаху і трепеті, а в радісному, сповненому любові виконанні Закону Бога й у винятковому послуху Йому. Жодна інша сила не повинна бути визнана гідною такої відданості й вірності. Фактично інших варіантів немає, бо

на горизонті вселенського конфлікту альтернативою є лише дії демонічних сил, приречених на зникнення (Об'явл. 16:13, 14; 17:14; 20:11–15). Тому вислів “побійтеся Бога” – це добре Божественне запрошення приєднатися до Господа в космічному конфлікті, щоб стояти перед Його славним обличчям та відчувати радість від вічного спілкування з Ним (Об'явл. 21:3, 4; 22:3–5)» (Анхель Мануель Родрігес. Завершення космічного конфлікту: роль Трьохангельської вістки. С. 27).

Запитання для обговорення:

1. Подумайте про неймовірну силу Бога, Котрий створив та підтримує Всесвіт. Ми не можемо охопити своїм розумом Усесвіт, як же можемо хоч би почати осягати Творця цього Всесвіту? Подумайте про те, наскільки Він незбагнений і могутній. І цей Бог колись звершуватиме суд над нами. Як ці факти допомагають нам зрозуміти ідею страху Господнього і його значення?

2. Як нам уникнути законництва під час обговорення біблійних концепцій святості, духовної боротьби й перемоги? Чому слід завжди пам'ятати, що єдиною основою нашої надії на спасіння є лише перемога Христа за нас на хресті?

3. У Слові Божому нам обіцяна перемога над гріхом. Однак ми часто виявляємо, що зазнаємо поразки та не живемо праведним життям, до якого Ісус закликає нас. Чому так відбувається? Що перешкоджає нам дозволити Богові здійснити в нас ті перетворення, які Він обіцяв нам?

Урок 4

КОМЕНТАРІ ДЛЯ ВЧИТЕЛІВ

ЧАСТИНА I: ОГЛЯД

Розмірковуючи про суд, багато хто з християн переповнюється страхом. Вони уявляють, як Бог сидить у небесному залі суду як Верховний Суддя Всесвіту і зважує їхні добрі та злі вчинки. Ці люди мають невиразне уявлення: вони будуть спасенні, якщо їхні добрі вчинки переважають злі. Інакше вони назавжди загинуть.

Запропонований урок Суботньої школи відкриває, що таке уявлення про суд не лише хибне, а є однією з оман диявола, які спотворюють характер Бога. Сатана бажає зобразити Господа як мстивого суддю, жорстокого тирана, який прагне покарати Своє творіння за кожен скоєний гріх.

У цьому уроці ми дізнаємося, що Бог безмежно любить усіх людей і робить усе можливе, щоб спасти їх. Він прагне побачити нас на Небесах навіть більше, ніж того хочемо ми. Суд відкриває, що Небо зробило все можливе для спасіння кожної людини. Якщо ми загинемо, то це станеться тому, що ми постійно чинили опір закликам Божественної любові. На суді наші добрі діла матимуть значення, бо вони свідчать про наш *відгук* на безумовну, нескінченну любов Бога, явлену в жертві Христа. Наші добрі діла свідчать про істинність нашої віри в Ісуса. Визнання того, що Ісус здійснив, здійснює і здійснюватиме, викликає в нас бажання вічно служити Йому.

ЧАСТИНА II: КОМЕНТАР

Книга Об'явлення оголошує, що «прийшла година Його суду» (Об'явл. 14:7). У цій книзі нічого не сказано ані про природу суду, ані про точний час його початку. Однак це відомо з книги Даниїла. Розділи 7 і 9 цієї книги

взаємопов'язані й чітко розкривають як характер, так і час суду. Пророчі книги Даниїла й Об'явлення тісно взаємопов'язані. Розуміння книги Даниїла допомагає нам зрозуміти книгу Об'явлення. У сьомому розділі пророк Даниїл описує природу суду в контексті перемоги Христа над деспотичними силами світу. Ці сили зображені в розділі як чотири звірі, які гноблять народ Божий. Відповідно до текстів Дан. 7:17, 23 звірі представляють царів чи царства. Ключові слова в розділі 7 – «царство» і «владарювання».

Триває битва за контроль над світом. З'являється «малий ріг» – релігійно-політична сила, яка змінює Божий Закон і прагне панувати над усією Землею. Потім наша увага переключається із Землі на Небо. Стародавній днями, наш Небесний Отець, скликає небесний суд. Син Людський, Христос, приєднується до Отця. На суді відкривається, що Христос – законний Правитель Усесвіту. Даниїл пише: «А ще я побачив у нічних видіннях, як з небесними хмарами йшов ніби Людський Син, Котрий наблизився до Стародавнього днями, і був підведений до Нього. І Йому було дано владу, славу і царство, аби всі народи, племена та язика Йому служили. Його влада стане вічною владою, яка не минає, – Його владарювання не буде призупинене» (Дан. 7:13, 14).

На суді весь Усесвіт побачить, що Христос – його законний Правитель. Царство сатани буде повністю викрито як порочне, оманливе, егоїстичне та руйнівне. Небеса відкриються, і всі побачать, що на хресті Триєдиний Бог зробив усе можливе, щоб спасти кожную людину. На суді влада малого рогу (папського Риму) і вся земна влада буде засуджена. Народ Божий буде виправданий. Божі діти також братимуть участь у судовому процесі, що відбуватиметься на Небі після Другого приходу Христа під час тисячолітнього царства. Для відданих християн, які покладаються на благодать Христа й зодягнені в Його праведність, суд — добра вістка.

Сьомий розділ книги Даниїла було написано першого року правління вавилонського царя Валтасара. За словами Зігфріда Хорна, доктора філософії, археолога, колишнього викладача Університету Ендрюса, «вавилоняни мали дуже песимістичний погляд на потойбічний світ. Їхній підземний світ, царство померлих, був курним похмурим місцем, де хліб був гіркий, а вода солоня і де мертві носили одяг із пір'я, щоб захиститися від холоду. Вважали, що вночі їхні потреби у світлі, їжі та питті задовольняє бог сонця» (Ministry, грудень 1981. Т. 54. № 12. С. 25).

Далі Хорн пише: «Є помітна різниця між розумінням єгиптянами та вавилонянами майбутнього суду. Хоч ми небагато знаємо про те, що думали вавилоняни про свою долю в потойбічному житті, єгиптяни залишили численні записи про свої вірування. Ці похоронні тексти варіюються від текстів пірамід Старого царства та текстів гробів Середнього царства до Книг мертвих Нового царства. Протягом майже 3000 років їхні вірування змінилися в певному сенсі, про що свідчать ці різні тексти... У них у найдрібніших подробицях, як у словах, так і в малюнках, описується, чого людина може очікувати після смерті і як може забезпечити сприятливий результат суду перед своїми божественними суддями» (там само. С. 27).

Єгипетські Книги мертвих графічно зображують єгипетську концепцію суду в епоху Нового царства. Найповніше цю ідею розвинено у розділі про зал суду, де вирішуються долі померлих. «Осіріс сидить у залі правосуддя, маючи перед собою ваги правосуддя, й оцінює померлого. Хто не пройде це випробування, той буде знищений... Цей складний довгий текст містить Заперечну сповідь, у якій померлий заявляє (спочатку Осірісу, а потім сорока двом іншим суддям), чого він вартий, перераховуючи злочини та правопорушення, яких не чинив. Потім серце померлого зважували проти пера Маат» (Ancient Egypt Online. «The Judgment of the

Dead» ([https:// ancientegyptonline.co.uk/judgmentofthedead](https://ancientegyptonline.co.uk/judgmentofthedead)).

Якщо погані вчинки людини переважали її добрі справи, чаша терезів схилялася на користь вічної темряви, а серце було кинуте жажливій постаті, яка чекала можливості проковтнути її. Єгипетські тексти також показують, що майже ніхто ніколи не міг виграти суперечку проти богів. Боги Єгипту здаються безсердечними, вони ненавидять і готові поглинути.

Важливо зауважити контраст між стародавніми язичницькими концепціями суду та біблійною концепцією, викладеною в пророчих книгах Даниїла й Об'явлення. У тексті Об'явл. 14:7 написано: «Прийшла година Його суду». Ця година – не лише час Божого суду над світом, а й час одкровення любові та благодаті Божої перед світобудовою. Коли Христос помер на хресті, увесь Усесвіт побачив любов Бога. Не може бути більшого одкровення Божої любові, ніж Голгофа. Хрест переконливо показав: Бог є любов.

Проте в космічному конфлікті між добром і злом ще залишаються запитання, на які необхідно відповісти. Як Божа любов стосується кожної людини? Чи кожен на планеті Земля мав достатньо доказів, щоб прийняти правильне рішення? Чи зробив Бог усе можливе, аби спасти кожную людину? Чи є ще щось, що Бог міг би зробити? На ці запитання необхідно відповісти, щоб навіки зберегти Всесвіт і без тіні сумніву увічнити Божественну любов у серцях безгрішних світів та викуплених усіх часів. Відповіді будуть дані саме під час суду.

Під час звершення суду весь Усесвіт радісно заспіває: «Великі та дивні діла Твої, Господи Боже, Вседержителю! Праведні й правдиві дороги Твої, Царю народів! Хто не буде боятися, Господи, і не прославить Імені Твого? Адже Ти єдиний Святий, і всі народи прийдуть та поклоняться перед Тобою, бо об'явилися Твої суди!» (Об'явл. 15:3, 4). І викуплені, і безбожні —

усі визнають, що Бог справедливий, праведний і кожна Його дія щодо нас сповнена любові. Усесвіт буде навіки в безпеці, оскільки любов Господа була виявлена як на хресті, так і на останньому суді.

ЧАСТИНА III: ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ

Для роздумів:

Вивчений урок містить важливі духовні істини для нашого повсякденного життя. Перша істина полягає в тому, що ми живемо в унікальний час земної історії: настала година Божого суду. Це час, коли буде вирішено долю всіх людей. Подібно до того як День викуплення в єврейському релігійному календарі був також днем суду, коли весь Божий народ збирався в стародавньому святилищі, сповідуючи свої гріхи та досліджуючи свої серця, так і сьогодні заклик про Божий суд є закликом до визнання, покаяння та залишення гріхів. Вістка про Божий суд – це заклик Господа до людей повністю присвятити себе Христові в цей кульмінаційний момент земної історії.

Друга важлива істина полягає в тому, що завдяки Христу ми можемо не боятися суду. Ми можемо бути впевнені: наш люблячий Господь проведе нас. Ісус не лише наш Суддя, а й наш Захисник (Івана 5:22; 1 Івана 2:1). У земних судах, якщо суддя є водночас і захисником, виникає серйозний конфлікт інтересів, але в залі Небесного суду чаша терезів схилиться на нашу користь. Адже Ісус нас спас.

Третя біблійна істина полягає в тому, що зрештою Христа буде прославлено, сатану — викрито, а праведників — викуплено. Розуміння Божого суду, згаданого в книзі Об'явлення, дає нам упевненість у тому, що одного разу весь Усесвіт схилиться перед Христом – нашим Творцем, Викупителем і Царем.

Запитання для обговорення:

1. Як вас втішає знання того, що ваш Суддя також є

вашим Захисником?

2. Що означає бути повністю відданим Христові в час суду в кульмінаційний момент земної історії?

Урок 5

22-28 КВІТНЯ

ДОБРА ВІСТКА ПРО СУД

Біблійні тексти для дослідження:

Об'явл. 14:7; Псал. 50:1–4; Об'явл. 20:12; Дан. 7:9, 14, 26; Об'явл. 4:2–4; 5:1–12.

Пам'ятний вірш:

«Проголошуючи гучним голосом: Побійтеся Бога й віддайте Йому славу, бо прийшла година Його суду! Поклоніться Тому, Хто створив небо, землю, море і джерела вод!» (Об'явл. 14:7).

Біблія ясно повідомляє, що Бог є Богом суду і що рано чи пізно праведний суд, якого так не вистачає тут і зараз, відбудеться і здійснить його Сам Бог, «Суддя всієї землі» (Бут. 18:25; див. також Псал. 57:11; 93:2; 97:9). Тоді, як сказав Павло: «Кожний з нас сам за себе дасть відповідь Богові» (Римл. 14:12).

Страшно подумати про це, чи не так? Чи можете ви собі уявити, як будете звітуватися про своє життя перед Самим Богом, Котрий знає все, «приведе на суд кожную справу, і навіть утаємничену, – добра вона, чи злочинна» (Екл. 12:14)? Однак саме суд розкриє доброту, справедливість і милість Бога в тому, як Він поводить себе зі спасеними та із заблудлими.

Цього тижня ми глибше дослідимо тему суду у зв'язку з великою боротьбою, яка вирує у Всесвіті. Також ми приділимо особливу увагу тому, що відбувається, коли люди стикаються з неминучим «майбутнім судом» (Дії 24:25).

БОЖИЙ СУД

Неділя, 23 квітня

Остання книга Біблії, Об'явлення, присвячена кульмінації багатовікової боротьби між добром і злом. Люцифер, бунтівний ангел, кинув виклик справедливості, чесності й мудрості Бога. Заколотник стверджував, що Господь несправедливо керує Всесвітом. І центральне місце в цьому конфлікті з приводу Божого характеру посідає останній суд, описаний у книзі Об'явлення.

В Об'явл. 14:7 сказано: «Побійтеся Бога й віддайте Йому славу, бо прийшла година Його суду! Поклоніться Тому, Хто створив небо, землю, море і джерела вод!». Чому відразу після вістки про «вічне Євангеліє» ангел говорить про Божий суд? Як «вічне Євангеліє» пов'язане з Божим судом?

Євангеліє і суд – дві частини вістки першого ангела – нерозривно пов'язані між собою. Якби не «вічне Євангеліє», ми не мали б надії на суді. Фактично «вічне Євангеліє» – наша єдина надія на позитивне рішення суду. Безперечно, вістка про

суд є частиною Доброї вістки, Євангелія. Під час останнього суду безгрішні світи побачать, що Бог зробив усе можливе для спасіння кожної людини. Цей суд розкриє справедливість і милість Господа, засвідчить про Його любов до нас, про Його Закон, спасенну благодать і силу.

Суд є частиною остаточного Божого розв'язання проблеми гріха. У великій боротьбі між добром і злом Господь уже відповів на звинувачення сатани, померши на хресті, але на суді Він відкрис, що зробив усе можливе, аби спасти нас і привести до розп'ятого Ісуса.

Небесні книги розгорнуться, надзвичайно точно показуючи наше життя в найменших подробицях (див. Дан. 7:10). Увесь Всесвіт розмірковуватиме про наш вибір у світлі впливу Святого Духа і викуплення, так щедро подарованого Христом на Голгофському хресті.

Уважно прочитайте Псал. 49:1–4, особливо вірш 4. Як ці тексти допомагають пролити світло на суть і мету суду?

БОЖА МИЛІСТЬ І СУД   Понеділок, 24 квітня

Голгофа і суд показують, що Бог справедливий і милостивий. Порушений Закон вимагає смерті грішника. Справедливість проголошує: «Заплата за гріх – смерть». Милосердя відповідає: «Божий дар благодаті – вічне життя в Ісусі Христі, нашому Господі» (Римл. 6:23). Якби Божий Закон можна було змінити або скасувати, Ісусові не потрібно було б помирати. Смерть Христа підтверджує вічну природу Закону, і цей Закон – основа майбутнього суду.

Прочитайте Об'явл. 20:12. Як нас будуть судити? Як наші добрі діла пов'язані з нашим спасінням?

Наші діла свідчать про наш вибір і нашу вірність Богові. Апостол Павло пише: «Адже ви спасенні благодаттю через віру, і це не від вас, це Божий дар, не від діл, щоб ніхто не хвалився» (Ефес. 2:8, 9). Однак, спасаючи нас, Христос змінює нас. «Тому що ми – Його творіння, ми створені в Христі Ісусі для добрих діл» (вірш 10).

Наші добрі діла, посилені Святим Духом, не спасають нас, натомість свідчать, що наша віра істинна. Страшний суд Божий зриває будь-яку маску лицемірства, лукавства, обману і проникає в саму глибину нашого ества.

Описуючи стан людини перед Богом під час суду, Еллен Уайт викладає глибоке розуміння того, як Євангеліє і суд пов'язані між собою. «Факт, що люди, котрі називають себе Божими дітьми, стоять перед Господом у забрудненому одязі, повинен привести до покори і глибокого дослідження серця всіх, хто визнає Його ім'я. Усі люди, які справді очищають душі

послухом істині, будуть найскромнішої думки про себе. Що уважніше вони роздивляються незаплямований характер Христа, то сильнішим стає їхнє бажання відповідати Його образу і то менше вони бачать у собі чистоти й святості. Однак, усвідомлюючи свій гріховний стан, ми маємо покладатися на Христа як на нашу праведність, освячення й викуплення. Ми не можемо відповісти на сатанинські звинувачення проти нас.

Тільки Христос може навести переконливе заперечення на наш захист. Він здатний змусити обвинувача замовкнути за допомогою доказів, які ґрунтуються не на наших, а на Його заслугах» (Свідчення для Церкви. Т. 5. С. 471, 472).

Як у словах Еллен Уайт простежується нерозривний зв'язок між Євангелієм і судом? Яку надію ви вбачаєте в цьому зв'язку?

ЧУДОВА ПОДІЯ

Вівторок, 25 квітня

Пророчі книги Даниїла й Об'явлення — дві книги, які вказують нам на події останніх днів земної історії. Книга Об'явлення сповіщає, що настав час Божого суду, а книга Даниїла показує, коли цей суд розпочався.

У сьомому розділі своєї книги Даниїл змалював відкриту йому Богом історію світу. Імперії виникали та занепадали. Влада-гнобитель переслідувала Божий народ. Після опису Вавилону, Мідо-Персії, Греції, Риму, розпаду Римської імперії та гонінь на Церкву протягом 1260 років (Дан. 7:25; див. також Об'явл. 12:14) Бог показав Даниїлові славу небесну подію, яка все змінить. Увага пророка звернена від піднесення й падіння імперій, від бунтівних земних сил до тронного залу Всесвіту й останнього Божого суду, коли Господь знищить усяке зло і встановить Своє вічне Царство праведності.

У пророчому видінні Бог переніс Даниїла з хаосу та конфліктів Землі до слави Небесної святині, на засідання Верховного суду Всесвіту. Там Христос, законний

Правитель світу, отримає від Свого Отця Царство, яке належить Йому за правом.

Прочитайте Дан. 7:9, 10, 13 та опишіть видіння пророка. Яким буде остаточний результат побаченого ним суду? Дан. 7:14, 26, 27.

У залі небесного суду вирішується доля людства. Істина тріумфує, справедливість перемагає. Це одна з найдивовижніших, захопливих сцен у всьому Святому Письмі. А Добра вістка полягає в тому, що для вірних Божих дітей, зодягнених у праведність Христа, суд принесе добро і закінчиться позитивно.

У присутності всього Всесвіту Ісус наближається до Небесного Отця. Небесні істоти оточують Божий престол. Усі жителі Всесвіту із хвилюванням споглядають сцену суду. Довга боротьба, яка тривала протягом тисячоліть, незабаром завершиться. Битва за трон Всесвіту завершена.

Видіння Даниїла про імперії, що змінюють одна одну, справдилося саме так, як і було передбачено. Чому важливо довіряти Божому Слову і в тому, що воно говорить про вічне Царство, яке ніколи не мине?

ПОГЛЯД У НЕБЕСА

Середа, 26 квітня

У четвертому розділі книги Об'явлення йдеться про те, що Іван бачить відчинені двері на Небі і чує запрошення: «Підіймися сюди, і Я покажу тобі те, що має статися після цього» (вірш 1). Ісус запросив апостола зазирнути у відчинені двері Небесної святині, щоб побачити сцени великої боротьби між добром і злом. Ми також можемо разом з Іваном зазирнути в ці відчинені двері й побачити вічний План спасіння. Ми є свідками того, що відбувається на небесному суді. На наших очах розв'язуються фундаментальні питання великої боротьби між добром та злом.

Прочитайте Об'явл. 4:2–5. Які спільні моменти ми

знаходимо в наведеному уривку та в сцені суду в Дан. 7?

Очевидно, це картина тронної зали. Бог Отець сидить на троні в оточенні небесних істот. Громи і блискавки символізують Божий суд. Ми також бачимо, що навколо Божого престолу стоять 24 престоли, на яких сидять 24 старці (давньогрец. *пресбютерос* – «старійшина»).

Хто ці 24 старійшини? У давнину в Ізраїлі звершували служіння 24 священницькі черги (див. 1 Хронік 24:1-19). Ці священники представляли народ перед Богом. У тексті 1 Петра 2:9 написано, що новозавітні віруючі – це «рід вибраний», «царське священство». Можливо, ці 24 старійшини представляють усіх викуплених, котрі колись радітимуть біля Божого престолу. Також вони можуть представляти Божих праведників, які воскресли в момент смерті Христа й пізніше вознеслися з Ним на Небо (Матв. 27:52; Ефес. 4:7, 8).

І це гарна новина. Біля Божого престолу перебувають викуплені земні люди. Вони стикалися зі спокусами так само, як і ми. Завдяки благодаті Христа й силі Святого Духа ці старійшини перемогли. Вони одягнені в «білий одяг», що символізує праведність Христа, яка очистила й покрила їхні гріхи. На голові старійшин золоті вінці, що означає: вони перемогли в битві зі злом і є частиною небесної царської лінії істинних віруючих.

Ми бачимо, що на Небі є престол, на якому сидить Сам Господь. Навколо престолу стоять небесні істоти, і незабаром усі небожителі починають співати. Гімн хвали звучить дедалі сильніше й підноситься дедалі вище: «Достойний Ти, Господи і Боже наш, прийняти славу, честь і силу, адже Ти створив усе, і завдяки Твоїй волі все постало і було створене» (Об'явл. 4:11).

ІСУС ДОСТОЙНИЙ

Четвер, 27 квітня

В Об'явл. 5:1-3 ми знову бачимо престол. З'являється книга, списана зсередини та ззовні. Вона запечатана Божественною печаткою, і ніхто на Небі й на Землі не може розгорнути цю книгу. Небесні істоти схвильовані. Жоден ангел не може представляти людство на останньому суді. Іван плаче, оскільки ніхто не може розгорнути книгу. Тоді один зі старійшин, викуплених від Землі, підбадьорює Івана. Ісус, Агнець Божий, достойний розгорнути сувій.

Уривок Об'явл. 5:5-7 містить остаточну відповідь на проблему гріха. Пророкові Івану відкрито єдину можливість для людей бути виправданими на останньому суді біля Божого престолу: «А один зі старців каже мені: Не плач; ось Лев, Котрий з племені Юди, з кореня Давида, – Він переміг і може зняти сім печатей! І я глянув: ось, серед престолу й чотирьох істот, і серед старців стоїть Агнець, наче заколений».

Прочитайте Об'явл. 5:8–12. Як усі небожителі реагують на повідомлення про те, що Ісус достойний розгорнути судну книгу?

Ісус, Агнець Божий, Котрий пожертвував Своїм життям заради спасіння всього людства, бере судну книгу і розгортає її. Усі небожителі в захопленні прославляють Його. Перемога Христа над сатаною, Його смерть на Голгофському хресті, воскресіння, первосвященницьке служіння дають змогу отримати спасіння всім, хто вірою відгукнеться на Його благодать. Суд є неймовірно Доброю вісткою для Божого народу, бо свідчить про кінець панування гріха та про спасіння дітей Господа.

Чи може щось бути більш обнадійливе? За нас на суді заступиться Сам Ісус. Його досконале праведне життя покриває й виправдовує нас. Його праведність діє

в нас, щоб створити нас новими істотами. Його благодать прощає, перетворює нас і дає нам можливість жити благочестивим життям.

Нам не потрібно боятися. Ісус стоїть за нас на суді, і сили зла вже переможені. Суд виносить рішення на користь Божого народу (Дан. 7:22). Мета суду – не з'ясувати, наскільки ми погані, а показати, наскільки добрий Господь.

Поміркуйте про даровану нам велику надію: Ісус заступиться за нас на суді як наш Адвокат. Чому це наша єдина надія?

П'ятниця, 28 квітня

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ДОСЛІДЖЕННЯ:

Проаналізуйте, яке глибоке розуміння пропонує нам Дух пророцтва щодо стану Божого народу в останні дні, під час суду й кінця світу.

«Єдиною надією вірних у ті дні залишиться милість Божа, а єдиним захистом – молитва. Як Ісус, син Єгосадака, молився перед Ангелом, так і члени Церкви Останку з розбитими серцями й щирою вірою благатимуть про прощення і визволення через Ісуса, свого Заступника. Вони цілком усвідомлюють гріховність свого життя, усвідомлюють свою слабкість і негідну поведінку та, дивлячись на себе, готові впасти у відчай. Спокусник стоїть поруч і звинувачує їх. Свого часу він також протидіяв Ісусові, синові Єгосадака. Лукавий указує на їхній забруднений одяг, тобто на недосконалий характер. Він нагадує про їхні малодушність і нерозсудливість, гріхи невдячності, неподібність до Христа, про те, що вони неодноразово ганьбили свого Викупителя...

Діти Божі винні багато в чому. Сатана добре знає всі їхні гріхи, бо сам же змусив учинити їх, а тепер він виставляє ці гріхи у вкрай перебільшеному світлі, заявляючи: “Невже Бог вижене від Свого лица мене й

моїх ангелів та винагородить винних у тих же гріхах? Ти не можеш так учинити, якщо Ти – Бог правосуддя. У такому разі Твій престол не буде утверджений на правді й суді. Справедливість вимагає, щоб людям було винесено заслужений вирок”.

Незважаючи на свої гріхи, послідовники Христа не підкорилися владі зла. Вони зрікалися своїх гріхів та шукали Господа в покорі й покаянні, тому Божественний Захисник заступається за них. Той, Хто відчув на Собі невдячність людей, Хто знає їхній гріх, але також знає і їхнє покаяння, говорить: “Господь нехай заборонить тобі, сатано. Я віддав Своє життя за ці душі. Вони накреслені на Моїх долонях”» (Е. Уайт. Свідчення для Церкви. Т. 5. С. 473, 474).

Запитання для обговорення:

1. Як знання того, що «прийшла година Його суду», впливає на наше повсякденне життя? Якщо бути чесними перед самими собою і Богом, то можна сказати, що це знання не сильно на нас впливає, чи не так? Як ми можемо змінити таке становище?

2. Чому суд – добра вістка? У класі поговоріть про роль Ісуса на суді. Як знання й розуміння того, що тільки завдяки подвигу Ісуса заради нас ми маємо надію на спасіння, можуть спонукати нас бути вірними Йому?

3. Як суд відкриває перед Усесвітом характер Бога? Як ця ідея узгоджується з концепцією великої боротьби?

Урок 5

КОМЕНТАРІ ДЛЯ ВЧИТЕЛІВ

ЧАСТИНА I: ОГЛЯД

Математика – точна наука. У пророцтвах Даниїла й Об’явлення щодо суду Святий Дух відкрив пророкам конкретні математичні докази того, що Божому Слову можна довіряти. У цьому уроці ми розглянемо деякі із

цих доказів.

Розділ 9 книги Даниїла — один із найчудовіших розділів Біблії. Він точно показує час хрещення Ісуса, час Його смерті на хресті та час проголошення Євангелія язичникам. Ці пророцтва не просто подано в розпливчастих чи загальних рисах. Зауваживши точність цих пророцтв і зрозумівши їхнє значення, багато скептиків стали відданими послідовниками Ісуса.

Розділ 9 є відповіддю на видіння, описане в попередньому розділі: «Проте я був занепокоєний видінням і не міг зрозуміти його» (Дан. 8:27). У видінні восьмого розділу зображена боротьба між Грецією та Мідо-Персією, представлена як зіткнення барана та козла. Потім виникає малий ріг (папський Рим), який домінує в політичній та релігійній сферах. Ця влада спотворює істину про Ісуса й, згідно з Дан. 8:12, кидає «істину на землю». Потім Даниїл чує, як ангел запитує: «До яких пір триватиме показане у видінні» (Дан. 8:13), тобто як довго тріумфуватиме омана? Як довго правитиме зло? Коли істина буде відновлена серед народу Божого? Коли запанує праведність і припиниться зло? Відповідь можна знайти в Дан. 8:14: «Аж до двох тисяч триста вечорів і ранків, після чого Святиня буде знову очищена».

ЧАСТИНА II: КОМЕНТАР

Єврейське слово «очищена» в тексті Дан. 8:14 – *ніцдак*. Перекладачі по-різному передавали це слово, зокрема як «відновлений», «виправлений», «очищений», «виправданий» та «підтверджений». Єврейське слово *ніцдак*, імовірно, містить увесь спектр перерахованих тут значень.

Вільний переклад вірша Дан. 8:13 може звучати так: «У який момент Святиня буде відновлена на своєму законному місці, коли вона буде очищена або звільнена від гріха, коли буде підтверджене ім'я Бога, піднесена Його істина й усе знову стане на свої місця?» Ангел

відповідає: «Аж до двох тисяч триста вечорів і ранків, після чого Святиня буде знову очищена» (вірш 14). Повної відповіді на це запитання немає в розділі 8 книги Даниїла. Наприкінці розділу зазначено: коли ангел пояснює Даниїлові видіння, пророк непритомніє (вірш 27).

Потім минають роки. У розділі 9 ми читаємо, що ангел повертається, щоб розтлумачити пророкові незрозумілу йому частину видіння (вірш 21). Ангел говорить: «Сімдесят тижнів визначено для твого народу і для твого святого міста» (вірш 24).

Згадані сімдесят тижнів пов'язані з тривалішим пророчим періодом – 2300 днями (Дан. 8:14). Єврейське слово *хатах*, перекладене як «визначені», у Старому Завіті на івриті з'являється лише в цьому вірші. Буквально це слово можна перекласти як «відрізати». Рабини використовували його для позначення відрізка часу, який стосується тривалішого періоду. Саме в цьому значенні використано слово *хатах* у тексті Дан. 9:24. Майбутнє єврейського народу, Єрусалима та храму також окреслено в цьому пророцтві. Сімдесят тижнів мали стати часом випробування для навернення Ізраїлю до Бога. У цей період мав прийти Месія, щоб «повернути вічну праведність» (Дан. 9:24).

Можна поставити запитання: які докази ми маємо в самому тексті, що 70 тижнів не є буквральними тижнями чи 490 буквральними днями? Єврейське слово *шавуа* – «седмиця» – тут також використовується в значенні «сукупність днів» і також може бути перекладене як 70 тижнів. Оскільки передбачувані події відбуваються протягом тривалішого періоду, ніж 490 буквральних днів, і фактично охоплюють століття, цей період часу слід розуміти в контексті принципу «день за рік» (Єзек. 4:6; Числ. 14:34), тобто один пророчий день дорівнюватиме одному буквальному року.

Герхард Пфандл з адвентистського Інституту біблійних досліджень так коментує вірш Числ. 14:34:

«Бог навмисно використовував принцип “день за рік” як метод навчання: “За кількістю днів, упродовж яких ви оглядали землю, тобто сорок днів, будете нести покарання за вашу провину сорок років – рік за день. У такий спосіб ви зрозумієте Моє невдоволення” (Числ. 14:34). А в наочній притчі пророку Єзекіїлю було наказано лежати 390 днів на лівому боці й 40 днів на правому боці: «Один день за рік, як Я тобі визначив» (Єзек. 4:6). Проте тексти Числ. 14:34 та Єзек. 4:6 не є апокаліптичними текстами. Тому Бог пояснює, що один день відповідає одному року. В апокаліптичних текстах про це ніколи не повідомляється, це основоположний принцип» (Журнал Адвентистського теологічного товариства, 23/1. 2012. С. 9). Цей принцип застосовується у всіх часових пророцтвах книг Даниїла й Об’явлення. Коли ми застосовуємо принцип «день за рік», пророцтво розкривається і стає зрозумілим. Передбачені події чітко займають свої місця на пророчій часовій шкалі.

Сімдесят тижнів із Дан. 9:24, 25 становлять 490 пророчих днів або 490 буквальних років. Цей 70-тижневий період починається з наказу про відновлення Єрусалима. Коли мідяни й перси здобули перемогу над Вавилоном, нові правителі видали три окремих укази, що дозволили євреям повернутися з вавилонського полону до Єрусалима. Дві перших постанови, видані відповідно Кіром (див. Ездри 1:1-4) і Дарієм (див. Ездри 6:1-12), лише частково включали відновлення Єрусалима, храму та легітимізацію судової системи Ізраїлю. Останній із трьох указів, виданий Артаксерксом 457 року до н. е., не лише дозволяв єврейському народові повернутися на свою батьківщину, а й передбачав необхідні умови для цього й наділяв місто Єрусалим статусом цивільного, судового та релігійного центру.

Пророча часова шкала

Починаючи від 457 р. до н. е. пророцтво переносить нас через століття на 69 пророчих тижнів, або 483 роки,

до 27 р. н. е. Згідно з пророцтвом, цей період завершиться Приходом Месії. «Месія» (євр. Машіах) означає «Помазаник». У 27 р. н. е. (15-му році правління Тиберія Цезаря) Ісус Христос, Месія, був хрещений і помазаний Святим Духом для Свого служіння (Луки 3:1-3, 15, 16, 21, 22; Дії 10:38), як і було сказано в пророцтві.

Месію розіпнуть у середині седмиці

За сотні років до цього Даниїл передбачив точну дату хрещення Христа. Ангел Гавриїл сказав про Христа ще дещо. Як ясно показує урок цього тижня, згідно з пророцтвом, Месію мали розп'ясти у середині останнього тижня 70-тижневого пророцтва. Ісуса розп'яли 31 року н. е., як і передбачено в пророцтві Даниїла.

Згідно з поясненням Гавриїла, Божий завіт з євреями як з обраним народом припиниться наприкінці 70 пророчих тижнів, 34 року н. е. Тепер до завіту можуть приєднатися всі: і юдеї, і язичники (див. Римл. 1:16; 2:6, 10), які прийняли Ісуса як свого Спасителя.

Старозавітне служіння у святині було наочним уроком, що ілюструє жертву Ісуса і План спасіння. Коли Він помер, служіння у святині перестало бути актуальним. Воно виконало своє завдання. Тепер грішникам більше не потрібно було приносити в жертву ягня в храмі, вони могли прийти просто до Ісуса й вірою прийняти Його кров, щоб покрити свої гріхи. Ісус — Агнець Божий, заколений за нас саме тоді, коли передбачало біблійне пророцтво.

Частина, яка залишилася від 2300 років

Як ви пам'ятаєте, 70 тижнів — лише перші 490 років із 2300 років, згаданих у пророцтві Даниїла. Ця частина стосується єврейського народу та нації. Частина, що залишилася від 2300 років, простягається до часу кінця. Події, пов'язані з першою частиною пророцтва, відбулися з дивовижною точністю. Така точність дає нам упевненість в тому, що й події частини пророцтва, яка

залишилася, здійсниться саме так, як було передбачено.

Усе пророцтво починається з наказу про «відбудову Єрусалима» 457 року до н. е. (Дан. 9:25). Якщо розпочати рух за часовою шкалою історії з 457 року до н. е. й переміститися на 2300 років уперед, то ми прийдемо до 1844 року н. е. Ця дата знаменує початок очищення Небесного святилища й судовий розгляд, прообразом якого став День викуплення.

ЧАСТИНА ІІІ: ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ

Попросіть учнів класу поміркувати над таким запитанням: чому для нас важливо, що ми живемо в годину суду, під час очищення Небесного святилища, у прообразний День викуплення?

Запропонуйте учням класу поміркувати над трьома важливими істинами цього тижня.

1. Біблії можна довіряти. Вона математично точна в усіх деталях. Біблія вказує точні дати на часовій шкалі історії, переконуючи навіть скептиків у своїй правдивості. Отже, пророцтва зміцнюють нашу впевненість у достовірності Божого Слова.

2. Вістка про годину суду – це заклик до нас прагнути глибшого посвячення Ісусові як Господу нашого життя. У цей час кінця Божий народ повинен досліджувати свої серця, покаятися перед Господом і відкинути все, що не узгоджується з Його волею. Божі діти мають благати Спасителя зодягнути їх у «шати спасіння» (Ісаї 61:10).

3. Сьогодні звучить заклик до Божого народу свідчити в силі Святого Духа своїм родичам, друзям, сусідам та колегам. Вістка про те, що прийшла година суду, — це останнє послання Небес близькому до загибелі світу, яке підготує серця до Приходу Ісуса.

Завершіть заняття роздумами над запропонованими запитаннями, попросивши кожного учня поміркувати над

ними й протягом наступного тижня:

1. Чи повністю я віддав своє життя Христові в цей критичний час земної історії? Якщо ні, що перешкоджає мені в цьому? 2. Чи я впевнений, що моє спасіння гарантоване в Ісусі? Чому так чи чому ні? Чому я повинен покладатися лише на Його праведність? Що це означає? Чи ґрунтується моя надія цілковито на Христі? Якщо ні, як мені навчитися повністю покладатися на Нього?

Урок 6

29 квітня - 5 травня

ГОДИНА ЙОГО СУДУ

Біблійні тексти для дослідження:

Дан. 8; 9; Ездри 7; Матв. 3:13–17; Римл. 5:6–9; Марка 15:38; Левит 16:16.

Пам'ятний вірш:

«Отже, ви знаєте час, що пора вже нам від сну прокинутися. Бо тепер спасіння ближче до нас, ніж тоді, коли ми повірили. Ніч минула, день наблизився, тому відкиньмо діла темряви і зодягнімося в броню світла» (Римл. 13:11,12).

Кілька років тому журнал *National Geographic* повідомив про лісову пожежу в Єллоустонському національному парку в США. Після того як лихо закінчилося, лісники піднялися на гору, щоб оцінити збитки. Один з них знайшов птаха, що буквально згорів дотла біля кореня дерева. Приголомшений цим неприємним видовищем, він ціпком зсунув птаха з кореня. Коли палиця торкнулася птаха, троє крихітних пташенят випурхнули з-під крил своєї мертвої матері. Любляча мати, передчуваючи наближення біди, віднесла пташенят до кореня дерева і сховала під своїми крилами.

Вона могла б відлетіти в безпечне місце, але відмовилася покинути своїх дітей. Ця історія ілюструє самопожертву Христа заради Своїх дітей.

На Голгофі Христос прийняв на Себе полум'я Божого суду, тому всі Його діти перебувають у безпеці під Його крилами.

На хресті Спаситель був засуджений як грішник, щоб ми могли стати на суді як праведні громадяни Небесного Царства. Його стратили як злочинця, щоб ми могли бути спасенні від руйнівного вогню вічної загибелі.

ОЧИЩЕННЯ СВЯТИНИ   Неділя, 30 квітня

З попередніх уроків ми вже знаємо: перш ніж прийде Христос, має відбутися суд. Ангел Господній гучним голосом сповіщає, що «прийшла година Його суду» (Об'явл. 14:7). Книга Даниїла відкриває нам час початку цього суду.

Прочитайте Дан. 8:14. Про який конкретний термін щодо очищення святині говорить пророк?

Кожен юдей ясно розумів значення очищення земної святині. Очищення відбувалося в День викуплення, який був днем суду. Хоч Даниїл розумів концепцію суду й очищення святині, його збентежив згаданий ангелом термін – 2300 вечорів і ранків.

Прочитайте Дан. 8:27 та 9:21-22. Як відреагував пророк на видіння про 2300 днів і що відповів йому Бог?

Наприкінці восьмого розділу Даниїл повідомляє, що занедужав і хворів кілька днів, а далі він зазначив: «Проте я був занепокоєний видінням і не міг зрозуміти його» (вірш 27). Ідеться про видіння щодо 2300 днів (решта видіння вже була пояснена; див. вірші 19–22). У дев'ятому розділі розповідається про ангела Гавріїла,

котрий прилетів, аби пояснити Даниїлові пророцтво про 2300 днів: «Даниїле, я прийшов, щоб умудрити тебе» (вірш 22).

Даниїл був вражений, оскільки Гавриїл відповів на його молитву набагато ширше, ніж він міг собі уявити. Ангел Гавриїл розповів пророкові про віддалені майбутні події та відкрив істину про майбутнє Месії, зазначивши точні дати початку Його служіння та жорстокої смерті. У восьмому розділі ангел також наголосив, що ці події безпосередньо пов'язані з очищенням святині. Інакше кажучи, смерть Христа і суд нерозривно пов'язані.

Чому важливим є факт, що смерть Ісуса, згадана в Дан. 9:24–27, безпосередньо пов'язана із судом, описаним у Дан. 8:14? Про яку велику істину свідчить цей зв'язок?

2300 ДНІВ ТА ОСТАННІЙ ЧАС Понеділок, 1 травня

Прочитайте Дан. 8:17, 19, 26. Якого періоду часу, за словами ангела, стосується видіння про 2300 днів і чому для нас важливо розуміти це?

Дехто стверджує, що 2300 вечорів і ранків – це буквальні дні. Вони також вважають, що невеликий рік з восьмого розділу Даниїла символізує селевкідського воєначальника Антіоха Епіфана (216–164 рр. до н. е.), котрий напав на Єрусалим та осквернив юдейський храм, хоч 2300 вечорів і ранків не вкладаються навіть у тимчасові рамки цієї події. До того ж це тлумачення суперечить ясній вказівці ангела про те, що видіння стосується «часу кінця». Звичайно ж, Антіох не жив у час кінця. В уривку Дан. 8:20-21 записано Гавриїлове пояснення пророцтва про 2300 днів. Ангел повідомив, що баран – це символ Мідо-Персії, а козел – Греції. Наступний символ, малий рік, хоч і не ідентифікований, як дві попередні влади, але його характеристики свідчать,

що це Рим (вірші 9, 23-24). Далі Гавриїл описує релігійно-політичну діяльність папського Риму, котрий істину кине на землю (вірші 10–12, 25) і зазіхне на небесне служіння Христа (вірші 10–12). Очищення святині (вірш 14) – кульмінація розділу, це відповідь Бога на виклик світських та релігійних сил, які намагалися узурпувати Його владу. Це частина Божественного розв'язання проблеми гріха. Гавриїл готовий пояснити деталі пророчої дати. Наприкінці восьмого розділу ясно сказано, що Даниїл не зрозумів останньої частини видіння про 2300 днів (вірш 27). Попередню частину видіння про барана, козла і малий ріг він зрозумів, особливо враховуючи, що дві перших сили були ідентифіковані (вірші 20, 21). Проте істину про очищення святині не було пояснено.

Ангел Гавриїл, який у восьмому розділі пояснював Даниїлові видіння, знову з'являється в Дан. 9:23 та повідомляє пророкові: «На початку твоєї молитви вийшло Слово від Бога, і я прийшов тобі його сповістити, бо ти є Божим улюбленцем. Тож будь уважний до цього Слова і зрозумій видіння». Яке видіння мав на увазі Гавриїл? Видіння про 2300 днів – єдину частину описаного у восьмому розділі видіння, яку він ще не пояснив Даниїлові.

Гавриїл сказав про Даниїла: «Ти є Божим улюбленцем» (свр. хемда – «улюблений, дорогий, дорогоцінний скарб»). Як ці слова відкривають нам тісний зв'язок між Небом та Землею?

АНГЕЛ ПРОДОВЖУЄ ПОЯСНЮВАТИ ВИДІННЯ

Вівторок, 2 травня

Прочитайте Дан. 9:23. Які конкретні вказівки ангел дає Даниїлові? Чому вони такі важливі для розуміння істини про очищення святині, про яке йшлося в Дан. 8:14?

Ангел закликав пророка: «Тож будь уважний до

цього Слова і зрозумій видіння» (Дан. 9:23). Про яке Слово та яке видіння йдеться? Оскільки в Дан. 9 не записано видіння, ангел Гавриїл, очевидно, говорить про ту частину видіння в Дан. 8, яку пророк не зрозумів, – про 2300 днів (Дан. 8:27).

У Дан. 9:24–27 Гавриїл продовжує пояснювати видіння Даниїла. Про які події в житті й служінні Ісуса йдеться?

Перша частина цього пророцтва стосується Божого народу, євреїв. «Сімдесят тижнів визначено для твого народу» (вірш 24), тобто єврейського народу. У біблійних пророцтвах один пророчий день дорівнює одному буквальному року (Єзек. 4:6; Числ. 14:34). У книгах Даниїла й Об'явлення при описі символічних образів згадані відрізки часу також є символічними. Один зі способів визначити, чи можна тут застосувати принцип «день за рік», – це використати його в пророцтві Даниїла й переконатися, що кожна подія ідеально збігається з часовою шкалою (див. урок за середу). Сімдесят тижнів дорівнюють 490 дням. Оскільки один пророчий день дорівнює одному буквальному року, 490 днів становлять 490 буквальних років. У Дан. 9 Гавриїл повідомив пророкові, що 490 років «відрізані» (буквальне значення єврейського слова *xatax*; іноді його перекладають словом «визначені»). Відрізані від чого? Найбільш логічна відповідь: відрізані від більшого періоду – від 2300 днів, згаданих у Дан. 8:14. Ці 490 років, часове пророцтво, пов'язане безпосередньо з пророцтвом про 2300 днів, що міститься в Дан. 8:14. В уривку Дан. 9:24–27 пояснюється та частина видіння, що залишилася непоясненою в Дан. 8. Отже, ми бачимо: Гавриїл приходиться, щоб допомогти Даниїлові зрозуміти те, чого він не зрозумів у попередньому розділі, – значення періоду 2300 днів.

МЕСІЯ

Середа, 3 травня

Гавриїл почав пояснювати період у 490 років з події, яка була надзвичайно важлива для Даниїла та юдеїв, — з наказу відновити й побудувати Єрусалим. Хоча щодо Єрусалима було видано різні постанови, у сьомому розділі книги Ездри ми виявляємо, що указ, прийнятий 457 р. до н. е., дозволив євреям не тільки повернутися на батьківщину, а й утвердитися як релігійній громаді (див. Ездри 7:13, 27).

Важливо, що указ Артаксеркса було видано восени 457 р. до н. е. Від цього указу до Приходу Месії, згідно з Божим пророцтвом у книзі Даниїла, мине 69 тижнів, або 483 роки. Якщо рахувати від 457 р. до н. е. і рухатися вперед за часовою шкалою історії, то ми прийдемо до 27 р. н. е.

Слово «Месія» (євр. *Машиах* – Дан. 9:25) означає «Помазаник». У 27 р. н. е. Ісус Христос, Месія, прийняв хрещення (див. Матв. 3:13–17), і Святий Дух помазав Його на служіння (Дії 10:38). За сотні років до цього Даниїл пророкував точний рік хрещення Христа, коли Він розпочав Своє служіння.

Прочитайте Римл. 5:6–9 і Дан. 9:26. Які великі істини викладено в цих текстах?

«І по тих шестидесятьох і двох тижнях буде погублений Месія, хоч не буде на Ньому вини» (Дан. 9:26, переклад І. Огієнка). Месію розп'яли. Саме тому апостол Павло міг написати: «Але Бог виявляє Свою любов до нас тим, що Христос за нас помер, коли ми були ще грішниками» (Римл. 5:8).

У Дан. 9:27 читаємо, що в половині останнього тижня «припиняться жертви та хлібні приношення». У середині цього тижня, 31 р. н. е., Христос помер на хресті, утвердивши Своєю кров'ю вічний завіт, і система жертвоприношень втратила своє значення.

Отже, пророцтво Даниїла передбачило, що Христос, Месія, буде розп'ятий і система жертвоприношень

втратить своє значення навесні 31 р. н. е. Це пророцтво сповнилося в усіх подробицях. Саме на юдейську Пасху, коли первосвященник приносив пасхальне ягня в жертву, за нас був принесений у жертву Христос.

У контексті написаного вище прочитайте Марка 15:38 та Матв. 3:15-16. Як ці вірші допомагають нам зрозуміти пророцтво в Дан. 9:24–27?

1844 РІК

Четвер, 4 травня

Перші 490 років із 2300-річного періоду були призначені спеціально для стародавнього єврейського народу та пов'язані з Першим приходом Христа. Остання частина 2300 років пов'язана з Божим народом (як євреями, так і язичниками), а також з очищенням Небесного святилища та Другим приходом Христа. Перші 490 років були пов'язані з Першим приходом Месії і закінчилися 34 р. н. е. Віднімаючи 490 років від 2300 років, отримуємо 1810 років. Цей період у 1810 р. стосується вже новозавітної Церкви. Якщо до 34 р. н. е. додати 1810 років, приходимо до 1844 р. н. е.

У світлі істини про Небесне святилище і суд останнього часу (Об'явл. 14:6,7) Бог звертається до всього людства з останнім закликком відгукнутися на Його любов, прийняти Його благодать і жити благочестивим життям послуху.

Прочитайте Левит 16:16. Що було причиною очищення земної святині і що це говорить нам про Євангеліє?

Через гріхи й переступи єврейського народу святиня потребувала очищення, що було можливо тільки через кров тварин. Ми також потребуємо Спасителя, на смерть Якого вказували жертви, заколоті в День викуплення. Кров Христа – єдиний засіб очищення від наших гріхів та гарантія нашої безпеки в судний день.

Прочитайте Левит 23:26–29. Що Бог наказав Своему народові робити в День викуплення і що це означає для нас сьогодні?

Ізраїльтяни отримали повеління «смирятися свої душі». Це означає, що вони мали покірно досліджувати свої серця, визнавати гріхи, каятися й просити Бога очистити їх, як первосвященник очищав земну святиню.

Пророчі розділи 7-9 книги Даниїла і 14-й розділ Об'явлення приділяють особливу увагу наполегливим закликам підготуватися до години суду. З 1844 року ми живемо в час суду, і вістка першого ангела проголошує: «Прийшла година Його суду» (Об'явл. 14:7). Як же сьогодні ми можемо «смирятися свої душі»?

П'ятниця, 5 травня

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ДОСЛІДЖЕННЯ:

Коротко узагальнимо пророцтво про 70 тижнів з Дан. 9:24–27.

Насамперед в уривку сказано про 70 тижнів (вірш 24). Потім ці 70 тижнів діляться на сім тижнів, 62 тижні (у сумі 69 тижнів) (вірш 25) й один тиждень, сімдесятий (вірш 27).

Останній тиждень також ділиться – «в половині тижня» (вірш 27) – на дві частини по три з половиною роки.

Розпочавши відлік від 457 р. до н. е., ми підійшли до 1844 р. н. е.

У Дан. 8:14 не було зазначено, коли розпочнеться період 2300 днів: «Аж до двох тисяч і трьох сотень вечорів-ранків, – тоді буде визнана очищеною святиня». До 2300 днів, але з якого часу? Яка подія стала початком цього періоду? У Дан. 8 про це нічого не сказано, але це пояснено в Дан. 9.

Запитання для обговорення:

1. На уроці обговоріть тісний зв'язок між Євангелієм і судом, який чітко показано у двох частинах одного пророцтва. Чому зв'язок між Євангелієм і судом є доброю вісткою для нас? Як цей зв'язок може допомогти багатьом людям подолати страх, що охоплює їх при думці про Божий суд?

2. Поміркуйте про відкрити Даниїлові істину: Месія буде розп'ятий, хоч на Ньому не буде вини (Дан. 9:26). Що це означає? За кого і чому був відданий на смерть наш Господь? 3. Прочитайте ще раз Левит 16:16; 23:26–29. Обговоріть причину очищення земної святині (16:16). Що тоді мали робити люди (23:26–29)? Що це має означати сьогодні для нас?

Урок 6

КОМЕНТАРІ ДЛЯ ВЧИТЕЛІВ

ЧАСТИНА I: ОГЛЯД

Трьохангельська вістка – це Божественне послання, метою якого є підготовка світу до Другого приходу Христа. Бог дав нам це послання, щоб воно справляло практичний вплив на наше життя. Ці три вістки розкривають план Ісуса щодо життя в останній час. Вістка трьох ангелів — це значно більше, ніж теоретичні доктрини, вплив яких на наше життя незначний. Хоч вони несуть урочисте й важливе попередження всім ненаверненим, їхня головна мета – наблизити нас до Ісуса.

Урок цього тижня присвячено двом закликам із вістки першого ангела: висловам «побійтеся Бога» і «віддайте Йому славу». Як ми дізнаємося в процесі нашого вивчення, страх перед Господом означає повагу, благоговіння і захоплення Його нескінченною мудрістю, неймовірною силою та дивовижною благодаттю. Благоговіння перед Богом – це стан розуму відданої

Йому людини. В епоху самовпевненості та самозвеличення, споживацтва й егоїзму перший ангел закликає нас жити життям, зосередженим не на собі, а на Господі. Прославлення Бога впливає на всі сфери нашого життя, починаючи з того, що ми їмо та п'ємо, і закінчуючи тим, що думаємо й куди ходимо. Прославлення Бога впливає на те, що ми читаємо й що дивимся в Інтернеті або по телебаченню.

Цього тижня ми докладно розглянемо дві згаданих вище фрази, щоб зрозуміти, як вони впливають на наше життя у ХХІ столітті. Ми побачимо, як розуміння Євангелія Ісуса Христа дозволяє нам «боятися Бога» і «віддавати Йому славу».

ЧАСТИНА II: КОМЕНТАР

«Боятися Бога» — означає жити богоцентричним життям. Замість того щоб обмежувати нашу радість і щастя, Господь стає центром нашого життя, що є основою справжньої ідентичності, справжнього сенсу життя й справжньої радості. Ісус ясно говорить, що наше щастя безпосередньо пов'язане зі знанням та виконанням Його волі.

У тексті Івана 13:17 записано Його слова: «Якщо це знаєте, то ви блаженні, коли це виконуете». Життя, зосереджене на собі, насправді дуже обмежене. Бути замкненим у в'язниці власного егоїзму — жалюгідний спосіб життя. Знання Христа, послух Йому, життя для чогось більшого, ніж ми самі, приносить величезну радість. Творець людини наділив нас прагненням до вищої радості та задоволення Небесного Царства. Псалмист говорить про це так: «Ти даси мені пізнати дорогу життя, – у присутності Твоїй повнота радості; у Твоїй правиці розкошування повіки» (Псал. 16:11).

У Біблійному коментарі АСД міститься актуальне зауваження щодо вислову «побійтеся Бога» в Об'явл. 14:7. «Вістка про страх перед Богом особливо актуальна

в період, представлений проповіддю цього ангела, оскільки люди поклоняються богам матеріалізму, насолоди та багатьом іншим богам, вигаданим ними самими» (Т. 7. С. 827).

«Серія досліджень, опублікованих у журналі *“Мотивація та емоції”* (38/2014. С. 1-22) показала: у міру того як люди стають більш матеріалістичними, їхнє почуття благополуччя притуплюється, життя поступово втрачає сенс. Якщо ж вони стають менш матеріалістичними, їхнє існування не здається вже безглуздом, знову з’являється відчуття благополуччя. Хоч матеріалізм корисний для зростання економіки, він може справляти негативний вплив на особистісному рівні, призводячи до занепокоєння та депресії. Споживацьке ставлення до життя також може завдати шкоди стосункам, спільнотам та довкіллю» (Кірсті Персі. Як споживання і матеріалізм сучасного суспільства роблять нас нещасними, самотніми й невпевненими в собі [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://www.learning-mind.com/consumerism-and-materialism-unhappy>).

Заклик «побійтеся Бога» – це заклик до людини знайти своє справжнє щастя у виконанні волі Господа; знайти в Христі найвищу насолоду й глибоку радість. Коли ми віддаємо своє життя Ісусові, серце природним шляхом стає слухняним, обов’язок – приємним, а жертва заради Христа – насолодою.

Еллен Уайт писала: «Справжній послух походить від серця. Він виникає в серці під впливом Христа. І якщо ми не опираємося цьому впливові, то Ісус настільки зіллється з нашими думками й цілями, так узгодить наші серця й думки зі Своєю волею, що, підкоряючись Йому, ми виконуватимемо не що інше, як свої бажання. Очищена й освячена воля людини знайде найбільше задоволення в служінні Йому. Якщо ми пізнаємо Бога так, як нам це дано згори, тоді наше життя стане прикладом безперервного послуху. Завдяки правильному розумінню Христа і спілкуванню з Богом ми починаємо

ненавидіти гріх» (Бажання віків. С. 668).

«Віддавати славу» Богу означає шанувати Його в нашому житті. Прославлення Бога передбачає визнання того, що ми посланці Христа. Ми - «світло для світу», «сіль землі». Слово, використане в тексті Об'явл. 14:7 для позначення «слави», — *докса*. У Новому Завіті воно вжито 166 разів і може мати два значення. Перше значення передбачає честь, славу, визнання. У цьому значенні віддати Богові славу означало б віддати Йому честь і визнання, на які Він заслуговує. Це правильно, тому що Господь створив і викупив нас. Щодня Він підтримує наше життя і незабаром прийде на Землю, щоб вічно перебувати з нами. На жаль, друге значення слова *докса* часто випускають з уваги. У деяких випадках у Новому Завіті воно може означати яскравість або чудовий зовнішній вигляд. За словами апостола Павла, Божа слава засяяла в Особі Ісуса Христа (2 Кор. 4:6). «Коли ця слава Божа, явлена в Христі, сяє з Євангелія в серці та розумі віруючого, вона перетворює його на “світло в Господі” (див. Ефес. 5:8). Отже, “ми ж усі з відкритим обличчям, мов у дзеркалі, оглядаємо Господню славу і перетворюємося в той самий образ від слави в славу, як від Господнього Духа” (2 Кор. 3:18)» (Біблійний коментар АСД, Т 6. С. 503). Отже, втілення двоякого сенсу слова *докса* – шанування Бога і прославлення Його через сяйво Його слави в нашому житті – має бути метою кожного християнина.

З огляду на сказане вище замислимося над запитаннями: чи можемо ми віддавати Богові славу, якщо не піклуватимемося про своє тіло? Чи можна шанувати Господа, свідомо порушуючи принципи здоров'я, які Творець відкрив нам? Як наші звички у фізичному житті впливають на наше духовне здоров'я?

У текстах 1 Кор. 6:19, 20 апостол Павло дає відповіді на ці запитання: «Хіба ви не знаєте, що ваші тіла – це храм Святого Духа, Який є у вас і Якого ви маєте від Бога, і що ви не належите самим собі? Адже ви викуплені

за ціну. Тому прославляйте Бога у вашому тілі та у вашому дусі, які належать Богові».

Апостол доповнює наше розуміння того, що означає прославляти Бога: «Отже, коли ви їсте, коли п'єте чи щось інше робите, все робіть на славу Божу» (1 Кор. 10:31). Коли ми віддаємо своє життя Христові, наші тіла стають храмом Святого Духа. Невіруюча людина, безумовно, може бути викрита й керована Духом, але поселяється Святий Дух лише в житті посвяченого віруючого. Наші тіла стають оселею третьої Особи Божества! Ця думка справді може викликати трепет і благоговіння. Тому, осквернюючи наші тіла й свідомо порушуючи закони здоров'я, ми зневажаємо нашого Творця. Ми Христові, оскільки Він створив і викупив нас.

Є ще одна причина, чому для Бога важливо, щоб ми прославляли Його своїм здоров'ям. Духовність і здоров'я тісно пов'язані. Святий Дух спілкується з нами через духовні здібності нашого мозку. Якщо мозок живиться кров'ю поганої якості (через наші погані звички), ми будемо менш здатні розрізнити голос Святого Духа. Наше розуміння Плану спасіння та біблійної істини буде затуманене та спотворене. Якщо ми руйнуємо свої тіла через свідому зневагу до здоров'я, то наше свідчення світові не прославляє Бога. Цей принцип застосовується не тільки до наших звичок, пов'язаних зі здоров'ям, а й до всіх інших сфер життя: наші захоплення, дозвілля, розваги та ін. Заклик боятися Бога – це запрошення жити богоцентричним життям, віддаючи Йому славу в усьому, що ми робимо. Це поклик години суду, поклик, який підготує нас до Приходу Ісуса. Завдяки Його благодаті та силі ми можемо віддати славу Богові, шанувати Його ім'я та сяяти в темному світі. Саме таке життя – наше покликання та наша доля.

ЧАСТИНА ІІІ: ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ

Для роздумів:

Кілька років тому пастор Марк Фінлі допомагав літній жінці кинути курити. Вони разом вивчали Біблію, радилися та молилися, але нічого не допомагало. Вона просто не мала мотивації залишити цю шкідливу звичку. Насправді їй подобалося курити, і вона лише впівсили хотіла позбутися цієї пристрасті.

Та одного разу, коли пастор Фінлі відвідав цю жінку, вона широко усміхнулася й вигукнула: «Пасторе Фінлі, я покинула, покинула... Я не курила кілька днів!» Прагнучи дізнатися, що сприяло такій зміні, пастор запитав: «Що ж спонукало вас?» Жінка просто відповіла: «Моя маленька семирічна онука». Вона пояснила: «Одного разу ввечері я сиділа у своєму улюбленому кріслі й курила, а моя онука залізла до мене на коліна і сказала: “Бабусю, коли я виросту, я хочу курити так само, як ти”. От і все, пасторе. Я кинула курити заради неї».

Якщо бабуся може кинути курити заради онуки, то чи не можемо ми заради Христа, за благодаттю Божою та силою Його Духа відмовитися від будь-якої звички, яка не узгоджується з Його волею? Диявол каже, що перемогти наші шкідливі звички та гріховні схильності неможливо. Однак Ісус запевняє: «Переможцеві дам їсти з дерева життя, що є в Божому раю... Будь вірний аж до смерті, й Я дам тобі вінець життя» (Об'явл. 2:7, 10). Ісус обіцяє дати нам переможну силу в битві зі злом.

Запитайте учнів класу:

1. Як саме Трьохангельська вістка є закликом до послуху та благочестивого життя в цей останній час земної історії?

2. Як Ісус, наш Спаситель і Господь, дає нам мотивацію і силу для перемоги?

ПОКЛОНІННЯ ТВОРЦЕВИ

Біблійні тексти для дослідження:

Об'явл. 1:9; Ісаї 40:26; 2 Кор. 5:17; Колос. 1:17; Об'явл. 4:11; Івана 19:16–30.

Пам'ятний вірш:

«Достойний Ти, Господи і Боже наш, прийняти славу, честь і силу, адже Ти створив усе, і завдяки Твоїй волі все постало і було створене!» (Об'явл. 4:11).

Багато чого у своєму житті люди сприймають як належне. Наприклад, маленькі діти сприймають як належне своїх батьків, оскільки вони знають їх усе своє коротке життя. Ми, дорослі, сприймаємо як належне сонце, небо, повітря, землю під нашими ногами і навіть існування довколишнього світу. Адже ми нечасто зупиняємося, ставлячи собі філософське запитання: «Чому замість нічого є щось?»

Для чого взагалі існує наш Усесвіт з усіма його чудесами, величчю, пишнотою? Згідно з останніми науковими теоріями (їм властиво змінюватися), наш Усесвіт існував не завжди. А існування людини не випадкове; це чудо, що ми живемо на планеті Земля. Незважаючи на різні міфи про те, ніби Всесвіт виник без першопричини і без втручання надприродної сили Творця, ми віримо: наш Усесвіт існує тому, що Бог-Творець створив і його, і все, що в ньому.

ДРУГ У БІДІ

Неділя, 7 травня

Після Свого вознесіння на Небо (Дії 1:9) Ісус відвідав останнього з апостолів, який жив на острові Патмос, куди його заслал безжалний римський імператор Доміціан.

Прочитайте тексти Об'явл. 1:9; Матв. 13:21; Дії 14:22; Івана 16:33. Яка вістка міститься в цих текстах

для всіх, хто прагне йти за Ісусом у цьому світі?

Розлучений зі своєю сім'єю, друзями та християнськими громадами, Іван не залишився сам на сам у негараздах і проблемах, з якими зіткнувся як послідовник Ісуса. Його служіння та свідчення ще не закінчилися. На цьому самотньому острові Івана відвідав небесний гість і приніс йому вістку від Божого престолу. Посланню Ісуса потрібно було пройти крізь віки коридорами часу. Це вістка надії для кожного покоління, але особливо для Божого народу, котрий живе напередодні Приходу Христа. Це серйозне послання з попередженнями, але також із підбадьореннями, щоб ми могли підготуватися до випробувань останніх днів.

Якби ми увійшли до печери, де, як вважають, Івана відвідав небесний ангел із пророчим видінням з Об'явлення, то відразу помітили б на табличці біля входу до печери слова, що резюмують усю книгу Об'явлення: «Побійтеся Бога й віддайте Йому славу, бо прийшла година Його суду! Поклоніться Тому, Хто створив небо, землю, море і джерела вод!» (Об'явл. 14:7). Центральним питанням книги Об'явлення є поклоніння. Ми були створені як істоти, котрі поклоняються. Кожен з нас поклоняється чомусь або комусь. Однак справжнє поклоніння, поклоніння Творцеві, дозволяє нам відкрити справжню мету життя. Поклоніння Творцеві дає нам привід жити. Воно дає нам не тільки те, за що можна померти, а й, що ще важливіше, те, заради чого варто жити і, якщо потрібно, терпіти негаразди. У міру виникнення криз останнього часу ми починаємо краще розуміти слова апостола Павла: «Бо ми маємо... через великі утиски увійти до Царства Божого» (Дії 14:22).

Якщо Іван та інші вірні Божі служителі зазнавали страждань і негараздів, чому ми допускаємо думку, що ніколи не зіткнемося з проблемами? (див. 1 Петра 4:12–15).

ПОКЛОНІТЬСЯ ТВОРЦЕВІ   Понеділок, 8 травня

Прочитайте Об'яв. 14:7. Якими словами закінчується вістка першого ангела? Що сказано в цьому посланні про годину суду? (Див. також Ісаї 40:26; Івана 1:1–3; Римл. 1:20).

Вістка першого ангела в Об'яв. 14:7 закінчується гучним закликком поклонитися Творцеві. Цей заклик особливо важливий сьогодні, коли більшість наукового і навіть християнського світу прийняла теорію еволюції – учення, що уражає саме серце всього біблійного і християнського. Якби теорія еволюції була істинна, наша віра була б непотрібна й даремна. Тому питання поклоніння стоїть зараз надзвичайно гостро.

Останній заклик першої ангельської вістки з Об'явлення ґрунтується на першій книзі Біблії – книзі Буття. Не розуміючи значення акту творіння, неможливо повністю збагнути причини космічної битви за поклоніння. «На початку створив Бог небо та землю» (Бут. 1:1). Цей вірш є фундаментом Святого Письма. «На початку Бог створив». Єврейське слово «створив» у цьому уривку — *барá*, дієслово, яке використовується виключно з іменником «Бог».

Щоб отримати хоча б невелике уявлення про те, наскільки безмежна Божа сила, розгляньмо лише одне Його творіння – Сонце. За одну секунду Сонце виробляє більше енергії, ніж усе людство виробило за всю свою історію завдяки нафті, газу, вугіллю й вогню.

Діаметр Сонця дорівнює приблизно 1392700 км, воно може вмістити один мільйон планет таких розмірів, як Земля. Проте Сонце — лише одна з щонайменше 100 мільярдів зірок у нашій галактиці Чумацький Шлях. Зірка Пістолет випромінює в десять мільйонів разів більше енергії, ніж наше Сонце. У сфері зірки

Пістолет може легко поміститися один мільйон зірок завбільшки з наше Сонце. Хіба ми можемо збагнути ці

масштаби?

Творіння свідчить про дивовижного, могутнього, безмежного Бога. Його творча сила не тільки створила Небо і Землю, а й протягом століть діяла для добра Його народу. Бог створив наш світ, завжди присутній у ньому та ніколи не залишить Свій народ у цьому світі.

Подумайте, наскільки людина крихітна порівняно з Усесвітом. Як величезні розміри Всесвіту лише посилюють реальність Божої любові, адже Христос-Творець помер за нас – ці крихітні створіння?

БОГ ПОРУЧ

Вівторок, 9 травня

Бог, Котрий створив Сонце, Місяць, зірки, Землю і наповнив її живими істотами, також є Богом, зацікавленим у кожному з нас. Господь визволив Свій народ з єгипетського рабства, провадив ізраїльтян пустелею, посилав їм з неба манну, зруйнував мури Єрихона й переміг ворогів Ізраїлю. Бог, Котрий виявив Свою всемогутність при створенні Всесвіту, використовує цю саму безмежну силу, щоб перемогти сили зла, які борються за наші душі.

Прочитайте 2 Кор. 5:17; Псал. 138:15–18; Дії 17:27; Колос. 1:17. Що ці вірші говорять про близькість Бога до нас?

У теології існує таке поняття, як трансцендентність Бога, тобто Його нескінченність, позамежність, потойбічність щодо творіння. Однак водночас із цим поняттям існує й інше – іманентність Бога. Це ідея про те, що Бог також присутній у нашому світі і, як свідчить біблійна історія, тісно пов'язаний з ним. Хоч Господь живе «на Високому і святому місці», Він також перебуває «зі смиренними і скрушеними духом» (Ісаї 57:15). Сам Ісус сказав про Своїх вірних послідовників: «Я в них, а Ти – в Мені; хай будуть досконалі в єдності, аби світ пізнав, що Ти Мене послав і полюбив їх, як і Мене

полюбив» (Івана 17:23). Немає нічого ширішого та ближчого, ніж ставлення Бога до нас.

Для нас звучить чудова вістка: велич і сила Господа настільки великі, що простягаються через космос і досягають кожного з нас. Він обіцяє змінити, сформувати і перетворити нас на Свою подобу. Подумайте, що це означає. Бог, Котрий створив та підтримує мільярди галактик, — це Той самий Бог, завдяки Якому «ми живемо, рухаємося й існуємо» (Дії 17:28). Він діє в нас, щоб відновити наше серце, очистити нас від гріха і зробити нас новими створіннями в Христі. Яка велика втіха для нас у тому, що наш Бог, такий усемогутній і великий, любить нас та піклується про нас.

Як навчитися черпати надію й утіху з усвідомлення близькості Бога до нас? А може, ця близькість лякає вас, оскільки Він знає ваші темні таємниці? Як Євангеліє може дати нам мир у всіх ситуаціях?

ЄВАНГЕЛІЄ, СУД, ТВОРІННЯ   Середа, 10 травня

Проаналізуйте вістку першого ангела. Вічне Євангеліє, година суду, поклоніння Творцеві. Подумайте, наскільки тісно пов'язані ці ідеї. Коли ми постанемо перед нашим Творцем на суді, тільки Євангеліє дасть нам справжню надію. «Тож немає тепер жодного осуду тим, які в Ісусі Христі ходять не за тілом, а за Духом» (Римл. 8:1).

Послання про Бога як Творця посідає центральне місце в істині для теперішнього часу, особливо коли теорія еволюції, навіть одягнена в «християнські» шати, загрожує зруйнувати саму основу християнської віри. Однак серед майже загального панування еволюційного вчення Бог заснував Церкву, народ, саме ім'я якого свідчить проти ідеї еволюції; народ, який має проголосити основну істину про Бога – нашого Творця й

Викупителя.

Прочитайте Ефес. 3:9; Колос. 1:13–17; Об’явл. 4:11; Римл. 5:17–19. Що ці вірші повідомляють про Ісуса як Творця й Викупителя?

Подивіться, як тісно в нашому Господі Ісусі поєднані Його риси Творця і Спасителя. Прихильники теорії еволюції намагаються підірвати Його роль не тільки як нашого Творця, а й нашого Спасителя. Христос прийшов, аби викупити нас від гріха, смерті, страждань і насильства, тимчасом як, згідно з ученням еволюції, смерть, страждання й насильство є частиною самого творіння. Це небезпечна омана.

Однак, що ще гірше, еволюціоністи висміюють саму ідею смерті Ісуса на хресті. Чому? Павло нерозривно пов’язує гріхопадіння Адама зі смертю Христа (Римл. 5:17–19). Отже, існує прямий зв’язок між Адамом та Ісусом. Однак у будь-якій еволюційній моделі жодний безгрішний Адам не міг би стати причиною появи смерті, оскільки смерть (мільйони років смерті) була нібито саме тією силою, яка спочатку була необхідна для створення Адама.

Отже, теорія еволюції від самого початку руйнує біблійну основу Голгофського хреста. Проте адвентисти сьомого дня закликають світ поклонятися Творцеві, виступаючи живими свідками проти цієї омани.

ТВОРЕЦЬ НА ХРЕСТІ

Четвер, 11 травня

Скільки б ми не дивувалися і не поклонялися Господу як нашому Творцеві, цього недостатньо. Ще раз наголосимо: наш Творець є також нашим Викупителем! Бог, Котрий створив нас, — це Той самий Бог, Який викупив нас. Бог, Котрий сказав: «Створімо людину за Нашим образом й за Нашою подобою» (Бут. 1:26), – це Той самий Бог, Який на хресті вигукнув: «Елі, Елі, лема

савахтані? Тобто: Боже Мій, Боже Мій, чому Ти Мене покинув?» (Матв. 27:46). Саме тому ми вшановуємо Бога, віддаємо Йому славу і поклоняємося Йому! Як ми, грішні людські істоти, можемо адекватно реагувати на таку дивовижну істину? Як ми можемо відгукнутися на неї? У вістці першого ангела міститься відповідь: «Побійтеся Бога й віддайте Йому славу, бо прийшла година Його суду! Поклоніться Тому, Хто створив небо, землю, море і джерела вод!» (Об'явл. 14:7).

Прочитайте уривок Івана 19:16–30 про страждання і смерть Ісуса на хресті. Читаючи, подумайте про Ісуса, Котрий створив «усе, що на небі й на землі, – видиме й невидиме, – чи престולי, чи панування, чи начала, чи влади, – все через Нього і для Нього створене» (Колос. 1:16). Як ми можемо відповісти на цей дивовижний вияв Божої любові?

Перша ангельська вістка про поклоніння Творцеві пролунала вже після Голгофського хреста. Після того як Усесвітові й послідовникам Христа стало відомо, що Бог, Котрий створив «небо і землю, море і джерела вод», – це Бог, Який «понизив Самого Себе, прийнявши образ раба, постав у подобі людини і з вигляду був як людина; Він упокорив Себе, був слухняним аж до смерті, й до смерті хресної» (Филп. 2:7, 8).

Яке незбагненне було це видовище для тих, хто знав Ісуса до Його втілення на Землі! Не дивно, що небесні істоти також поклоняються Йому (див. Євр. 1:5-6). А ми, викуплені Його кров'ю, що ще можемо зробити, окрім як поклонитися нашому Творцеві і Спасителеві?

Чому у світлі хреста ідея про те, що грішні люди можуть ще щось зробити для свого спасіння, окрім того, що Христос уже здійснив на хресті, – це єретична ідея? Чи можуть наші діла хоча б щось додати до того, що Творець уже здійснив для нас?

П'ятниця, 12 травня

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ДОСЛІДЖЕННЯ:

«Лише шати, запропоновані Самим Христом, можуть зробити нас спроможними з'явитися в присутність Бога. У ці шати – одяг Його власної праведності – Христос зодягне кожному розкаяну, віруючу душу. “Раджу тобі, – каже Він, – купити в Мене... білу одіж, щоб зодягнутися, аби не видно було сорому твоєї наготи” (Об'явл. 3:18).

Цей одяг, зітканий на небесному верстаті, не має жодної нитки людського винаходу. Христос, Котрий був у людському тілі, досягнув досконалого характеру і цим характером бажає наділити й нас. ”Уся праведність наша – немов поплямована одіж» (Ісаї 64:6). Усе, що ми самі можемо зробити, спотворене гріхом. Та Син Божий з'явився, аби взяти наші гріхи, а в Ньому гріха нема“. Гріх визначений як “беззаконня” (1 Івана 3:5, 4)» (Е. Уайт. Наочні уроки Христа. С. 311).

Поклоніння Богові – одна з головних тем у Святому Письмі. Упродовж усієї старозавітної епохи пророки докоряли Божому народові за поклоніння іншим богам, а також за поклоніння Господу згідно зі звичаями язичницького світу. Конфлікт між поклонінням Богові та поклонінням іншим богам стоїть у центрі вселенської боротьби.

«Поклоніння є фундаментальним аспектом існування, оскільки пов'язане з тим, що повинні робити люди як живі істоти, коли постають у присутності Творця... Тільки живі можуть поклонятися Господу; мертві не можуть хвалити Його й поклонятися Йому... Наш Творець запрошує нас віддати Йому своє життя в акті поклоніння, щоб отримати його назад від Нього збагаченим та використовувати його для добра інших. Поклоніння пов'язане із самою природою й метою нашого існування та з необхідністю мати центр за межами нас самих, який звільняє нас від егоїзму. Не поклонятися Богові означає втратити сенс існування, це означає існувати в стані дезорієнтації і, отже, помирати,

наближаючись до повного зникнення, бо ми відірвані від самого джерела життя» (Анхель Мануель Родрігес. Завершення космічного конфлікту: роль Трьохангельської вістки. С. 42).

Запитання для обговорення:

1. Чому в грішному світі недостатньо того, що Бог створив нас? Чому ми також потребуємо викуплення?

2. Згадайте випадок зі свого життя, коли ви побачили дію сили Бога заради вас та прояв Його любові особисто до вас. Потім подумайте про те, що Цей самий Бог створив увесь космос! І Цей самий Бог любить вас і дбає про ваше життя. Чому усвідомлення цього факту не тільки втішає, а й упокорює нас? 3. Якби теорія еволюції була істинна, чи наше життя мало б хоч якийсь сенс? Поясніть свою відповідь.

Урок 7

КОМЕНТАРІ ДЛЯ ВЧИТЕЛІВ

ЧАСТИНА І: ОГЛЯД

Факт, що Бог створив наш світ за буквальних сім днів, є однією з фундаментальних істин Писання. Біблія розпочинається зі слів: «На початку створив Бог небо та землю» (Бут. 1:1). Остання книга Біблії, Об'явлення, закликає нас «поклонитися Тому, Хто створив небо, землю» (Об'явл. 14:7). Бог гідний нашого поклоніння, адже Він створив нас. Ми не продукт еволюції і не генетична випадковість. Ми – люди неймовірної цінності, оскільки нас створив Бог. Кожен з нас унікальний у Його очах. В уроці цього тижня ми досліджуватимемо значення суботнього дня у зв'язку з творінням. Субота свідчить про нашу цінність для Бога. При правильному розумінні субота руйнує будь-яке почуття неповноцінності та низьку самооцінку. Ми Христові, оскільки Він створив нас. Субота також говорить про

спокій, який ми можемо мати в Христі. У суботу ми відпочиваємо від виснажливих перегонів у світовій системі цінностей. Суботній день пропонує нам зупинитися й поміркувати про вічні цінності. Він закликає нас заспокоїтися в Христі для нашого спасіння й довіритися Його творчій силі, щоб Він міг перетворити нас і ми щодня більше уподібнювалися до Нього. Цей урок сприяє глибшому розумінню суботи як вічного нагадування про небесне спілкування з Христом. Щотижневе поклоніння в суботу стає передчуттям спокою на Небесах. Як ми побачимо, книга Об'явлення розкриває важливість суботи у світлі вічності.

ЧАСТИНА II: КОМЕНТАР

У листопаді 1998 року Чарльз Колсон написав статтю «Астронавти, які знайшли Бога: духовний погляд на космос». У ній було написано: «Повернення астронавта Джона Гленна у відкритий космос через 36 років після його польоту по навколосеземній орбіті (який викликав благоговійний трепет) є нагадуванням про героїзм, що робить можливим освоєння космосу... У 1998 році, відразу після повернення зі свого останнього польоту в космос, Гленн сказав репортерам: “Неможливо дивитися на таке творіння і не вірити в Бога. Це тільки зміцнює мою віру”» (Чарльз Колсон. Breakpoint Commentary. 5 листопада 1998 р.).

Люди можуть не знати про те, що багато перших героїв-космонавтів були глибоко віруючими людьми. Споглядання нескінченного простору лише зміцнило їхню віру. «Ніл Армстронг і Базз Олдрін найбільш відомі як двоє перших астронавтів, які здійснили посадку на Місяці. Це був «гігантський стрибок для людства». Та ви, мабуть, не знаєте, що, перш ніж вийти з космічного корабля, Олдрін узяв із собою Біблію, срібну чашу, хліб

та вино. Там, на Місяці, його першою дією було прийняття причастя.

Френк Борман був командиром першого космічного екіпажу, який вийшов за межі орбіти Землі. Дивлячись на Землю з відстані 400000 км, Борман передав по рації повідомлення, цитуючи текст Бут. 1:1: «На початку створив Бог небо і землю». Пізніше він пояснив: «У мене було неймовірне відчуття, що має бути сила, більш могутня, ніж будь-хто з нас; що є Бог, Який справді є Началом начал» (Чарльз Колсон. Breakpoint Commentary. 5 листопада 1998 р). Кожен із перелічених астронавтів відчував, що цей світ не є результатом випадковості. І походження життя теж не було випадковістю. Астронавти усвідомили істину, відкриту в першому вірші Біблії: наш світ створений усемогутнім Богом, Який знає все.

Трьохангельська вістка з Об'явлення 14 проголошує «гучним голосом» істину про творіння і Бога, Котрий усе знає.

Господь ніколи не буває захоплений зненацька. Він бачить майбутні події, перш ніж вони відбудуться. Бог спеціально склав послання трьох ангелів для протидії гуманістичним постмодерністським теоріям сучасного покоління. Не випадково водночас із розвитком теорії еволюції Господь послав світові вістку про поклоніння Творцеві.

У XIX столітті виникли три основних філософсько-політичних сили, які справили значний вплив на весь світ. Еволюція виявилася згубною для наукового співтовариства й розуму мільйонів людей. Комунізм і марксизм знецінили людське життя, політично та соціально вплинувши на велику кількість людей. Учення Зигмунда Фрейда змінило мислення мільйонів людей у сфері психології.

У безбожний час дедалі більшої секуляризації субота стоїть як пам'ятник нашому Творцеві. Дотримання суботи підтверджує нашу вірність Господу. Субота

свідчить: життя — це не генетична випадковість. Ми існуємо за волею та планом Самого Бога. Розуміння творіння, як воно розкрите в суботньому поклонінні, звільняє нас від нелюдських кайданів еволюції. Субота показує, що кожне життя цінне. Кожне життя має значення для Бога, оскільки кожна людина є унікальним творінням Господа для виконання певної мети в Його плані.

План на кожне життя

Коли Брюсу Олсону було 19 років, він вирушив у джунглі на кордоні Колумбії та Венесуели, щоб донести Євангеліє до племені барі. Барі були примітивним племенем аборигенів, ізольованим у густих джунглях Південної Америки. Ці люди були відомі своїми бойовими навичками та варварською тактикою у війнах проти інших племен. Брюса не бентежила їхня репутація жорстоких людей. Він навіть був готовий віддати своє життя, щоб поділитися з ними Євангелієм. Протягом багатьох тижнів місіонер намагався завоювати довіру цих людей. До нього жоден житель Заходу не ступав на їхню територію. Поступово барі полюбили лагідного, дбайливого іноземця.

Коли Брюс ділився Євангелієм із цими примітивними тубільцями, вони здобули нове життя в Христі. Усемогутній Творець змінив їхнє життя. Колись воявниче жорстоке плем'я стало цитаделлю миролюбності в усьому регіоні.

Саме тоді, коли Брюс досяг певних успіхів у справі проповіді Євангелія, сталося несподіване. Колумбійські партизани викрали його та тримали в секретному сховищі в непрохідних джунглях. Згодом колумбійська армія спробувала завербувати барі для війни проти партизан.

Барі відмовилися, заявивши: «Насильство породжує лише насильство».

Місяцями Брюса утримували в нелюдських умовах.

Проте він зміг піднятися над жахом цих обставин. Він завоював довіру своїх викрадачів. Урешті-решт вони дали Брюсу Біблію. День у день він ділився з ними Божим Словом. Понад сотню повстанців прийняли Христа та припинили партизанську діяльність, склали зброю і возз'єдналися із суспільством як добропорядні колумбійські громадяни.

Усупереч злим силам, що повстали проти Брюса Олсона, у всемогутнього Творця був план для його життя, і всі сили пекла не могли його зруйнувати. У нашого Творця був план не тільки щодо життя Брюса Олсона, у Нього є план і для нашого життя, і Він скеровує нас через Святого Духа. Розуміння значення суботи поглиблює наше розуміння Божого плану для нас і мети нашого життя.

Єврейське слово *бара* означає «творити з нічого», і це може зробити лише Бог. Люди здатні виготовити щось із наявних матеріалів, але тільки Бог може створити щось із нічого. Бог промовляє слово – і з'являється очевидна, відчутна матерія (Псал. 33:6, 9; Євр. 1:1, 2). Бог наказує – і виникає те, чого раніше ніколи не було, оскільки Боже Слово має силу творити щось із нічого. Поклоняючись у суботу Творцеві неба й землі, ми визнаємо, що Він усемогутній.

Якщо Господь досить сильний, щоб створити Всесвіт, наш світ і все, що в ньому, то Він, безумовно, досить сильний, щоб змінити наше життя. Субота – це символ як виправдання (нашого спокою лише в Христі), так і освячення (нашої сили тільки в Христі). Пророк Єзекіїль ясно викладає цю думку: «Тоді Я дав їм також Мої суботи, щоби вони були ознакою між Мною і між ними, аби вони знали, що Я – Господь, Котрий їх освячує» (Єзек. 20:12). Коли ми поклоняємося Богові щосуботи, Творець відтворює нас. Той, Хто створив нас, перетворює нас. Той, Хто фізично сформував нас в утробі матері, здатний сформувати нас і духовно як нове творіння.

Останній конфлікт, центром якого буде питання поклоніння, як описано в книзі Об'явлення, станеться саме тому, що Христос створив, викупив, перетворив нас і прийде за нами. Диявол ненавидить суботу, ненавидить усе, що вона представляє. Субота – символ влади Христа, Його владарювання, благодаті та сили. Якщо сатана зможе обманути людей, змусивши їх повірити в те, що суботній день не має жодного значення, тоді він зможе підірвати авторитет Творця та привернути до себе мільйони людей. Тому Бог послав людям Свою Трьохангельську вістку, записану в 14-му розділі Об'явлення. Її мета – підготувати світ до повернення нашого Творця і Викупителя, Який відтворить нашу планету в еденській красі.

ЧАСТИНА III: ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ

Для роздумів:

Бог створив Сонце, Місяць, зірки, планету Земля й наповнив її живими істотами. Цей самий Бог визволив Свій народ з єгипетського рабства, вів його пустелею, посилав йому манну з небес, зруйнував стіни Єрихона і переміг ворогів Ізраїлю. Цей самий Бог зацікавлений у вас та в мені. Заради нас Він переміг ворога, який бореться за наші душі. Розуміння та прийняття цієї біблійної істини має вирішальне значення.

Кожен із нас щодня стикається зі спокусами. Чудова вістка полягає в тому, що Бог, Котрий Своєю нескінченною силою створив світ, нею ж переможе сили Аду, які борються за наші душі. Ісус може запропонувати славному перемогу замість прикрої поразки, тріумф замість невдач, славний шлях замість постійного подолання однієї й тієї самої перешкоди. Кому ми служимо? Великому Творцеві з необмеженою, нескінченною силою! Ця сила може бути нашою, якщо ми щодня приймаємо її вірою. Ми перетворюємося, оновлюємося силою Творця (див. Римл. 12:2; 2 Кор. 3:18; Колос. 3:10).

Обговорення та молитва. Попросіть когось з учнів прочитати текст 2 Кор. 5:17: «Отже, хто в Христі, той нове творіння; давнє минуло, – ось постало все нове!»

Обговоріть зі своїм класом, що означає бути новим творінням.

Насамкінець помоліться за присутніх, просячи Бога допомогти їм глибше й повніше зрозуміти, як Його творча сила може змінити їхнє життя.

Урок 8

13-19 травня

СУБОТА Й ОСТАННІЙ ЧАС

Біблійні тексти для дослідження:

Якова 2:8–13; П. Зак. 5:12–15; Псал. 32:6,9; Об'явл. 14; 21:1; 2 Петра 3:13.

Пам'ятний вірш:

«Просвітити всіх, у чому полягає здійснення таємниці, що від віків була схована в Бозі, Котрий усе створив через Христа» (Ефес. 3:9).

Суть гідності людства полягає в походженні. Факт, що нас створив Сам Бог, надає цінності кожній людині. Зародок в утробі матері, підліток з паралізованими нижніми кінцівками, юнак із синдромом Дауна та бабуся із хворобою Альцгеймера — усі вони мають величезну цінність для Господа. Він – їхній Отець, вони – Його сини й доньки. «Бог, Який створив світ і все, що в ньому, будучи Господом неба і землі, не живе в рукотворних храмах... Створив Він з одного весь людський рід, щоб жив по всій поверхні землі, визначивши заздалегідь окреслені пори та межі їхнього проживання» (Дії 17:24, 26).

Ми всі спадкоємці одного Отця і належимо до однієї

сім'ї. Ми брати й сестри, створені та сформовані Богом. Факт, що нас створив Господь, дарує нам справжнє почуття власної гідності. Поєднуючи гени і хромосоми, формуючи унікальну біологічну структуру вашої особистості, Бог не використовував шаблонів. Таких, як ви, більше немає у всьому Всесвіті. Кожен з нас — унікальне, єдине у своєму роді створіння, істота такої величезної цінності, що Господь, Творець Всесвіту, утілився та приніс Себе в жертву за нас і наші гріхи!

СУД, ТВОРІННЯ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Неділя, 14 травня

Якщо ми просто набір випадково сформованих клітин, продукт випадковості або походимо від розвиненої африканської мавпи, тоді життя не має сенсу. Якщо кожен з нас — просто один із понад восьми мільярдів людей, які борються за життєвий простір на планеті Земля, тоді в житті тут немає іншої мети, окрім виживання. Однак описане в Біблії творіння наповнює наше життя сенсом, даруючи моральну інструкцію до нього. Нас створив Бог, і ми несемо відповідальність перед Ним за свої дії. Наш Творець покладає на нас відповідальність. Він встановив абсолютну істину у світі «морального релятивізму*». *Релятивізм — філософське вчення, що заперечує можливість об'єктивного пізнання дійсності внаслідок нібито повної відносності всіх наших знань (*прим. експерта*).

Прочитайте Об'явл. 14:7; Римл. 14:10; Якова 2:8–13. Як істина про те, що кожен з нас постане перед судом, відкриває нашу відповідальність? Як пов'язані між собою суд, Божі Заповіді та поклоніння?

Перший із трьох ангелів, які летять посередині неба, повідомляє, що «прийшла година Його суду» (Об'явл. 14:7). Оскільки Бог створив нас здатними робити

моральний вибір, ми відповідаємо за свої рішення. Якби ми були просто випадковим набором клітин, продуктами спадковості й навколишнього середовища, тоді наші дії значною мірою визначалися б силами, над якими ми не маємо влади.

Однак Божий суд передбачає моральну відповідальність. У цей час кризи земної історії, години суду, Бог закликає нас прийняти рішення у світлі вічності. Серйозний заклик першого ангела: «Поклоніться Тому, Хто створив небо, землю, море і джерела вод» (Об'явл. 14:7), наголошує: основою поклоніння є факт, що нас створив Бог.

Тим часом саме дотримання сьомого дня, суботи, свідчить про нашу віру в те, що Ісус гідний поклоніння як наш Творець. Наша вірність у цьому питанні свідчить, що ми приймаємо Його Закон Десяти Заповідей як богонатхненні принципи для повноцінного життя. Оскільки Закон є основою Божого правління та відображенням Його характеру, він також буде мірилом на майбутньому суді (див. Якова 2:10-12). Наша вірність заповіді про суботу – це зовнішній вияв нашого прагнення жити життям послуху.

Як розуміння істини про творіння впливає на наш вибір і нашу поведінку?

СУБОТА І ТВОРІННЯ

Понеділок, 15 травня

Наш світ відчайдушно потребує вістки надії про творіння, і саме тому Бог дав нам суботу. У середині 1800-х років, коли еволюційна гіпотеза захопила інтелектуальний світ, Господь послав людям вістку неймовірної надії. Це Трьохангельська вістка з Об'явлення.

Сатана зробив усе можливе, щоб спотворити ідею творіння, оскільки ненавидить Ісуса і не хоче, щоб Він отримав належне поклоніння як наш Творець і Викупитель. Субота міститься в центрі великого спору

про те, чи гідний Христос приймати поклоніння як наш Творець. Божа вістка останніх днів закликає все людство повернутися до поклоніння Христу як Творцеві неба й землі. В основі поклоніння лежить факт, що Він наш Творець.

Прочитайте Бут. 2:1–3; Вих. 20:8–11; П. Зак. 5:12–15 у контексті Об'явл. 14:6, 7. Який зв'язок між творінням та Викупленням ми бачимо в заповіді про суботу?

Субота – це вічний символ нашого спокою в Господі, особливий знак вірності Творцеві (Єзек. 20:12, 20). Це не довільна законницька вимога, а символ того, що справжній спокій від праведності з діл можна знайти лише в Богові. Субота сповіщає нам: Господь здійснив для нас те, чого ми ніколи не змогли б зробити самі.

Щосуботи Святе Письмо закликає нас знайти спокій у Його любові й піклуванні. Субота – символ відпочинку, а не роботи; благодаті, а не законництва; упевненості, а не осуду; надії на Господа, а не на себе. Щосуботи ми радіємо Його доброті і славимо Його за спасіння, яке можна здобути лише в Христі. Субота також назавжди пов'язує досконалість Едену в минулому та славу Нового Неба і Нової Землі в майбутньому (Ісаї 65:17; Об'явл. 21:1).

Субота закликає нас повернутися до наших коренів. Вона поєднує нас з усією людською сім'єю. Діти Божі безперервно дотримувалися суботи від часів раю. Вона нерозривно пов'язує нас із творінням. Субота допомагає нам згадати славу істину про те, що ми – Божі діти, і закликає нас до близьких особистих взаємин з Господом.

Як заповідь про суботу відображена в Об'явл. 14:6, 7 і чому вона має важливе значення у вістці для останнього часу? (Див. Вих. 20:8–11).

НЕ ДУЖЕ ТОНКИЙ ОБМАН Вівторок, 16 травня

Намагаючись спростувати факт, що кожен з нас створений унікальною особистістю, диявол запровадив ще один обман. А саме: Бог є першопричиною творіння, але Йому були потрібні довгі століття, щоб створити життя, і для цього Він використовував еволюцію. Ця теорія намагається узгодити «наукові дані» з розповіддю про творіння в книзі Буття. Теорія стверджує, що дні творіння – це довгі невизначені періоди часу, а життя на Землі налічує мільярди років. Цей обман, на жаль, прийняли навіть деякі християни.

Прочитайте Псал. 33:6, 9 та Євр. 11:3. Що ці біблійні уривки повідомляють про те, як Бог створив світ

Біблійна розповідь зрозуміла. Бог «сказав – і сталося; Він звелів – і з'явилося» (Псал. 32:9). «Вірою розуміємо, що віки були створені Божим Словом» (Євр. 11:3). Перший розділ Буття стверджує: Господь створив світ за шість буквальних діб, що склалися з 24 годин, і відпочивав сьомого дня. Лінгвістична структура першого і другого розділів Буття не допускає жодних інших припущень. Навіть учені, котрі не вірять у буквальне шестиденне творіння, визнають, що наміром автора було розповісти про шестиденне творіння.

Єврейське слово *йом* у Бут. 1 означає «день». У Святому Письмі щоразу, коли слово *йом* ужите з порядковим числівником (перший, другий, третій день тощо), воно обмежує період часу 24 годинами. У Біблії немає жодного випадку, коли числівник, використаний з іменником *йом*, указував би на невизначений період. Безумовно, це завжди 24-годинний період.

Якщо Господь не створив світ за шість буквальних днів, тоді яке значення має сьомий день, субота? Навіщо Він би наказав дотримуватися цього дня? Було б абсолютно безглуздо залишати суботу як вічну спадщину

шестиденного тижня творіння, якби такого тижня ніколи не існувало. Прийняти довгі віки творіння означає кинути виклик самій необхідності сьомого дня, суботи. Це також викликає серйозні запитання щодо цілісності Святого Письма.

Нападаючи на суботу, сатана кидає виклик Божій владі, і що може бути ефективнішим у руйнуванні пам'ятника шестиденного творіння, ніж заперечення його реальності? Не дивно, що багато людей, зокрема і християн, ігнорують сьомий день, суботу. Такими є ідеальні умови для фінального обману.

ТВОРІННЯ, СУБОТА Й ОСТАННІЙ ЧАС

Середа, 17 травня

Велика боротьба, яка розпочалася на Небі тисячі років тому, була пов'язана з владою Бога. Це питання актуальне і сьогодні. **Прочитайте Об'явл. 14:7,9,12. Узагальніть ці вірші, закінчивши речення в поданих нижче рядках.**

Вірш 7 – це заклик до

Вірш 9 – це урочистий заклик не

У вірші 12 зображено народ, який

Наведені вірші ясно свідчать, що центральним питанням останнього конфлікту між добром і злом, Христом і сатаною буде поклоніння. Кому ми поклоняємося: Творцеві чи звірові? Оскільки творіння є основою нашої віри (якщо не вірити в Бога як Творця, який сенс має все інше?), сьомий день (субота), згаданий у розповіді про творіння (Бут. 2:1–3), – це вічний і незмінний знак творіння.

Узурпувати сьомий день – це узурпувати владу Господа на найвищому рівні, Його владу як Творця. Фактично це прагнення посісти місце Самого Бога (2 Сол. 2:4).

Звичайно, найважливіше питання останніх днів: чи

належать Ісусові наша любов і наша вірність. Адже Біблія навчає, що любов до Бога виявляється в послуху Заповідям (1 Івана 5:3; Об'явл. 14:12). А серед усіх Заповідей заповідь про суботу має особливе значення, адже тільки вона вказує на Бога як Творця (Вих. 20:8–11). Не дивно, що саме дотримання цієї заповіді буде зовнішнім знаком остаточного розмежування між тими, хто поклоняється Господу, і тими, хто поклоняється звірові (Об'явл. 14:11, 12). Усвідомлюючи, наскільки субота важлива в поклонінні Творцеві, можна зрозуміти, чому в останній час боротьба точитиметься саме навколо цього питання.

Багато людей стверджує: не має значення, який день вважати днем спокою, головне – дотримуватися одного із семи днів тижня. Як Біблія відповідає на це твердження?

СУБОТА І ВІЧНИЙ СПОКІЙ Четвер, 18 травня

Субота — це наше сховище в утомливому світі. Щотижня ми залишаємо турботи цього світу та входимо до святині Бога – у суботу. Відомий єврейський письменник Авраам Хешель називає суботу «палацом у часі». Кожного сьомого дня з Небес на Землю спускається Божий палац, і на цей 24-годинний період Господь запрошує нас до слави Своєї присутності, аби провести з Ним час у сердечному спілкуванні.

У своїй книзі про красу й урочистість суботи Хешель пише про її значення: «Шаббат — це метафора раю та свідчення присутності Бога. У наших молитвах ми передчуваємо месіанську еру, яка буде суботою, і кожна субота готує нас до цього досвіду. Якщо людина не навчиться насолоджуватися смаком суботи, вона не зможе насолодитися смаком вічності в майбутньому світі».

При творінні Ісус подарував нам особливу оселю. Там ми можемо знайти сховище і бути в безпеці. Його творіння досконале й завершене. Відпочиваючи в суботу,

ми оточені Його любов'ю і турботою. Ми відпочиваємо в очікуванні нашого вічного спокою на Новому Небі та Новій Землі.

Прочитайте Ісаї 65:17; 66:22; 2 Петра 3:13; Об'явл. 21:1. Як дотримання суботи вказує нам шлях у вічність?

Бог, Який спочатку створив Землю, відтворить її, і субота залишиться вічним символом Його як Творця (див. Ісаї 66:23). Євреї вважали суботу особливим символом, передчуттям *олам хаба*, майбутнього світу.

Вістка трьох ангелів, які летять посеред неба й закликають нас поклонитися Творцеві, – це відповідь Небес на безнадію й розпач багатьох людей у ХХІ столітті. Вона вказує на нашого Творця і Викупителя, Котрий після суду й викорінення гріха створить усе нове. «І сказав Той, Хто сидить на престолі:

Ось творю все нове! І каже: Напиши, бо ці слова правдиві і істинні» (Об'явл. 21:5).

Як особисто ви можете зробити суботній день передчуттям раю у своєму житті й у своїй сім'ї?

П'ятниця, 19 травня

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ДОСЛІДЖЕННЯ:

«Ми повинні поклонятися Богові, бо Він Творець. У небесній літургії небесні істоти висловили цю ідею дуже лаконічно: “Ти створив усе” (Об'явл. 4:11). На Землі необхідно якомога більше підкреслювати роль Бога-Творця, тому ангел закликає: “Поклоніться Тому, Хто створив небо, землю, море і джерела вод!” (Об'явл. 14:7). Ангел використовує мову четвертої заповіді, щоб підсилити заклик до поклоніння Богові (Вих. 20:11).

У Декалогу заповідь про суботу стоїть як його печать, оскільки вона визначає титул Бога – Творець; підтверджує територію, над якою Він править, – усе, що Він створив; і показує Його право на владу, бо Він створив усе. Щоб дракон міг досягти успіху, він повинен

у якийсь спосіб скасувати цю пам'ятку» (Анхель Мануель Родрігес. Завершення космічного конфлікту: роль Трьохангельської вістки. С. 40, 41).

Запитання для обговорення:

1. Як вістка про суботу відповідає на важливі запитання життя, наприклад: звідки я прийшов, чому я тут і яка моя вічна доля?

2. Подумайте про чудо творіння. Поміркуйте про чудо власного існування у безмежному Всесвіті. Як факт, що головна пам'ятка цього творіння, субота, приходиться до нас щотижня без винятку, свідчить про важливість учення про творіння?

3. Як викладено тему поклоніння в Дан. 3 та 6? Що з цих богонатхненних розповідей може допомогти нам підготуватися до випробувань, з якими зіткнеться вірний Божий народ під час кризи, пов'язаної зі «знаком звіра»?

Урок 8

КОМЕНТАРІ ДЛЯ ВЧИТЕЛІВ

ЧАСТИНА I: ОГЛЯД

Чого найбільше прагнуть люди в часи кризи? Коли приходить лихо, чого ми всі шукаємо? Єдине, чого люди бажають найбільше за часів невизначеності, — це безпека. Коли обрушується торнадо, ураган, тайфун чи інше стихійне лихо, коли виникає заколот чи йде війна, чого ми відчайдушно бажаємо? Наше найбільше бажання, щоб ми та наші сім'ї опинилися в безпеці.

У хаотичному небезпечному світі шабат — це оазис спокою. Він указує нам на нашого Творця, Який дарує нам упевненість у безпеці в Його присутності. Субота — це місце притулку, святилище в часі, яке щотижня спускається з Небес на Землю. Вона об'єднує нас міцними узами з нашими братами й сестрами в Христі. Субота всіх робить рівними. Поклоняючись разом у

суботу, ми знову усвідомлюємо, що є частиною однієї великої людської сім'ї, створеної Богом, і що «Створив Він з одного весь людський рід» (Дії 17:26).

Цього тижня ми глибше дослідимо значення суботи в житті окремої людини й дізнаємося, як правильне розуміння суботи впливає на наші стосунки, вибір і дії. Ми також дослідимо, як субота займе центральне місце в кризі останнього часу. Остання атака сатани буде спрямована проти дня спокою, оскільки субота перебуває в центрі Божого Закону як вічний символ Його творчої сили.

ЧАСТИНА II: КОМЕНТАР

Творіння, субота і суд дивовижно пов'язані. Творіння свідчить про Христа, Який створив усі народи. Тому всі ми походимо від спільного предка. Коли апостол Павло дискутував із грецькими філософами, він використав цей сильний аргумент: «Бог, Який створив світ і все, що в ньому... Створив Він з одного весь людський рід, щоби жив по всій поверхні землі, визначивши заздалегідь окреслені пори та межі їхнього проживання» (Дії 17:24, 26). Павло просто пояснив афінським філософам: біблійний Бог — усемогутній Творець усього людства, отже, ми всі є частиною однієї людської сім'ї. Розуміння цієї концепції творіння спонукає нас поважати й цінувати одне одного, ставитися одне до одного з добротою, ввічливістю та співчуттям. Субота є практичним вираженням того, що ми віримо в Бога як Творця й цінуємо людське життя. Людське життя священне, оскільки це безцінний дар нашого Творця. Поклоняючись Господу в суботній день, ми свідчимо про цю вічну істину. У цьому уроці ми також розглянемо зв'язок суботи із судом.

Суд, Закон та свобода вибору

Наявність суду передбачає, що люди можуть робити моральний вибір. Якби ми просто з'явилися внаслідок еволюції, тоді не було б реальної основи свободи волі. Якби все визначала наша спадковість або довкілля, ми були б не в змозі здійснювати нашу свободу вибору.

Вільям Провайн, професор історії та еволюційної біології Корнельського університету, визнає, що еволюція та свобода волі несумісні. У лекції, прочитаній 12 лютого 1998 року, він зробив таку заяву: «Природна еволюція має чіткі наслідки, які розумів Чарльз Дарвін. І один із цих наслідків — свободи волі людини не існує.... Свобода волі — згубний та підлий соціальний міф» (Вільям Провайн. Еволюція: свобода волі, покарання та сенс життя [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://www.discovery.org/a/9581/>).

Безумовно, свобода волі не є «підлим соціальним міфом». Це невід'ємний дар Бога для кожного з нас. Відкинувши свободу волі, ви не зможете визначити, що правильно, а що неправильно. Якщо є суд, то має бути й закон, який лежить в основі суду.

Апостол Яків утверджує вічну істину, говорячи: «Адже хто весь Закон виконує, а згрішить в одному, той став винним у всьому» (Якова 2:10). Про який Закон говорить Яків? Вірші 11 і 12 пояснюють: «Бо Хто сказав: Не чини перелюбу, – Той і сказав: Не вбивай! Коли ж не чиниш перелюбу, а вбиваєш, ти став порушником Закону. Так говоріть і так робіть, як ті, хто має бути суджений Законом свободи».

У цьому уривку Закон Десяти Заповідей, який є основою Божого суду останнього часу, названий Законом свободи. Коментар Еллен Уайт до цього уривку надзвичайно важливий для розуміння його глибини: «Однак свобода людини можлива лише за єдиної умови: людина має стати єдиною з Христом. “Істина вас вільними зробить!” (Івана 8:32), а тією Істиною є

Христос. Гріх може перемогти лише через ослаблення розуму та втрату свободи душі. Підкорення Богові – це відновлення істинної гідності людини й слави. Божий Закон, якому ми підкоряємося, – це “Закон свободи” (Якова 2:12)» (Бажання віків. С. 466).

Віддаючи своє життя Христу, ми переживаємо справжню свободу. Послух Богові стає насолодою. Оскільки поклоніння Творцеві в суботній день є основою Божого Закону, вона є символом нашої повної вірності Христові. За Його благодаттю ми дотримуємося Його Заповідей не для того, щоб спастися, а тому, що ми вже спасенні Його благодаттю й бажаємо догодити Йому в усьому.

Бог ніколи нікого не примушує й не пригнічує нашу волю. Він не змушував сатану служити Йому на Небесах. Він не примушував Адама та Єву до покори в Едені і ніколи не примушуватиме до покори нас сьогодні. «У справі викуплення немає примусу. Тут не застосовується зовнішня сила. Під впливом Божого Духа людина вільна вибирати, кому служити. Зміна, яка відбувається внаслідок підкорення душі Христові, є проявом свободи в найвищому розумінні слова. Відмова від гріха – це справа самої душі. Звичайно, ми не можемо самі звільнитися з-під влади сатани, але якщо бажаємо бути вільними від гріха, розуміючи свою велику потребу і благаючи про силу згори, тоді зусилля нашої душі зливаються з Божественною силою Святого Духа й ми, виконуючи власну волю, фактично виконуємо волю Божу» (Е. Уайт. Бажання віків. С. 466).

При останньому обмані він спробує змусити Божий народ служити йому. Обмежуючи їхню можливість купувати та продавати, впливаючи на них глузуваннями і наклепами, погрожуючи переслідуваннями, тюремними ув'язненнями й навіть смертю, він намагатиметься змусити їх підкоритися. Тимчасом як текст Об'явл. 14:7 закликає нас поклонятися Творцеві, вірші Об'явл. 14:9, 10 застерігають від поклоніння звірові. Остання боротьба

між добром і злом – це боротьба за наше поклоніння.

Подібний конфлікт стався, коли Даниїл та його друзі були бранцями у Вавилоні. У долині Дура було встановлено золотого боввана. Цар Навуходоносор наказав усім своїм підданим поклонитися цьому золотому ідолу. Було видано наказ, який засуджував на смерть кожного, хто не підкориться йому. Друга заповідь, яка забороняє робити зображення та поклонятися їм, стала випробуванням для єврейських бранців. Вони повністю довірилися Богові. За їхню вірність і довіру до Господа їх кинули в розпечену піч. Але Господь захистив їх. Ісус Христос, Син Людський, увійшов у полум'я разом із ними та забезпечив їм Божественний захист.

В останні дні земної історії світ буде випробуваний четвертою заповіддю: «Пам'ятай день суботній, щоб його святити» (Вих. 20:8). Заповідь, яка закликає все людство поклонятися своєму Творцеві, буде замінено хибним людським указом. Та знову в Бога будуть вірні Йому люди. У тексті Об'явл. 14:12 написано: «Тут терпіння святих, які бережуть Божі заповіді та віру Ісуса!» Божий Останок, Його народ останніх днів, вистоїть до кінця. Завдяки благодаті та силі Господа вони «дотримуються Божих заповідей». Вони будуть слухняні, бо «віра Ісуса» наповнює їхні серця та кожен аспект їхнього життя. Ці люди мають віру тієї самої якості, яку мав Ісус, коли пішов на хрест. Вони повністю довірятимуть Небесному Отцеві. Такі довірчі взаємини з Богом проведуть їх через останній земний конфлікт. Той, Хто створив їх, подбає про них під час останньої земної кризи.

Дотримання суботи свідчить про нашу віру в Ісуса – нашого Творця, Викупителя, Захисника та прийдешнього Царя. Послух Його Закону – плід нашої віри.

ЧАСТИНА III: ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ

Для роздумів:

Джон Оксенхем (псевдонім Вільяма Артура Данкерлі) був англійським поетом та автором гімнів. Він написав вірш «Шляхи», який резюмує урок цього тижня:

*«Кожній людині відкриваються шлях та шляхи.
Вища душа дереться верхнім шляхом,
нижча душа обмацує низину,
а між ними туманними рівнинами туди-сюди
дрейфують інші.*

*Але кожній людині відкривається і високий шлях, і
низький.*

І кожен сам обирає шлях, яким піде його душа».

Книга Об'явлення закликає нас зробити вибір для вічності. В останній земній битві не буде нейтралітету. Випробування, з якими ми зіткнемося і про які повідомляє книга Об'явлення, змусять кожного вибрати «шлях, яким піде його душа».

Запропонуйте учням особисто обміркувати наступного тижня такі запитання:

1. Чи є для мене поклоніння в суботу днем радості чи просто вимогою Закону?

2. Чи знаходжу я найвищу насолоду у виконанні Божої волі? 3. Чи є ще в моєму житті те, від чого я не вирішив/не вирішила відмовитися заради Христа? Якщо так, то де мені знайти допомогу в розв'язанні цього питання?

Голгофа закликає нас до глибокого духовного досвіду. У світлі останнього Небесного суду наш Творець закликає нас повністю довіритися Йому в ці кульмінаційні години земної історії.

МІСТО «ОМАНА»

Біблійні тексти для дослідження:

Об'явл. 17:1, 2, 4–6, 15; 18:1–4; Матв. 16:18; Єрем. 50:33–38 (переклад І. Огієнка); Псал. 116:4–8.

Пам'ятний вірш:

«Вони будуть вести війну з Агнцем, і Агнець переможе їх, адже Він – Господь володарів, і Цар царів, а ті, хто з Ним, – покликані, вибрані та вірні» (Об'явл. 17:14).

Тема великої боротьби символічно представлена в книзі Об'явлення двома жінками: жінкою, одягненою в сонце (Об'явл. 12), і жінкою, одягненою в пурпур (Об'явл. 17). У 12-му розділі Об'явлення зображено яскравий символ жінки, одягненої в сонце, в осяйну славу Христа. Вона вірна своєму істинному Коханому, Ісусові. Вона не опоганена лжевченнями. У всіх книгах Біблії цнотлива жінка символізує Божу наречену, істинну Церкву. У тексті Єрем. 6:2 пророк говорить: «Вродливу й випещену дочку Сіону Я спустошу». Пророк використовує вислів «дочка Сіону», щоб описати Божий народ (див. також Ефес. 5:25–32; Осії 2:20).

З іншого боку, Біблія порівнює релігійне відступництво з перелюбом (Якова 4:4). Говорячи про заколот і невірність Ізраїлю, пророк Єзекіїль журиться: «Ти – просто жінка перелюбниця, котра, замість свого чоловіка приймала чужих мужчин» (Єзек. 16:32).

Вивчаючи урок цього тижня, ми зосередимо увагу на згаданих двох жінках із книги Об'явлення та дослідимо конфлікт між істиною й оманюю.

ДВІ КОНТРАСТНИХ СИСТЕМИ   Неділя, 21 травня
Прочитайте Об'явл. 12:17; 17:14. Як зображено Божу Церкву та як сатана реагує на неї?

Протягом століть у Бога завжди були люди, котрі залишалися вірними Йому. У вірші Об'явл. 12:17 про них сказано, що вони «зберігають Божі заповіді», а в тексті Об'явл. 17:14 – вони «покликані, вибрані та вірні».

Прочитайте Об'явл. 14:8; 17:1-2. Яку урочисту вістку проголошує ангел і чому Вавилон заслужив такий вирок?

Іван написав книгу Об'явлення наприкінці першого століття. До цього часу стародавнє місто Вавилон лежало в руїнах уже кілька століть.

У книзі Об'явлення стародавнє місто Вавилон – це прообраз Вавилону останнього часу. У пророцтвах книги Об'явлення Вавилон – фальшива релігійна система, подібна до старозавітного Вавилону. Принципи, якими керувався давній Вавилон, стануть основою сучасного духовного Вавилону.

В уривку Об'явл. 17:1–6 змальовано жінку, котра одягнена в пурпур і кармазин та сидить на багрянному звірі. Святе Письмо називає її розпусницею. Вона залишила свого істинного Коханого, Ісуса Христа. Тут апостол Іван змальовує образ відступницької релігійної системи, яка має сильний вплив у світі. В Об'явл. 17:2 сказано, що з цією розпусницею «чинили розпусту земні царі, а вином її розпусти впивалися жителі землі». «Впивалися вином»? Це словосполучення завжди має негативне значення в Біблії, а в Об'явленні воно символізує лжевчення, фальшиві доктрини, беззаконні дії.

Ця влада негативно вплинула як на лідерів, так і на простих людей. Що є нашим єдиним захистом від омани диявола? Ефес. 6:10–18.

ВИНО РОЗПУСТИ

Понеділок, 22 травня

Прочитайте Об'явл. 17:1-2, 15; 18:1-4. Наскільки великий вплив Вавилону?

Розпусна церковна система є міжнародною, впливаючи своїм обманом на людей у всьому світі. Сатану дратує те, що Євангеліє буде проголошене «усякому народові, поколінню, племені й народності» і «це Євангеліє Царства буде проповідуватися по всьому світі», тому він використовує найрізноманітніші спокуси, щоб полонити «жителів землі» (Об'явл. 14:6; 17:2; Матв. 24:14). У тексті Об'явл. 17:2 сказано, що великий Вавилон чинив розпусту із земними царями. В уроці за неділю ми вже згадували цей вислів. Він означає незаконний союз – союз відступницької церковної системи з державою. Справжня Церква єдина з Ісусом Христом. Відступницька церква шукає силу і владу в політичних лідерів землі. Вона хоче, щоб держава виконувала її укази. Замість того щоб черпати силу від Ісуса як свого справжнього Глави, вона звертається за підтримкою до держави.

Далі в Об'явл. 17:2 сказано: «Вином її розпусти впивалися жителі землі». Символіка чистого виноградного соку використовується в усьому Новому Завіті для позначення святої крові Христа, пролитої на хресті заради нашого спасіння (Матв. 26:27-29). На останній вечері Ісус сказав учням: «Ця чаша – Новий Завіт у Моїй крові, яка за вас проливається» (Луки 22:20). Коли чисте молоде вино Євангелія починає бродити і вчення Божого Слова замінюють ученнями релігійних лідерів, воно стає «вином Вавилону» (див. Матв. 15:9).

Зауважте також, що Бог закликає Свій народ вийти з Вавилону. Якою б зіпсованою та кровожерною не була ця система, її вплив настільки широкий, що охоплює Божих вірних дітей поза Церквою. Цих Своїх дітей Ісус називає «народе Мій» (Об'явл. 18:4). Однак

наближається час, коли Господь викличе Свій народ із цієї фальшивої системи, яка ось-ось остаточно впаде; бо стала «житлом бісів, оселею всякого нечистого духу, сховищем усіх нечистих птахів і усяких нечистих і потворних звірів» (Об'явл. 18:2).

Як Бог використовує глашатаїв Трьохангельської вістки, щоб вивести Свій народ з Вавилону?

ТАЄМНИЦЯ: ВЕЛИКИЙ ВАВИЛОН

Вівторок, 23 травня

Прочитайте Об'явл. 17:4–6. Що тут сказано про природу цієї фальшивої системи?

У 17-му розділі Об'явлення зображено відступницьку релігійну систему, яка привносить у християнство багато вчень старозавітного Вавилону.

«Щоб зрозуміти природу Вавилону, потрібно повернутися до першої згадки про нього в біблійних записах, до книги Буття. Усе почалося на рівнині Шинearського краю, території в південній частині Месопотамії (сьогодні південь Іраку) з назви “Вавилонія”. Саме там було збудовано Вавилонську вежу, символ людської самодостатності й незалежності від Бога (Бут. 11:1–4)» (Анхель Мануель Родрігес. Завершення космічного конфлікту: роль Трьохангельської вістки. С. 43).

Вавилонську вежу було збудовано на території стародавнього Вавилону всупереч Божому Слово. Будівничі вежі зводили цю пам'ятку для своєї слави, але Бог змішав їхні мови. Святе Письмо повідомляє: «Тому-то названо ймення йому: Вавилоном, бо там помішав Господь мову всієї землі. І розпорошив їх звідти Господь по поверхні всієї землі» (Бут. 11:9, *переклад І. Огієнка*).

Відступницька релігійна система настільки кровожерлива, що зображена сп'янілою «від крові святих і від крові свідків Ісуса» (Об'явл. 17:6; див. Ісаї 49:26).

Духовний Вавилон – це релігія, яка ґрунтується на

храмі на царському троні, він нібито говорив від імені богів. Одного разу вавилонський цар виявив відкрити непокору істинному Богові: він видав указ, який зобов'язував усіх жителів його імперії поклонитися золотому бовванові. Це яскрава ілюстрація того, із чим зіткнеться вірний Божий народ, коли відмовиться поклонятися фальшивому богу в останні дні (див. Дан. 3).

В останні дні земної історії виникне нова церковно-державна система, духовний Вавилон, з духовним лідером, котрий претендуватиме на Божественну владу. Його слово оголосять словом Самого Бога, а його накази – Божими заповідями. Протягом століть римські первосвященники заявляли, що є намісниками Бога на Землі. У своїй енциклопедії від 20 червня 1894 року Папа Лев XIII заявив: «Ми займаємо на цій землі місце Всемогутнього Бога». «Церковний словник Фераріса» додає: «Папа має таку високу гідність і таке високе становище, що він не просто людина, а як Бог і намісник Бога». Апостол Павло викриває ці претензії, повідомляючи: «Адже раніше має прийти відступлення та виявитися людина беззаконня, син погібелі, який противиться і підноситься над усім тим, що зветься Богом чи святинею; він у Божому храмі сяде, як Бог, і видаватиме себе за Бога» (2 Сол. 2:4).

Ми вже говорили, що Господь звертається із закликом до Своїх дітей, які перебувають у Вавилоні: «Вийди з неї, народі Мій» (Об'явл. 18:4). Чому цей факт має спонукати нас говорити про Вавилон з обережністю, уникаючи засудження окремих людей, на відміну від самої системи?

ВАВИЛОН – ЦЕНТР ІДОЛОПОКЛОНСТВА

Четвер, 25 травня

Ось ще один ключ до чіткого визначення «таємниці великого Вавилону». Серцевиною вавилонського культу було ідолопоклонство.

Прочитайте Єрем. 50:33–38; 51:17, 47 (переклад І.

Огієнка). Що ми дізнаємося із цих віршів про поклоніння ідолам у стародавньому Вавилоні та про реакцію Бога на це?

У розділах 50 і 51 книги пророка Єремії міститься пророцтво про зруйнування Вавилону мідянами та персами. Однією з причин загибелі Вавилону було ідолопоклонство. Вавилоняни вважали, що боввани й ідоли були представниками їхніх божеств. У вавилонській релігії ритуальні обряди і поклоніння статуям божеств вважалися священними, оскільки боги жили одночасно у своїх статуях у храмах та в природних силах. Розграбування чи знищення ідолів вважалося знаком втрати божественного заступництва. У нововавилонський період халдейський цар Мардук-аплаїддин II втік у південні болота Месопотамії зі статуями вавилонських богів, щоб урятувати їх від армій Сеннахіріма з Ассирії (див. Джейн Макінтош. Стародавня Месопотамія).

Біблійні пророки протиставляли поклонінню цим неживим бовванам поклоніння живому Богові-Творцю, Життєдавцю (Єрем. 51:15-19, *переклад І. Огієнка*).

Прочитайте Вих. 20:4–6; Псал. 115:4–8). Що в наведених уривках сказано про ідолопоклонство?

Хоч питання ідолопоклонства в духовному Вавилоні кореняться глибше, ніж просто схиляння перед статуями з дерева й каменю, духовний Вавилон, подібно до стародавнього Вавилону, запровадив у своє богослужіння поклоніння зображенням. Використання зображень як об'єктів поклоніння або так званого шанування є порушенням другої заповіді. Така практика перешкоджає Святому Духові закарбовувати в розумі людей важливі питання вічності та зводить велич Бога до рівня неживої статуї або зображення. Поклоніння зображенням запровадили в християнство в IV столітті, щоб зробити його більш прийнятним для язичницького населення

Римської імперії. Витворам людських рук віддають славу й пошану, які належать лише Богові, а це призводить до духовного падіння.

П'ятниця, 26 травня

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ДОСЛІДЖЕННЯ:

«Вістка з 14-го розділу книги Об'явлення, що проголошує падіння Вавилону, стосується тих релігійних об'єднань, які колись були чистими, але потім деградували. А оскільки ця вістка проголошується після застереження про суд, це свідчить, що вона буде проповідуватися в останні дні, тому не може стосуватися тільки Римсько-католицької церкви; бо ця церква вже протягом багатьох століть перебуває в занепаді» (Е. Уайт. Велика боротьба. С. 383).

У Дан. 3:5 міститься історія про трьох євреїв, яким було наказано: «Упадіть долілиць і поклоніться золотій статуї, спорудженій царем Навуходоносором». Ця історія є моделлю майбутніх подій, коли духовний Вавилон в останні дні також нав'язуватиме поклоніння «образу звіра» (див. Об'явл. 13:15; 14:9, 11; 16:2; 19:20; 20:4). Цікаво зазначити, що друга заповідь (Вих. 20:4-5), яку порушили б троє євреїв, це одна з двох заповідей, які духовний Вавилон намагається підробити. У Дан. 7:25 також написано, що ця влада прагнучиме «змінити часи та закон».

Яку ще заповідь змінив духовний Вавилон? Безперечно, четверту заповідь, яка є основою питання поклоніння. Ця заповідь буде центральна в останній кризі, коли ми постанемо перед остаточним вибором: поклонятися Господу, Котрий створив «небо, землю, море і все, що в них, а сьомого дня Він спочив» (Вих. 20:11; див. Об'явл. 14:7), або звірові та його образу.

Запитання для обговорення:

1. Як Вавилонська вежа пов'язана із сучасним духовним Вавилоном? У чому вони подібні?

2. Ісус дав владу Своїй Церкві, однак небезпечно повністю довіряти свій релігійний досвід до рук будь-якого духовного лідера. Як поєднати ці, здавалося б, протилежні ідеї? Які межі церковної влади?

3. Звідки ми можемо дізнатися, що ідолопоклонство (один із гріхів Вавилону) – це не лише поклоніння статуям? Як навіть протестанти можуть впасти в ідолопоклонство?

4. Які ще паралелі можна знайти між примусовим поклонінням, описаним у Дан. 3, і подіями останнього часу?

Урок 9

КОМЕНТАРІ ДЛЯ ВЧИТЕЛІВ

ЧАСТИНА I: ОГЛЯД

В уроці цього тижня протиставлено дві релігійних системи, які символічно змальовані у вигляді двох жінок: одна одягнена в сонце (Об'явл. 12), а інша – у пурпур (Об'явл. 17). Цей контраст показує різницю між двома системами. Перша система ґрунтується на Слові Божому, у центрі якого Ісус Христос. Друга система ґрунтується на людському вченні, у центрі якого релігійні лідери. Це контраст між істиною та оманю, спасінням по благодаті та спасінням ділами, послухом Божим Заповідям та покорі людським постановам.

Розглянемо властивості духовного Вавилону. В Об'явл. 17 Вавилон зображено як розпусницю, що залишила свого справжнього Коханого, Ісуса Христа. Вона сидить на багрянному звірі, який уособлює її політичну владу. Замість того щоб черпати свою владу та силу від Ісуса та Його Слова, Вавилон отримує їх від царств цього світу. Жінка в кармазині подає народам чашу з вином – хибними вченнями. Як буквально вино особливо згубно впливає на мозок, так і лжевчення

впливають на розум людини, унаслідок чого вона не може ясно розрізнати біблійну істину.

Досліджуючи духовні властивості Вавилону, ми зосередимося безпосередньо на двох. Перша якість — залежність Вавилону від людської мудрості та земних лідерів у питанні встановлення Божественної істини. Ісус сказав: «Я є дорога, і правда, і життя! Ніхто не приходить до Отця, якщо не через Мене» (Івана 14:6). Ісус – Творець усїєї істини. Будь-яка істина, яку проголошують релігійні лідери, має виходити з Божого Слова. Друга якість духовного Вавилону: він є центром усїєї світової ідолопоклонницької системи. За часів Старого Завіту ідоли були звичайним явищем у вавилонському культі. Але Ісус закликає нас поклонятися безпосередньо Йому, а не ідолу як посереднику між Богом і людиною. Цього тижня ми знову відкриємо для себе Ісуса як Верховного Вождя Його Церкви.

ЧАСТИНА II: КОМЕНТАР

У тексті Об'явл. 12:17, одному з основних віршів уроку, ідеться про «останок» або «решту її нащадків». Концепція останку простежується в усьому Писанні. Вона взята переважно зі Старого Завіту. Для позначення «останку» використовуються три єврейських слова. Кожне має свій відтінок значення. Їх можна буквально перекласти як «що вислизає», «ті, що тікають», «ті, що залишилися», «останок».

Коротко розглянемо кілька прикладів цього слова в Старому Завіті. Про сім'ю Йосипа, яка збереглася під його опікою в Єгипті, ідеться як про «нащадків», що буквально перекладається як «останок». Ілля сказав Богу, що він сам залишився вірним. Тут використовується слово «останок». Господь обіцяв залишити вірний останок у Вавилоні, щоб, побувавши в полоні, вони пам'ятали Бога й шанували Його ім'я.

Біблійний коментар АСД викладає концепцію

останку в Старому Завіті такими словами: «"Останок" старозавітних часів складається з наступних поколінь ізраїльтян — обраного Богом народу. Знову і знову більшість відступала, але щоразу залишався вірний "останок", який ставав особливим спадкоємцем священних обітниць, привілеїв та обов'язків завіту, спочатку укладеного з Авраамом і підтвердженого на Сінаї. Цей "останок" був формально призначеною групою, до якої Бог мав намір послати Месію і з допомогою якої збирався євангелізувати язичників. Вона не складалася з розрізнених особистостей, хоч би які вірні вони були, а була єдиним цілим, видимою, уповноваженою Богом організацією на Землі» (Т. 7. С. 814).

Останок останніх днів рятується від духовного відступництва цього світу, залишається вірним Богу, неухильно дотримується біблійної істини й повністю покладається на Ісуса в останній земній кризі. Згідно з текстом Об'явл. 12:17, «змій [сатана] розлютився на жінку [Церкву] і пішов воювати з рештою її нащадків, які зберігають Божі заповіді й мають свідчення Ісуса». Тут Іван показує, що в центрі останнього конфлікту між Христом та сатаною буде питання вірності Христу та послуху Його Закону. У 13-му розділі Об'явлення показано, як загострюється цей конфлікт і як буде викрито стратегію сатани. Звір, який виходить з моря, і звір земний об'єднуються зі змієм, щоб знищити Божий народ. У 14-му розділі Об'явлення представлено останнє послання Бога людству у світовій боротьбі між добром і злом. Це послання завершується повідомленням про те, що сповнений віри Божий народ Останку дотримується Його Заповідей (вірш 12).

Таємниця Вавилону розкрита

На відміну від жінки, одягненої в сонце (Об'явл. 12), символу істинної Божої Церкви на Землі, у 17-му розділі Об'явлення Іван описує жінку, одягнену в пурпур і

кармазин, яка сидить на багрянному звірі. У цієї жінки, яка символізує церковно-державний союз, на лобі написано ім'я: «Таємниця: Великий Вавилон, – мати розпусниць і земних гидот». Еллен Уайт писала: «У 14-му розділі книги Об'явлення другий ангел летить за першим, говорячи: “Упав, упав великий Вавилон, який напоїв усі народи лютим вином своєї розпусти”. Назва “Вавилон” походить від слова *вавил*, що означає “замішання”, “безлад”. У Святому Письмі це слово вживається для зображення різних видів неправдивих церков або церков-відступниць. У 17-му розділі книги Об'явлення Вавилон представлений жінкою — символом, який Біблія використовує щодо Церкви; добродісна жінка уособлює чисту Церкву, а розпусна — церкву-відступницю» (Велика боротьба. С. 381).

В усьому Писанні Вавилон представляє гнобителя Божого народу. Вавилон – цитадель омани, центр відступництва. Це символ повстання проти Бога та непокори Його Заповідям. Божі суди над старозавітним Вавилоном є Його остаточними судами над світом. Для людей останнього часу історія падіння Вавилону особливо повчальна. Згадайте, що Вавилон напав на Єрусалим і забрав у полон багатьох юдеїв, зокрема й Даниїла. Кір, цар Сходу, зрештою напав на Вавилон, звільнив єврейських бранців, дозволив їм повернутися до Єрусалима та поклонитися істинному Богу.

Наприкінці часу Божий народ страждатиме від переслідування з боку релігійного гнобителя на ім'я «Великий Вавилон» (Об'явл. 17:5). Книга Об'явлення передбачає, що під час соціального хаосу, політичної кризи, стихійних лих та економічного краху Ісус повернеться, щоб перемогти бурхливі сили світу і звільнити Свій народ. Господь правитиме вічно. Він назавжди утвердить Свій престол у Всесвіті. У битві за трон Христос вийде переможцем. Його народ піднесеться з Ним через безмежний простір, щоб поклонитися в Новому Єрусалимі.

Контраст між двома жінками з книги Об'явлення

- Доброчесна жінка в Об'явл. 12 одягнена в сонце. Вона прикрашена славою Христової праведності. Розпусниця в Об'явл. 17 одягнена в пурпур та кармазин. Вона одягнена в людський обман і традиції.

- У доброчесної жінки на голові вінець із 12 зірок. У своїй місії вона керується вченням апостолів. Розпусна жінка прикрашена золотом, коштовним камінням та перлами. Вона залежить від свого зовнішнього багатства і рясних прикрас, аби справити враження і привернути своїх послідовників.

- Доброчесна жінка стоїть на місяці. Вона черпає свою силу із пророчого Слова. Розпусниця сидить на багрянному звірі. Вона черпає свою силу з державної чи політичної сили землі.

Людський лідер чи Божественний Глава?

Коли цар Навуходоносор сидів на царському троні у своєму храмі, він говорив як бог. Усі його накази були нібито волею богів. В останні дні також виявиться церковно-державна система (названа духовним Вавилоном), чий духовний лідер претендуватиме на те, щоб говорити, як Бог. Його накази вважатимуть Божим словом. Апостол Павло пише про цю владу: «Який противиться і підноситься над усім тим, що зветься Богом чи святинею; він у Божому храмі сяде як Бог і видаватиме себе за Бога» (2 Сол. 2:4). Лідер духовного Вавилону стверджує, що його слово має авторитет Бога Небес. Папська влада підходить під цей опис.

Вавилон – центр ідолопоклонства

Вавилон був центром поклоніння ідолам. Христос запрошує нас прийти безпосередньо до Нього. Зображення часто наділяють святістю, оточують повагою, яка належить лише Богові. Нам не треба приходити до Ісуса через образ святого. Ісус – наш

єдиний Посередник, наш великий Первосвященник (1 Тим. 2:5).

До того ж до «Вавилону» також належать усі відступницькі релігійні сили, які відійшли від ясних учень Божого Слова.

ЧАСТИНА III: ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ

Цей урок є чимось більшим, ніж просто теоретичним дискурсом про істинну Церкву і стратегію сатани щодо знищення Божого народу. Учні класу можуть почерпнути з уроку щонайменше три практичних повчання:

1. Ісус і Його Слово – наш єдиний захист у майбутній кризі. Ми повинні бути міцно утверджені в Христі та Писанні. Ісус і Його Слово – наш неприступний притулок і безпека в майбутній кризі. Таке розуміння приводить до життєво важливих запитань: чи моє життя повністю утверджене в Христі? Як я можу точно знати це? Чи залежу я від Нього у своїх щоденних життєвих рішеннях? Якщо ні, то чому? До чого я прив'язаний: до горішнього чи земного (Колос. 3:1, 2)? Якщо мої пріоритети не такі, які мають бути, що я можу зробити, щоб змінити їх?

2. Безперечно, у майбутній кризі нашим захистом буде Боже Слово. Ми повинні знати, що у фінальній кризі «підробка істини буде настільки правдоподібна, що тільки за допомогою Святого Письма можна буде відрізнити істину від омани. Його свідченнями треба перевіряти кожне твердження і кожне чудо» (Е. Уайт. Велика боротьба. С. 593). Перед нами постає важливе запитання: «Чи наповнюю я щодня свій розум Божим Словом і чи серйозно шукаю керівництва Його Святого Духа?» Поміркуйте, що ви можете зробити, щоб проводити щоденно більше часу в дослідженні Божого Слова? Як розмови з іншими людьми про те, що ви дізналися з Божого Слова, допоможуть вам зміцнити ваше розуміння волі Бога і вашу рішучість глибше вивчати Його Слово?

3. Готуючись до майбутньої кризи, не слід забувати, що Вавилон упав і що Божа Церква зрештою переможе. Укорінившись у Христі, наповнивши свій розум Його Словом, Церква Останку, безперечно, переможе. Яку чудову надію ви можете знайти в цій істині під час майбутніх випробувань?

Урок 10

27 травня – 2 червня

ОСТАННІ ОБМАНИ САТАНИ

Біблійні тексти для дослідження:

Об'явл. 12:9; 16:13-14; 18:4-5; 1 Сол. 4:16-17; Єзек. 8:16; 20:1–20.

Пам'ятний вірш:

«Освятити їх істиною Своєю! Твоє Слово – то істина» (Івана 17:17).

Це був чудовий вересневий ранок у Чикаго. Сонце зійшло над озером Мічиган, водії боролися із заторами на швидкісних автомагістралях Кеннеді та Ейзенхауера, а діти йшли до школи. Тоді оголосили інформацію, від якої стало моторошно і страшно всім жителям Чикаго. Люди несподівано занедужували, а деякі помирили лише через кілька годин після прийому капсул «Тайленолу» – анальгетика, протизапального засобу. При тестуванні виявилось, що кожна капсула містила ціаністий калій, смертельну отруту. Божевільний чоловік підробив ліки. Досі невідомо, хто це вчинив.

Книга Об'явлення попереджає нас, що жителі Землі питимуть смертоносне зілля, назване «вином Вавилону». Фальшиві доктрини й учення ведуть до смерті. Однак світ не залишився без протиотрути й захисту від духовної отрути! Цією протиотрутою є Трьохангельська вістка.

Цього тижня ми поговоримо про обмани Вавилону та

план Ісуса щодо нашого спасіння від цих смертоносних обманів.

ДОРОГИ, ЯКІ ВИДАЮТЬСЯ ПРЯМИМИ

Неділя, 28 травня

Говорячи про останні дні, Ісус висловив сильне попередження: «Адже постануть лжемесії та лжепророки й чинитимуть ознаки та чудеса, щоби звести, якщо вдасться, і вибраних» (Марка 13:22). Хто такі «вибрані»? Пізніше Він сказав: «І з гучною сурмою Він пошле Своїх ангелів, і зберуть Його вибраних з чотирьох вітрів, з одного кінця неба до другого» (Матв. 24:31). Страшно подумати, але обман в останні дні буде настільки сильний, що навіть вірні можуть спокуситися.

Прочитайте Об'явл. 12:9. Кого обманює сатана? Як ми розуміємо ці слова?

В останні дні, як і в усі віки, Бог матиме вірних людей. Проте наведений текст свідчить, наскільки поширений сатанинський обман.

Прочитайте Прип. 14:12. Яке серйозне попередження міститься в тексті?

Часто можна почути таку думку: потрібно прислухатися до своєї совісті, аби визначити для себе, що правильно чи неправильно, що добре чи погане, а потім жити згідно зі своїми поняттями. Однак Писання говорить, що всі ми грішники, усі зіпсовані (Єрем. 17:9; Римл. 3:9–18), тому довіряти своїм почуттям – це гарантований спосіб рано чи пізно помилитися у своїх висновках. Протягом століть багато зла скоїли саме ті люди, котрі були переконані в правоті своєї справи. Тобто вони йшли шляхом, який видавався їм прямим.

Тому нам слід досліджувати Боже Слово та, покладаючись на нього, підкоряючись Святому Духові, навчатися відрізняти істину від омани, правильне від неправильного, добро від зла. Керуючись власними

почуттями й поняттями, ми легко можемо стати жертвами сатанинського обману.

Подумайте про людей, котрі діяли на підставі власних понять про добро і зло (і навіть про Божу волю), однак при цьому чинили зло. Які уроки ми можемо почерпнути із цих трагічних прикладів?

СТАРИЙ ОБМАН ПРО БЕЗСМЕРТЯ

Понеділок, 29 травня

Прочитайте Об'явл. 16:13-14; 18:2, 23. Які натяки на спіритизм містяться в текстах?

Такі висловлювання, як «житло бісів», «духи бісівські», «чаклунство» вказують на діяльність диявола. Не дивно, що Святе Письмо попереджає нас: одним із двох великих обманів останнього часу буде вчення про «безсмертя душі» (див. Е. Уайт.

Велика боротьба. С. 588).

Сьогодні це очевидно. Навіть у християнському світі доктрина про безсмертя душі є чи не основним християнським вченням. Багато християн вірять, що після смерті спасенні возносяться на Небеса, а нечестиві спускаються в пекло. Як часто, наприклад, після смерті великого євангеліста Біллі Грема ми чули: «Біллі Грем зараз перебуває в безпеці на Небесах, у люблячих руках Ісуса»? Таке можна почути з кафедри, на уроках вивчення Біблії й особливо похоронах.

Прочитайте тексти Екл. 9:5; Йова 19:25–27; 1 Сол. 4:16-17; Об'явл. 14:13. Які чіткі вказівки Бог дав Своєму народові щодо життя після смерті та яку надію подарував нам?

Одним зі стовпів вавилонського обману є хибне розуміння смерті, яке, спираючись на ідею безсмертя душі, готує ґрунт для згубного впливу спіритизму. Повіривши, що мертві в тій чи іншій формі продовжують

жити і можуть навіть спілкуватися з вами, ви залишаєтеся беззахисними перед безліччю сатанинських обманів. Якщо перед вами раптом з'явиться так званий дух вашої померлої матері, дитини або коханої людини, чи важко буде обманути ваші почуття? Це траплялося в минулому, це відбувається нині і, звичайно ж, відбуватиметься в майбутньому, бо ми наближаємося до останніх днів. Наш єдиний захист полягає в тому, щоб твердо дотримуватися тільки біблійного вчення про несвідомий стан мертвих, які сплять смертним сном до Другого приходу Ісуса.

Які прояви сучасного спиритизму ви помічаєте у вашій культурі? Чому нашим єдиним захистом є неухильне дотримання Божого Слова?

ВАВИЛОН – ЦЕНТР ПОКЛОНІННЯ СОНЦЮ

Вівторок, 30 травня

Поклоніння сонцю було поширене в Єгипті, Ассирії, Персії і, звичайно ж, у Вавилоні. Джеймс Фрейзер пише: «У стародавній Вавилонії сонцю поклонялися з давніх-давен» (Поклоніння природі. Т. 1. С. 529). Хоч як дивно, але вавилонське поклоніння сонцю періодично впливало на поклоніння Божого народу в старозавітні часи.

Прочитайте Єзек. 8:16 та 2 Цар. 23:5, 11. Що писали пророки про вплив поклоніння сонцю в Ізраїлі та Юдеї? (Див. також Римл. 1:25).

Пророк Єзекіїль, сучасник Даниїла, повідомляє про деяких євреїв, котрі стоять спиною до храму Божого, а обличчям – на схід, щоб поклонятися сонцю. Замість того щоб поклонятися Творцю сонця, вони поклонялися творінню – сонцю.

У 17-му розділі Об'явлення Іван описує епоху компромісу, коли принципи Вавилону, зокрема поклоніння сонцю, увійшли до християнської церкви. Навернення імператора Костянтина у християнство на початку четвертого століття викликало велику радість у

Римській імперії. Костянтин виявляв велику ревність у поклонінні сонцю. Відомий історик Едвард Гіббон пише: «Сонце повсюдно прославляли як непереможного провідника й захисника Костянтина» (Історія занепаду і падіння Римської імперії. Розд. 20). У 321 році Костянтин видав такий указ: «У шанований день Сонця нехай магістрати і люди, що живуть у містах, відпочивають, і нехай усі майстерні будуть замкнені» (Едикт Костянтина. 321 р. н. е.). Це не був закон, який зобов'язував би всіх підданих Костянтина дотримуватися неділі, проте цей указ зміцнював ідею дотримання неділі в умах римського населення.

У наступні десятиліття імператори й папи через державні декрети і церковні постанови продовжували утверджувати неділю як єдиний день поклоніння, яким він залишається і сьогодні для більшості християн. Яке переконливе підтвердження важливої істини: якщо більшість людей у щось вірить або щось практикує, це ще не означає, що це правильно.

Подивіться навкруги, наскільки поширене недільне богослужіння в християнських церквах. Цей факт ще раз показує, наскільки поширений сатанинський обман. Що ж є нашим єдиним захистом від омани?

ЗАКЛИК ДО ВІРНОСТІ

Середа, 31 травня

Другий ангел проголошує: «Упав, упав великий Вавилон» (Об'явл. 14:8). У 17-му розділі Об'явлення зображено жінку, яка символізує духовний Вавилон; вона одягнена в пурпур і кармазин, сидить на багрянотому звірі, тримає чашу з вином та напуває світ оманою. Церква й держава об'єднуються, обман переважає, демони творять чудеса, щоб звести людей. Світ стоїть перед своєю останньою битвою.

Водночас Божий народ висміюють, пригнічують і переслідують, однак у Христі та силою Його Святого Духа вірні послідовники Господа непохитні у своєму

посвяченні. Усі сили пекла і зла не можуть зламати їхню вірність Христу. Вони в безпеці в Ньому. Він їхній «захист і сила, допомога в бідах» (Псал. 46:2).

Бог закликає людей останнього часу оновити свою вірність Його Слову. Ісус молився: «Освятити їх істиною Своєю! Твоє Слово – то істина» (Івана 17:17). Не людські думки чи традиція, а істина Божого Слова є дороговказом, який спрямує нас у цей критичний час земної історії.

Ось сильні слова доктора Едварда Хіскокса, автора «Стандартного керівництва для баптистських церков». У 1893 році він звернувся до зібрання, де були присутні сотні баптистських служителів, і шокував їх, пояснивши, як до християнської Церкви прийшла неділя.

«Неділя несе на собі тавро язичництва і хрещення ім'ям бога сонця, проте вона прийнята й санкціонується папським заступництвом і заповідається як священна спадщина протестантизму!» (Едвард Хіскокс. Нью-Йоркська конференція. 13 листопада 1893).

Прочитайте Єзек. 20:1–20. У чому суть вістки Господа та як дотримання суботи узгоджується із цим закликом до вірності?

Розділ 20 книги Єзекіїля – це щирий заклик до Ізраїлю відмовитися від язичницьких звичаїв і поклонитися Творцеві, а не фальшивим богам, зокрема «ідолам Єгипту». У посланні трьох ангелів Бог закликає поклонитися Творцеві, оскільки Вавилон упав. Як ми знаємо, питання дотримання суботи відіграватиме важливу роль у фінальних подіях.

Які уроки ми можемо почерпнути для себе з вістки Господа, записаної в Єзек. 20:1–20? (Див. також 1 Кор. 10:11).

ПОСЛУХ ЧЕРЕЗ БЛАГОДАТЬ Четвер, 1 червня

Жінка в пурпурі й кармазині, зображена в Об'яв. 17, обійшла народи з чашею, наповненою вином, і тепер світ напоений фальшивими вченнями Вавилону. Еллен Уайт пояснює значення вина Вавилону: «Що це за вино? Її фальшиві вчення. Вона дала світові фальшиву суботу замість суботи четвертої заповіді і повторила обман, який сатана вперше сказав Єві в Едені, – природне безсмертя душі» (*Review and Herald*, 6 грудня 1892 р.). Мільйони людей прийняли ці фальшиві вчення. Тому Бог звертається до Свого народу, який перебуває в омані, з останнім закликком.

Прочитайте Об'явл. 18:4, 5. З яким закликком Господь звертається до багатьох людей, які все ще перебувають у відступницьких релігійних організаціях?

Як ми вже говорили, багато хто з Божого народу перебуває в тих релігійних організаціях, які спотворили біблійні вчення. Ці люди не розуміють істин Святого Письма. Божий заклик простий: «Вийди з неї, народе Мій, щоб не був ти спілником її гріхів, і щоб ти не був захоплений її карами» (Об'явл. 18:4).

Прочитайте й порівняйте вірші 1 Івана 3:4 та Римл. 14:23. Як Біблія визначає гріх? Як гармонують між собою ці біблійні тексти?

Гріх – це порушення Божого Закону, злочин. Єдиний спосіб дотримуватися Закону — вірою в силу живого Христа. Ми слабкі, немічні, нерішучі, грішні людські істоти. Коли ми вірою приймаємо Христа, Його благодать викупляє наше минуле та зміцнює наше сьогодення. Він дає нам «благодать і апостольство» (Римл. 1:5). Господь закликає Свій народ вийти із церков, які не шанують Закон Божий і не дотримуються його. Христос закликає адвентистів, які святять суботу, залишити всі егоцентричні людські спроби бути

слухняними і жити благочестивим життям з вірою в благодать Христа, котра спасає нас від засудження і панування гріха. Як вірність Ізраїлю Закону (П. Зак. 4:6) була б сильним свідченням для світу, так і наша вірність може стати сильним свідченням і допомогти вивести людей з Вавилону.

П'ятниця, 2 червня

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ДОСЛІДЖЕННЯ:

«“Великий Вавилон” у книзі Об’явлення – це особливий союз відступницьких релігій наприкінці часів... ”Великий Вавилон“ – це ім’я, яким Провидіння називає всесвітній релігійний союз папства, відступницького протестантизму і спиритизму... Термін “Вавилон” позначає самі організації та їхніх лідерів, а не членів церкви. Вони названі “багатьма водами” (Об’явл. 17:1, 15)» (Біблійний коментар АСД. Т. 7. С. 851, 852).

«Сатана зводить людей двома великими оманами: безсмертям душі та святістю недільного дня. Перша з них закладає основу для спиритизму, а друга зміцнює зв’язки з Римом» (Е. Уайт. Велика боротьба. С. 588).

Духи мертвих відігравали важливу роль у вавилонській релігії. Вавилоняни твердо вірили у вчення про безсмертя душі. Вони вірили, що після смерті душа потрапляє в духовний світ. Доктрина про безсмертя душі суперечить вченню Писання. Єврейська енциклопедія ясно вказує на походження фальшивої ідеї про безсмертну душу. «Віра в те, що душа продовжує своє існування після розкладання тіла... про це ніде не сказано у Святому Письмі... Віра в безсмертя душі прийшла до євреїв від грецького вчення і переважно через філософію Платона, його головного представника. Платон прийшов до цього вчення через орфічні й елевсинські містерії, у яких дивно змішалися вавилонські та єгипетські погляди» (Кауфман Колер. Єврейська енциклопедія. Безсмертя душі. 1906 р.).

Запитання для обговорення:

1. Чому розуміння істини про смерть таке важливе? Від чого нас захищає ця істина? Чому вона несе нам утіху?

2. Деякі хитрощі диявола очевидні, інші завуальовані. Як нам не бути ошуканими ні тими, ні іншими?

Урок 10

КОМЕНТАРІ ДЛЯ ВЧИТЕЛІВ

ЧАСТИНА I: ОГЛЯД

Текст Об'явл. 14:8 повідомляє про падіння духовного Вави-лону. Як ми дослідили минулого тижня, буквальний Вавилон пригнічував Божий народ у старозавітні часи. Тому він є відповідним символом цитаделі омани, центру відступництва та заклятого ворога істини. Минулого тижня ми також визначили контраст між жінкою, одягненою в сонце, істинною Церквою Христа, і вавилонською розпусницею. Ми зазначили, що хибна релігійна система, яку називають Вавилоном, звертається за підтримкою до людських релігійних лідерів, а не до Божого Слова. Вавилон отримує свою владу від держави, а не від Христа. Згідно зі звичаями багатьох хибних релігій, Вавилон використовує зображення божества й поклоняється їм.

Цього тижня ми розглянемо дві головних омани Вавилону: учення про безсмертя душі та святість неділі. Протягом століть язичницькі релігії навчали, що душа безсмертна. Це переконання панувало в Єгипті, Ассирії, Вавилоні, Мідо-Персії, Греції та Римі. Ідея безсмертя душі увійшла до християнської релігії в перші століття разом із поклонінням язичницьким ідолам, які були адаптовані до християнських постулатів і яких вважали святими. Друга омана — поклоніння сонцю – також

увійшла до християнської церкви відносно рано, коли християнські лідери намагалися залучити язичників і зробили християнство більш прийнятним для них. Святість неділі та безсмертя душі – дві найбільших омани сатани в останні дні. Цього тижня ми розглянемо ці хибні вчення у світлі Божого Слова.

ЧАСТИНА II: КОМЕНТАР

Коли апостол Іван написав книгу Об'явлення, стародавнє місто Вавилон уже давно було зруйновано. Іван написав Об'явлення наприкінці першого століття. Вавилон захопили мідяни й перси 539 року до н. е., тобто більш ніж за 600 років до цього. Пророк Ісаїя пророкував долю Вавилону: «Не буде заселеним повіки, і залишиться безлюдним протягом усіх поколінь. Не поставлять там намету аравійці, й пастухи не затримаються в ньому з отарами» (Ісаї 13:20). Це пророцтво здійснилося через століття. Олександр Македонський привів 10000 людей із Греції до Вавилону, щоб розчистити руїни та відновити місто. Та він помер у Вавилоні перед тим, як проєкт вдалося здійснити. Після його смерті відновлення Вавилону припинили. Уже понад 2500 років місто лежить у руїнах.

Тому містичний Вавилон з Об'явлення — це не буквально стародавнє місто Вавилон. Біблійний коментар АСД розкриває сутність духовного Вавилону: «Вавилон, як буквально, так і містичний, тривалий час вважали традиційним ворогом Божої істини і людей. У книзі Об'явлення ця назва символізує всі відступницькі релігійні організації та їхнє керівництво з давніх-давен до кінця часів... Пророцтво про падіння Вавилону виконується останнім часом у тому, що протестантизм загалом відходить від чистоти і простоти Євангелія» (Т. 7. С. 830).

У зв'язку з цим у нас виникає кілька важливих запитань. Які були основні характеристики

старозавітного Вавилону? Чи прийняла церква деякі його звичаї в перші століття після вознесіння Христа? На уроці минулого тижня ми вже говорили, що ідолів привнесли до церкви й залучили до християнського богослужіння. Цього тижня ми зосередимося на двох інших оманливих ідеях, які розбестили церкву, яка відступила в період середньовіччя, – це вчення про безсмертя душі і про святість неділі. Еллен Уайт об'єднує ці два оманливі вчення: «Сатана зводить людей двома великими оманами: безсмертям душі та святістю недільного дня. Перша з них закладає основу для спиритизму, а друга зміцнює зв'язки з Римом. Протестанти Сполучених Штатів першими простягнуть руку через прірву, щоб подати її спиритизму. Потім вони переступлять через прірву, щоб подати руку римській владі; і під впливом цього троїстого союзу ця країна піде слідами Риму, відкидаючи право на свободу совісті» (Велика боротьба. С. 588).

Спіритизм

У книзі Об'явлення спіритизм зображено як одну з останніх оман сатани, покликаних об'єднати світ і привести його до останнього земного конфлікту між народом Божим і силами зла. В Об'явл. 16:14 написано: «Це демонські духи, які роблять ознаки; вони виходять до царів усього світу, щоби зібрати їх на битву великого дня Бога Вседержителя». Текст Об'явл. 19:20 додає, що ті, хто прийняв знак звіра, були зведені хибними чудесами й ознаками. А 13-й розділ Об'явлення підтверджує: диявол «обманює жителів Землі ознаками, які дано йому робити перед звіром, намовляючи жителів Землі створити образ того звіра, який має рану від меча і залишився живим» (вірш 14). Вірш Об'явл. 18:2 проголошує: «Упав, упав великий Вавилон, розпусниця! Вона стала житлом бісів, оселею всякого нечистого духа, сховищем усіх нечистих птахів і сховищем всяких нечистих і потворних звірів». За допомогою спиритизму

сатана діятиме «з усякою силою, ознаками, фальшивими чудесами, з усякою оманю неправди» (2 Сол. 2:9, 10). Однією з останніх оман диявола буде те, що його ангели видаватимуть себе за померлих людей. Також він спотворюватиме біблійну істину, зокрема четверту заповідь.

Еллен Уайт повідомляє, що обрушиться на людей, які прийняли оману про безсмертя душі: «Вчення про свідомий стан людини після її смерті, зокрема віра в те, що духи померлих повертаються, щоб служити живим, приготували шлях для сучасного спиритизму. Якщо померлі перебувають у присутності Бога і святих ангелів і мають знання, незрівнянно більші за ті, які вони мали на землі, то чому б їм не повернутися на землю, щоб просвітлювати й наставляти живих?»

Спокусник має здатність відтворювати образи померлих друзів. Підробка досконала – зовнішність, мова, інтонація відтворюється з дивовижною точністю. Багато людей заспокоюється, одержавши запевнення в тому, що дорогі їм люди насолоджуються небесним блаженством, не підозрюючи про небезпеку, вони прислухаються до *“духів підступних і наук демонів”* (Велика боротьба. С. 551, 552).

Якщо ми пишаємося своїм знанням біблійної істини й думаємо, що нам не загрожує безпосередня небезпека від такого обману, то нам слід серйозно переглянути своє життя. Сучасний спиритизм простягається далеко за межі появи «духів» наших померлих близьких (а фактично злих ангелів у їхній особі). Адвентисти, які довіряють Біблії, не будуть обмануті Вельзевулом, що з'являється вночі біля їхнього ліжка в особі померлого дядечка Барні, котрий прийшов поділитися «новим світлом» про суботу. Сучасний спиритизм знаходить своє вираження в тоншій, але не менш руйнівній атаці на біблійну істину.

Один із його постулатів, що сягає самого Еденського саду, — це фатальний обман змія про те, що, порушивши Божий Закон, люди стануть богами. Ми бачимо цей

згубний обман, «перепакований» постмодернізмом і рекламований зі спокусливою привабливістю у вченні: «Люби Бога і роби, що хочеш». Таке розуміння заперечує Божий Закон. Ця небезпечна софістика підпорядковує незмінний та абсолютний суверенітет Божого Закону забаганкам людської влади та примхам культури. А якщо Закон Божий підкоряється людській владі, то він не має сили й не є обов'язковим для людства. Руйнівний результат полягає в тому, що авторитет Господа та Його Слова значною мірою підривають та ігнорують у сучасних культурах.

Що ж тоді в кінцевому підсумку? Сатані насправді однаково, якими оманливими чудесами спіритизму він зведе людей. Чи буде це явний вплив через «нове світло» з боку «померлих» родичів чи більш витончена атака на авторитет Божого Слова — йому все одно. Отже, ми маємо зодягнутися в усю Божу зброю (Ефес. 6:10-18), молячись про проникливість, щоб виявити найвитонченіші обмани нашого невсипущого ворога.

Замах на істину про суботу

Тепер ми звернемо увагу на другу оману, яку сатана використовуватиме, щоб обманути Божий народ в останні дні. Це хибне вчення про те, що субота більше не дійсна, оскільки Божий Закон більше не є обов'язковим. Ця остання омана сягає корінням у глибоку давнину. Поклоніння сонцю здавна практикували давні культури. Головним богом вавилонян був Бел-Мардук. Його зображали тим, хто сидить на золотому троні в золотому храмі. Він був богом сонця — богом справедливості, світла, правди та царської влади. Одна зі статей Британської енциклопедії визначає вплив бога сонця на минулі цивілізації. Згідно зі статтею, давні вірили: «Сонце дарує світло й життя всьому космосу. Зі своїм немиготливим, всевидючим оком воно — суворий гарант справедливості, з майже універсальним зв'язком

світла з просвітленням чи осяянням; сонце — джерело мудрості... Ці якості — суверенітет, сила милосердя, справедливість і мудрість — центральні для будь-якої елітарної релігійної групи, і саме в цих контекстах виявляється високорозвинена сонячна ідеологія. Царі правили силою сонця та стверджували, що є нащадками сонця. Сонячні божества, боги, що уособлюють сонце, суверенні та всевидючі. Сонце часто є головним атрибутом верховного божества або ототожнюється з ним» (Британська енциклопедія // Поклоніння сонцю: релігія).

Вавилоняни, як і інші язичники, з великою пошаною ставилися до бога сонця Бел-Мардука. Хибна релігійна система Вавилону останнього часу, як і її давній аналог, ігнорує Божий Закон. У перші століття Римська церква пішла на компроміс із язичництвом, щоб пристосуватися до його культури. Щоб відмежуватися від євреїв та евангелізувати язичників, а також щоб шанувати неділю, спочатку як день громадянського відпочинку, а потім як офіційний день богослужіння, церковні та державні лідери об'єдналися. Протягом усього середньовіччя цей церковно-державний, релігійно-політичний союз (Вавилон) підміняв Боже Слово людськими традиціями. Поклоніння зображенням замінило безпосереднє поклоніння Ісусу. Біблійна істина про стан померлих була витіснена оманю про безсмертя душі. Святість сьомого дня, суботи, перенесли на перший день тижня. Здавалося, що неправда переможе. Однак остання книга Біблії, Об'явлення, повідомляє, що Бог має на Землі Своїх вірних дітей, Останок останніх днів. Ці люди, спасенні благодаттю і силою живого Христа, житимуть у благочестивому послуху і проголошуватимуть світові Його вістку спасіння.

ЧАСТИНА III: ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ

Поміркуйте: урок цього тижня повинен спонукати

нас серйозно замислитися про власний духовний стан. Якщо диявол збирається використати спіритизм, щоб ошукати мільйони людей, які прагнуть ознак і чудес більше, ніж істини Божого Слова, чи можливо, що ми теж будемо ошукані, якщо наш духовний досвід ґрунтується на почуттях та емоціях? Чи бажаємо ми ознак і чудес більше, ніж істини Божого Слова? Ось кілька запитань, над якими учням класу слід поміркувати й під час уроку в суботу, і протягом тижня:

1. Яку роль відіграють у нашому релігійному досвіді емоції? Що ви робите, коли ваші емоції вказують на одне, а Слово Боже – на інше? Чи є наші почуття надійним провідником? Поясніть свою відповідь. Що робити, якщо вас начебто «відвідала» померла близька людина? Що є вашим єдиним захистом від обману спіритизму у вашій культурі?

2. Відкидання святості суботи демонструє відступ від Божого Слова. Цей процес тривав упродовж століть. Омани сатани витончені та невловимі. Він хитрий стратег. Чи можемо ми опинитися на слизькому шляху компромісу в нашому житті?

Які можуть бути ці компроміси? Якими, на вашу думку, є найбільші проблеми, з котрими сьогодні стикається Церква через компроміси?

3. Обговоріть таке твердження: «Сатана, зваблюючи, чинитиме свої чудеса, він претендуватиме на верховенство своєї влади. Може здаватися, що Церква близька до падіння, але вона не впаде. Вона стоятиме, доки грішники на Сіоні не будуть просіяні — половину відокремлять від дорогоцінного зерна. Це тяжке випробування, проте воно неминуче. Тільки ті, хто перемагає кров'ю Агнця і словом свого свідчення, виявляться серед вірних і випробуваних, без будь-якої плями чи вади, без лукавства в їхніх вустах» (Біблійний коментар АСД. Т. 7. С. 911). На що ви звернули особливу увагу в цьому твердженні? Чому?

ПЕЧАТЬ БОГА ТА ЗНАК ЗВІРА**Частина 1****Біблійні тексти для дослідження:**

Об'явл. 14:4, 12; 13:15–17; Ефес. 2:8–10; Матв. 27:45–50; Луки 5:18–26.

Пам'ятний вірш:

«І я побачив іншого ангела, котрий підіймався від сходу сонця і мав печать Живого Бога. Він звернувся гучним голосом до чотирьох ангелів, яким було дано шкодити землі й морю, промовляючи: Не завдавайте шкоди ні землі, ні морю, ні дереву, доки не відмітимо печаттю рабів нашого Бога на їхніх чолах!» (Об'явл. 7:2, 3).

Аналізуючи події останнього часу, пов'язані зі знаком звіра, ми зауважуємо важливий момент – різницю між діями Бога та діями ворога людських душ.

Центральні питання великої боротьби між Христом і сатаною зосереджені на вірності, авторитеті й поклонінні. Усі пророцтва про звіра (Об'явл. 13), малий риг (Дан. 7) і людину беззаконня (2 Сол. 2) зображують силу, яка узурпує Божу владу, вимагає вірності і запроваджує фальшиву систему поклоніння. Відбувається це за допомогою сили, примусу, а часом підкупу й винагороди — усе для того, щоб змусити людей поклонятися. Натомість великою рушійною силою Божого Царства є любов. Замість того щоб поклонятися звірові, Божі діти поклоняються Господу, отримуючи від цього найбільшу радість і найвищу насолоду. Вони віддані Йому, бо знають, наскільки Він відданий їм. В останній час від отримання знака звіра віруючих стримує любов до Ісуса,

любов настільки глибока, що ніщо не може розірвати їхній зв'язок із Ним.

В урочі поточного тижня ми вивчатимемо ці істини.

НЕПОХИТНА СТІЙКІСТЬ

Неділя, 4 червня

У тексті Об'явл. 14:7 ангел закликає всіх людей поклонитися Творцеві. Це суть першої ангельської вістки. У вірші 8 цього ж розділу Господь попереджає людей щодо Вавилону, фальшивої релігійної системи, яка своїми коренями сягає в стародавній Вавилон. Це суть другої ангельської вістки. У віршах 9, 10 третій ангел застерігає від поклоніння звірові. Ангел гучним голосом проголошує: «Якщо хтось поклоняється звірові та його образіві й приймає знак на своє чоло або на свою руку, то питиме вино Божого гніву, вино нерозбавлене, змішане в чаші Його гніву».

Прочитайте текст Об'явл. 14:12. Які дві характеристики Божого народу останніх днів зазначено в цьому вірші? Чому обидві характеристики важливі?

Грецьке слово *хюпомоне*, що означає «терпіння», краще перекласти як «непохитна стійкість». В останній час Бог матиме людей, вірних Йому навіть в умовах протидії та лютих переслідувань. Завдяки Його благодаті вони зможуть зустріти всі спокуси з непохитною стійкістю, живучи богоцентричним життям, сповненим благодаті й послуху.

Поклоніння Творцеві (Об'явл. 14:7) прямо протилежне поклонінню звірові (вірш 9). Творцю поклоняються люди, котрі дотримуються Божих Заповідей і мають віру Ісуса (вірш 12). В останньому конфлікті з приводу вірності Христу чи звірові головним питанням буде поклоніння. І в центрі цієї великої боротьби між добром та злом буде субота.

Прочитайте Римл. 8:1–4; Ефес. 2:8–10; Колос. 1:29. Що ці тексти повідомляють про результат життя

вірою?

Живучи вірою, ми отримуємо Божу благодать, і наше життя змінюється. Віддані послідовники Спасителя матимуть і віру в Ісуса, і віру Ісуса. Віра, яку мав Ісус, в останній час належатиме їм, і вони залишаться вірними навіть до смерті, як і Христос.

Наскільки ви вірні в дрібницях? Що це може відкрити вам про те, які ви будете під час випробування? (Див. Луки 16:10).

ВСЕСВІТНЯ БОРОТЬБА

Понеділок, 5 червня

Прочитайте Матв. 27:45–50. Що Христос пережив на хресті? Що Спаситель мав на увазі, запитуючи Отця, чому Він залишив Його? Як ця сцена допомагає нам зрозуміти, що означає мати «віру Ісуса»?

Страждаючи на хресті, оповитий темрявою, несучи на Собі вину, ганьбу і засудження за гріхи всього світу, роз'єднаний зі Своїм люблячим Отцем, Ісус покладався на взаємини, які мав з Отцем протягом усього Свого життя. Тобто завдяки усвідомленню Своєї повної залежності від Отця навіть у добрі часи Ісус був підготовлений до найгірших часів, до самої смерті. Спаситель довіряв Богові і тоді, коли життєві обставини спонукали до сумніву. Навіть коли здавалося, що Бог залишив Його, Ісус не похитнувся.

«Серед жахливої темряви, ніби залишений Богом, Христос допив останні краплі з чаші людського горя. У ці жахливі години Він поклався на отримане раніше свідчення, що Отець приймає Його. Він знав Свого Отця; Він розумів Його справедливість, милість і велику любов. Вірою Ісус знайшов спокій у Тому, Кому завжди з радістю корився. Коли Ісус у покорі віддав Себе Богові, відчуття втрати Отчої ласки минуло. Вірою Христос став Переможцем» (Е. Уайт. Бажання віків. С. 756). Віра Ісуса — це віра настільки глибока, довірлива, віддана, що всі

біси у Всесвіті й усі випробування на Землі не можуть її похитнути. Ця віра довіряє, коли не може бачити; сподівається, коли не може зрозуміти; тримається, коли нема за що вхопитися. Віра Ісуса – це дар, який перетворює нас та який проведе нас через майбутню кризу. Саме віра Ісуса, яка живе в наших серцях, дасть нам силу поклонитися Христу як Усевишньому та стійко терпіти, коли постане питання про знак звіра з Об'явлення.

Така віра не з'являється раптом та нізвідки. Божі люди навчаються жити вірою день у день, сьогодні і зараз. У добрі й погані часи, коли Бог здається близьким чи далеким, – це не має значення. «Праведний житиме вірою» (Гал. 3:11; див. також Авак. 2:4). Сьогодні час підготовки. Кожне витримане з вірою нинішнє випробування може принести дорогоцінні плоди в нашому житті.

Пригадайте час, коли здавалося, що ваше життя руйнується, й у вас залишалася лише віра. Як ви пережили ці проблеми? Які уроки почерпнули? Що з вашого досвіду могло б допомогти іншим людям, котрі зараз переживають щось подібне?

ПОЖИНАЄМО ТЕ, ЩО ПОСІЯЛИ Вівторок, 6 червня

Пророцтво про знак звіра (Об'явл. 13) звіщає, що люди, які відмовляться вклонитися звірові, переживуть релігійну нетерпимість, економічний бойкот, переслідування і навіть отримують смертний вирок. Дивовижно, але це також підбадьорлива вістка. У найважчі часи Господь підтримає Свій народ, котрий береже «Божі заповіді та віру Ісуса» (Об'явл. 14:12). Звичайно, одна із цих заповідей – четверта заповідь про святість суботи. Пророцтво про знак звіра повідомляє, що наближається час

ще більшої жорстокості сатани проти Бога. Перша стратегія диявола в цій кампанії – обман. В Об'явл. 13 ідеться про час у майбутньому, коли він діятиме через

земну релігійно-політичну силу, названу звіром, і використовує силу.

Релігійні переслідування не є чимось новим. Вони відбуваються, відколи Каїн убив Авеля за те, що той поклонявся саме так, як Бог наказав їм поклонятися (див. Бут. 4:1–8). Ісус сказав, що віруючих переслідуватимуть і в першому столітті, і в усі наступні віки: «Надходить час, коли кожний, хто вбиватиме вас, буде вважати, ніби тим служить Богові» (Івана 16:2; див. також Матв. 10:22; 1 Петра 4:12).

Знак звіра – остання ланка в цьому безбожному ланцюзі. Подібно до гонінь у минулому, це спосіб змусити всіх підкоритися конкретним фальшивим догмам та запровадженій системі поклоніння.

Прочитайте Об'явл. 13:15–17. З якими випробуваннями зіткнеться Божий народ в останній кризі?

У пророцтві сказано, що переслідування почнеться з економічних санкцій: «щоб ніхто не зміг нічого купити, ні продати, а тільки той, хто має знак імені звіра або число його імені». Коли це станеться, переважна більшість віруючих капітулює. Урешті-решт, будь-кому, хто відмовиться підкоритися, буде оголошено смертний вирок.

Шляхом компромісів диявол готує так званих християн до отримання знака звіра під час останнього випробування. Божа любов до кожного з нас зміцнить нас і збереже в майбутні важкі часи.

Прочитайте Гал. 6:7–9. Хоч ці слова написано не в контексті подій останніх днів, чому наведений принцип є актуальним у всі часи, і навіть тоді, коли постане питання про прийняття знака звіра? Як ми можемо залишатися вірними?

«ВОНИ ЙДУТЬ ЗА АГНЦЕМ»   Середя, 7 червня

Прочитайте Об'явл. 13:1,2. Звідки взявся цей звір і хто дав йому владу?

Спочатку звір з Об'явл. 13 отримує свою силу, престол і велику владу від змія/дракона. Тексти Об'явл. 12:9; 20:2 ідентифікують змія як сатану. Сатана – хитрий ворог, котрий діє через земні сили. В Об'явл. 12:3–5 говориться, що цей дракон (диявол) намагався знищити новонароджене Немовля чоловічої статі. Пізніше це Дитя було «взяте... до Бога і до Його престолу». Ці символи, звичайно, стосуються Христа. Бажаючи знищити Немовля-Христа, сатана діяв через Ірода й імперський Рим. Наприкінці життя Христа римський правитель Пилат засудив Його до смерті, римський кат прибав Його до хреста, римський воїн проколов Його списом, а римські вартові охороняли Його гробницю. Згідно з текстом Об'явл. 13:2, дракон, сатана, який діяв через язичницький Рим, передасть кермо правління звірові. «Хоч дракон насамперед символізує сатану, він також символізує Римську імперію... Влада, яка прийшла на зміну Римській імперії та отримала від дракона “свою силу, і свій престол, і велику владу”, безперечно, належить папському Риму» (Біблійний коментар АСД. Т. 7. С. 817). Історик А. К. Флик пояснює: «З руїн політичного Риму виникла велика імперія в “гігантській формі” Римської церкви» (А. К. Флик. Виникнення середньовічної церкви (1900). С. 150; цит. Біблійний коментар АСД. Т. 7. С. 817).

Прочитайте Об'явл. 13:3; 14:4. Який контраст ви бачите в текстах?

На відміну від усієї землі, що пішла за звіром, у Бога буде народ, який іде «слідом за Агнцем». Кожна людина обере один або інший бік, за Ісуса чи проти Нього. Тоді, як і зараз, не буде золотої середини, нейтральної позиції. Не повністю присвятити себе Ісусові означає присвятити себе (свідомо чи ні) іншій силі.

«Вас будуть усі ненавидіти за Моє Ім'я, але хто витерпить до кінця, той спасеться» (Матв. 10:22).

Наскільки ви готові терпіти до кінця?

ІСУС – НАШ ЄДИНИЙ ПОСЕРЕДНИК

Четвер, 8 червня

Прочитайте Об'явл. 13:4, 5. Які ознаки звіра описано в цих віршах?

Звір з Об'явлення – це відступницька релігійна система, що виникла з язичницького Риму і перетворилася на всесвітню систему поклоніння. Згідно з текстом Об'явл. 13:5, це богозневажлива, богохульна влада. У Новому Завіті богозневага – це привласнення привілеїв та прерогатив Бога.

Прочитайте Луки 5:18–26 та Івана 10:33. Згідно з прочитаними віршами, що таке богозневага?

Фарисеї та книжники звинуватили Ісуса в богозневазі. Однак щодо Ісуса ці звинувачення були безпідставні, бо Він має всі повноваження й прерогативи Бога, зокрема і право прощати наші гріхи. Ісус є Богом. Він ясно сказав про це: «Стільки часу Я з вами, і ти не знаєш Мене, Пилипе? Хто Мене бачив, той і Отця бачив. Як же ти говориш: Покажи нам Отця?» (Івана 14:9). Апостол Павло пише в 1 Тим. 2:5, що є один Посередник між Богом і людиною – Людина Ісус Христос. А Римська церква навчає, що посередником між Богом та грішним людством є священник. Однак, оскільки священник – грішна людина, він не може бути нашим посередником, адже йому також потрібен посередник. Богозневагою також є заява будь-якої людини про те, що вона є Богом або займає місце Бога. Ось лише два твердження з авторитетних джерел Римської церкви:

«Папа має таку високу гідність і таке високе становище, що він не просто людина... він ніби Бог на землі» (Луцій Ферраріс. Папа. *Prompta Bibliotheca*, 1763 р. Т. 6. С. 25–29).

Папа Лев XIII заявив: «Ми [папи] посідаємо на цій

землі місце Всемогутнього Бога» (Великі енциклічні листи папи Лева XIII. С. 193).

Ці твердження стають ще актуальнішими, коли ми розуміємо, що префікс анти означає не лише проти (як у слові «антихрист»), а й замість (як у наведених вище цитатах). Отже, антихрист також означає «замість Христа». Чи це не богозневага?

П'ятниця, 9 червня

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ДОСЛІДЖЕННЯ:

«На самому початку великої боротьби на Небесах сатана мав на меті скасувати Закон Божий. Щоб досягти цього, він повстав проти Творця. Вигнаний через це з Неба, він продовжує ту саму справу на Землі. Уводити людей в оману та спонукати їх до порушення Закону Божого — це найголовніша мета сатани. Незалежно від того, чи досягається це порушенням усього Закону, чи тільки однієї із заповідей, результат неминуче той самий...

Намагаючись викликати в людей зневажливе ставлення до Божественних постанов, сатана спотворив учення Біблії, а внаслідок цього у віровчення тисяч людей, котрі запевняють, що вірять у Святе Письмо, закралися серйозні помилки. Заключна велика битва між істиною й оманю буде й останньою битвою віковичної боротьби докола Закону Божого. Ми живемо напередодні цієї заключної боротьби – між законами людськими і Заповідями Єгови, між релігією Біблії та релігією переказів і традицій» (Е. Уайт. Велика боротьба. С. 582).

У книзі Об'явлення поклоніння і творіння нерозривно пов'язані. Основне питання конфлікту між добром і злом: «Чи гідний Бог поклоніння?»

Як ми бачили, суботне поклоніння ґрунтується на визнанні Христа як Творця. Ісус постійно підкреслює значення суботнього дня, «Володарем» якого Він назвав Себе (див. Матв. 12:8; Марка 2:28; Луки 6:5). Субота

нагадує нам, хто ми такі як люди. Вона свідчить про цінність кожної людини. Субота постійно зміцнює розуміння, що нас створив Бог і наш Творець гідний нашої вірності й нашого поклоніння. Ось чому диявол так ненавидить суботу. Це золота ланка, що з'єднує нас із Творцем, і саме тому вона відіграє вирішальну роль у фінальній кризі.

Запитання для обговорення:

1. Які принципи лежать в основі домагань морського звіра щодо влади? У який спосіб такі самі думки можуть непомітно оволодіти нашим розумом?

2. Що ви відповісте тим, котрі стверджують: вважати сатану буквальною істотою — це примітивні забобони, яких освічені інтелігентні люди не можуть сприймати серйозно? Які аргументи ви могли б навести у відповідь?

Урок 11

КОМЕНТАРІ ДЛЯ ВЧИТЕЛІВ

ЧАСТИНА I: ОГЛЯД

Об'явлення – книга контрастів. Цього тижня ми розглянемо такі поняття, як печать Божа та знак звіра. Протягом століть субота була особливим знаком вірності Богові. Субота свідчить: Бог гідний поклоніння як Творець Усесвіту. Знак звіра також пов'язаний із поклонінням. Сатана ввів підроблену суботу, перший день тижня, як символ своєї влади. Останній конфлікт між Христом і сатаною сфокусований на питанні, хто гідний правити Всесвітом. Оскільки Ісус — Життєдавець, лише Він гідний поклоніння. Сатана розуміє цю істину як одне з головних питань у великій боротьбі між добром та злом. Тому він нападає на суботу – символ творчої влади Бога.

Оскільки субота в центрі останнього конфлікту, Закон Божий також займає чільне положення. У цьому

уроці ми розглянемо проблеми останньої земної війни. У тексті Об'явл. 14:12 написано: «Тут терпіння святих, які бережуть Божі заповіді та віру Ісуса!» Божий Останок останнього часу має дар праведності Ісуса по вірі, який дає змогу Його вибраним дотримуватися Божих Заповідей.

Цей урок також допоможе нам ідентифікувати звіра з моря, описаного в Об'явл. 13. Ми виявимо, що цей звір, який узурпує владу Бога, отримує свою владу від змія, тобто сатани. Цей звір з'являється з руїн Римської імперії та претендує на прерогативи Самого Бога.

ЧАСТИНА II: КОМЕНТАР

Огляд:

Люди, які приймають вістки трьох ангелів, відвертаються від Вавилону та його хибних вчень. В Об'явленні зазначено дві характеристики цих людей: вони дотримуються Божих Заповідей і мають віру Ісуса (Об'явл. 14:12). Вони терпляче чекають на повернення Христа, що свідчить про їхню непохитну довіру до Бога й твердий послух Його Закону. У Біблійному коментарі на Об'явл. 14:12 Джона Гілла є повчальне твердження: «Ось ті, хто дотримується Заповідей Божих, а не людських вигадок; не теорій антихриста, а приписів Євангелія, як вони були нам спочатку передані без будь-яких фальсифікацій і спотворень. Ось ті, хто дотримується Заповідей Божих, бо їх запропонував Бог; хто дотримується принципу любові до Нього, щоб віддати Йому славу. Вони відрізняються від тих, хто поклоняється звірові, і зберігалися протягом усього відступництва. Це свідки... і Останок від насіння жінки, з яким змії воював через звіра» ([Електронний ресурс]/ Режим доступу: <https://biblestudytools.com/commentaries/gills-exposition-of-the-bible/revelation-14-12.html>).

Своєю любов'ю до Ісуса й послухом Його Заповідям

Останок, спасений благодаттю, відрізняється від прихильників морського звіра. Останок має віру Ісуса, тобто і віру в Ісуса, і якість віри Христа. Це дає їм змогу стати переможцями. Віра цих людей приводить до послуху й допоможе їм вистояти, коли більшість схилиться перед силою звіра з моря. Якщо ми маємо віру Ісуса, це означає, що Він живе в нас. Коли на хресті Спаситель став носієм гріха всього світу й у Своїх стражданнях не зміг відчутися Батьківську турботу, Він довірився любові Отця. Віра Ісуса, яка живе в наших серцях, дає нам змогу довіряти Христу в усіх життєвих ситуаціях.

Ідентифікація звіра з моря

У цьому уроці ми обговоримо три важливих розпізнавальних знаки морського звіра з Об'явл. 13. Перший знак стосується походження його сили. «І змії дав йому [звіру з моря] свою силу, і свій престол, і велику владу» (Об'явл. 13:2). Хто цей змії/дракон, який дає звірові з Об'явл. 13 силу, престол та владу?

Ми читаємо про дракона в Об'явл. 12. У віршах 3–5 повідомляється, що він намагався знищити народжену Дитину чоловічої статі, Яка пізніше була взята до Бога і Його престолу, — це безпомилкове посилання на Христа. У віршах 8, 9 ясно сказано, що дракон — це диявол, сатана. Не хто інший, як заклятий ворог Бога й людини, дає силу звірові, що виходить із моря. Але він діє через людей. Бог діє через Свою Церкву, а диявол — через гігантську релігійну організацію, яка відкинула Божу істину й повернулася спиною до Божого Закону. Хоч дракон насамперед є символом диявола, проте він, диявол, настільки тісно був пов'язаний з язичницьким Римом, що дракон також є символом язичницької Римської імперії (пор. з Дан. 7:7). Сатана використовував язичницький Рим, намагаючись знищити Ісуса невдовзі після Його народження (Матв. 2:1–20). Пізніше сатана використав язичницький Рим, щоб розп'ясти Христа:

РИМСЬКИЙ правитель Пилат засудив Христа на смерть: Матв. 27:2, 17–26.

РИМСЬКИЙ кат прибив Христа до хреста: Матв. 27:27, 35. РИМСЬКИЙ воїн пробив бік Христа списом: Івана 19:34. РИМСЬКОЮ печаткою була запечатана гробниця Христа: Матв. 27:66.

РИМСЬКІ воїни охороняли могилу Христа: Матв. 27:62–65. Пізніше дракон через язичницький Рим віддав звірові з моря свій престол. Це сталося, коли римський імператор Костянтин вирішив перенести столицю з Риму в місто, яке стало називатися Константинополем (у сучасній Туреччині), залишивши імперське місто Рим, колишню резиденцію цезарів, порожнім.

«Вийшовши на схід, Костянтин звільнив поле для єпископів Риму... Папство — це “привид” померлої Римської імперії, яка сидить в короні на “її могилі”» (Артур Стенлі. Лекції з історії Східної церкви (Нью-Йорк: сини Чарльза Скрібнера, 1862). С. 305). Отже, звір, що виходить з моря, — це папська релігійна система. Тут слід пам'ятати, що ми говоримо про систему, а не про окремих членів цієї системи. Звір із моря — це не людина, це хибна релігійна організація.

Другий розпізнавальний знак особи морського звіра дуже схожий на перший. Сила, яка походить із Риму, наказує поклонитися їй. Це релігійна сила. В Об'явл. 13:3, 4 написано: «І вся земля дивувалася, спостерігаючи за звіром... і вклонилися вони звірові». Описана тут організація – це релігійна сила, яка переростає в загальну систему поклоніння.

Це спостереження приводить до третього розпізнавального знака ідентифікації звіра з моря – богозневаги (Об'явл. 13:5, 6). Згідно з Біблією, що таке богозневага? Було два випадки, коли Господа Ісуса несправедливо звинуватили в богозневазі. Вони допоможуть нам зрозуміти, у чому ж може виявлятися блюзнірство: 1) якщо хтось стверджує, що він Бог або зазіхає на привілеї і прерогативи Бога; 2) якщо хтось

заявляє про свою владу прощати гріхи. Щодо Ісуса звинувачення були несправедливі, бо Він справді Бог, Який має всі повноваження й прерогативи Бога, зокрема право прощати гріхи (див. Івана 10:33; Луки 5:21).

Римська церква має дві характерних доктрини, які Біблія називає богозневагою. По-перше, учення про те, що вона має право прощати гріхи. По-друге, доктрина про Божественну владу папи на землі.

Ісус — наш справжній Священник, і лише Він може простити наші гріхи. Так, ми недостатньо праведні, щоб стати перед Богом, тому нам необхідний посередник. Чудова вістка полягає в тому, що ми маємо Посередника, Ісуса Христа. Писання навчає, що тільки «один є Бог і один Посередник між Богом та людьми – Людина Ісус Христос» (1 Тим. 2:5).

Розглянемо другу доктрину Римської церкви, доктрину, яку Біблія називає богозневагою, – про Божественну владу папи. Ось цитата з авторитетного католицького джерела: «Папа має таку високу гідність і таке високе становище, що він не просто людина, а ніби Бог і намісник Бога... Тому Папа увінчаний потрібною короною як Цар Неба, Землі та нижніх областей. Папа неначе Бог на Землі... головний Цар царів... кому Всемогутній Бог довірив передавати вказівки Небесного Царства» (Луцій Ферраріс. *Prompta Bibliotheca*. Т. 6. С. 26–29). Книга Об'явлення підносить Ісуса, визначає Божий народ останніх днів і розкриває характерні риси звіра, щоб ми були готові до майбутнього конфлікту.

ЧАСТИНА III: ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ

Для роздумів:

Деяким може здатися, що засуджувати релігійну організацію, яка зробила багато позитивного у світі через свої школи, лікарні, гуманітарну допомогу, – це неприпустимо. Однак підсумкове питання полягає не в тому, чи ця релігійна організація принесла якусь користь.

Головні запитання такі: чи вірна ця організація Ісусу та вченням Писання? Що стоїть за її всесвітнім впливом і чи веде вона світ до союзу церкви та держави, як передбачає пророцтво? Книга Об'явлення провіщає: під егідою Риму наша релігійна свобода буде обмежена, буде організований економічний бойкот і зрештою Божий народ зазнає утисків, ув'язнення та смерті.

Попросіть членів вашого класу прочитати вголос і обговорити три важливих висновки з уроку:

1. Будьте уважні до того, що відбувається у світі. Пророцтва Об'явлення передбачають, що виникне релігійно-політичний союз. Перед тим як піти на хрест, Ісус навчав Своїх учнів: «Отже, пильнуйте, бо не знаєте, якого дня прийде ваш Господь» (Матв. 24:42). Що мав на увазі Ісус, закликаючи нас пильнувати? Як це зробити практично?

2. Приготуйтеся. Настав час підготуватися до останньої земної кризи. Зазвичай криза не розвиває характеру, вона розкриває характер. «Зміцнійтеся Господом та могутністю Його сили» (Ефес. 6:10). Зараз час саме для цього.

Подумайте про кризу, яку ви нещодавно пережили. Що ви дізналися про себе? З огляду на це, які сфери вам потрібно зміцнити у своєму ходінні з Богом? Як ми готуємося до Приходу Христа?

3. Будьте активні. Ісус сказав: «Будьте Моїми свідками» (Дії 1:8). Якщо колись і був час активно ділитися Божою любов'ю, Його Словом та вісткою про останній час із людьми довкола, то це саме сьогодні. Як наступного тижня ви можете поділитися з людьми вісткою Христа про останній час?

ПЕЧАТЬ БОГА ТА ЗНАК ЗВІРА**Частина 2**

Біблійні тексти для дослідження:

Об'явл. 12:6, 14; Дан. 7:25; 2 Сол. 2:3, 4; П. Зак. 6:8; 11:18; Вих. 20:8–11.

Пам'ятний вірш:

«І я побачив іншого ангела, котрий підіймався від сходу сонця і мав печать Живого Бога. Він звернувся гучним голосом до чотирьох ангелів, яким було дано шкодити землі й морю, промовляючи: Не завдавайте шкоди ні землі, ні морю, ні дереву, доки не відмітимо печаттю рабів нашого Бога на їхніх чолах!» (Об'явл. 7:2, 3).

У XV столітті високо в Альпах, на півночі Італії, проживали вальденці — народ, який вирішив залишатися вірним Біблії. Через непохитну вірність Христу вони зазнавали лютих гонінь. У 1488 році в долині Лойзе армія панівної церкви жорстоко вбила багато вальденців за їхню віру.

Ще одна хвиля переслідувань прокотилася в XVII столітті, коли герцог Савойський послав на територію вальденців восьмитисячну армію і звелів місцевим жителям розквартирувати його військо у своїх оселях. Вальденці виконали вимогу, але це була хитра стратегія ворогів, аби солдати мали легкий доступ до своїх жертв. 24 квітня 1655 року о четвертій годині ранку було дано сигнал починати різанину. Число загиблих перевищило 4000 осіб.

На жаль, історія повторюється. Пророцтво про знак звіра стосується останньої ланки в безбожному ланцюзі релігійних переслідувань, який сягає глибини віків. Як і

минулі переслідування, це гоніння буде спрямоване на те, аби примусити всіх прийняти певні вірування й загальну систему поклоніння. Однак, як завжди, Бог матиме людей, які залишаться непохитними.

СМЕРТЕЛЬНА РАНА

Неділя, 11 червня

Ми вже знаємо, що звір із 13-го й 14-го розділів Об'явлення – це всесвітня система фальшивого поклоніння.

Прочитайте Об'явл. 13:5; 12:6, 14; Дан. 7:25. Як довго ця сила домінуватиме в релігійному світі?

Звір виявлятиме свою силу у світі протягом певного періоду часу. У пророцтвах час символічний і пророчий день дорівнює буквальному року. У тексті Числ. 14:34 написано: «рік за день». Бог говорить: «...Один день за рік, як Я тобі й визначив» (Єзек. 4:6). Цей принцип неодноразово був підтверджений при інтерпретації біблійних пророцтв про час, наприклад, пророцтва про 70 тижнів у Даниїла 9:24–27. Вираховуючи згаданий в Об'явл. 13:5 період часу в 42 місяці (30 днів у місяці), ми отримуємо 1260 пророчих днів або буквальних років. У стародавніх календарях зазвичай було 360 днів у році.

У IV столітті римський імператор Костянтин легалізував християнство по всій імперії. Коли 330 року н. е. він переніс свою столицю до Візантії, щоб об'єднати східну й західну частини своєї імперії, Рим залишився без влади. Папа заповнив цю порожнечу. Він став не лише могутнім релігійним лідером, а й політичною силою, з якою рахувалися в Європі. У 538 році Юстиніан, римський імператор, офіційно визначив римському єпископу роль захисника віри. Середньовічна церква мала великий вплив у світі з 538 по 1798 рік. У цей час вірні Богові християни переживали страшні гоніння, про що згадувалося у вступі до цього уроку. Наполеонівський генерал Бертє 1798 року взяв папу в полон, точно виконавши пророцтво.

Бертъе та його армія захопили папу Пія VI і безцеремонно скинули його з папського престолу. Удар по папству був серйозний, але, згідно з текстом Об'явл. 13:12, смертельна рана загоїться, і світ знову почує про цю силу – значно могутнішу за попередню.

Подумайте, наскільки дивовижні біблійні пророцтва та як безпомилково Бог сповістив про майбутні події. Що цей факт говорить про те, чому ми можемо довіряти обітницям і пророцтвам Господа, навіть тим, які ще не виконалися?

ВІДСТУПЛЕННЯ

Понеділок, 12 червня

Прочитайте тексти 2 Сол. 2:3, 4, 9–12. Яке пророцтво виголосив апостол Павло про останні дні? Які характеристики антихриста (звіра) він згадує?

Апостол Павло попереджає християнську громаду про «відступлення» від істини Божого Слова. Апостола непокоїть насіння відступництва, яке вже присутнє в новозавітній Церкві. Це насіння дасть свої плоди в наступні віки до Другого приходу Христа. До Церкви ввійшли вчення, які спотворюють Боже Слово.

За цим відступництвом стоїть сатана. Саме він – «людина беззаконня, син погібелі, який противиться і підноситься над усім тим, що зветься Богом чи святинею; він у Божому храмі сяде як Бог і видаватиме себе за Бога» (2 Сол. 2:3, 4). Однак для досягнення своєї мети великий ошуканець діє через людей. Особливі характеристики в пророцтвах Даниїла, Об'явлення і посланнях Павла свідчать, що малий ріг (Дан. 7), звір (Об'явл. 13, 14) і беззаконник (2 Сол. 2) – це одна й та сама сила.

У Біблійному коментарі АСД читаємо такий висновок: «Порівнюючи пророцтво Даниїла про блюзнірську силу, яка прийшла на зміну владі язичницького Риму... і словесне змалювання Іваном сильного звіра... можна виявити багато спільного між

трьома описами [малий ріг, звір та беззаконник]. Ми доходимо висновку, що Даниїл, Павло й Іван говорять про одну й ту саму силу... папство» (Т. 7. С. 271).

Надзвичайно важливо пам'ятати, що біблійні пророцтва описують релігійну систему, яка спотворила Боже Слово, замінила Євангеліє людськими традиціями та відійшла від біблійної істини. Ці пророцтва дав люблячий Бог, аби підготувати людей до Приходу Ісуса. Наведені пророцтва є докором відступницьким релігійним організаціям, які відійшли від Слова Божого, проте це не стосується всіх людей, котрі перебувають у них (див. Об'явл. 18:4). Ми несемо вістку про систему, яка обманула мільйони людей. Хоч цих людей обманули, але Христос їх дуже любить. Тому й ми маємо ставитися до них з любов'ю.

«Отже, усе, що тільки бажаєте, щоб чинили вам люди, те чиніть їм і ви, бо в цьому Закон і Пророки» (Матв. 7:12). Як застосувати цей принцип під час дослідження теми про звіра з Об'явл. 13 та 14?

ОСТАННЯ СТРАТЕГІЯ САТАНИ

Вівторок, 13 червня

Опитування виявляють глибоку недовіру людей до інститутів та урядів. Мільйони людей запитують: «Де той, хто морально гідний керувати світом?» Пророцтва Об'явлення повідомляють про страшного звіра; під егідою релігійно-політичного союзу він стане силою, котра, на думку багатьох, зможе виконати цю роль.

Прочитайте Об'явл. 17:12–14. Як Іван описує останні сцени земної історії? Який сильний контраст тут зображено?

У наведеному уривку Іван робить три важливих зауваження.

По-перше, політичні сили мають «одну думку, і силу, і свою владу віддають звірові». По-друге, цей конгломерат (об'єднання) омани провадить війну проти

Ісуса-Агнця. По-третє, в останній земній війні переможуть Христос та Його послідовники. Звір зазнає поразки, Ісус переможе назавжди.

Ви коли-небудь роздумували над тим, яку стратегію може використовувати диявол, щоб об'єднати народи? Історія повторюється. З розпаду Римської імперії можна засвоїти цінні уроки. Коли німецькі навали з півночі спустошили Західну Європу, римський імператор Костянтин звернувся до релігії. Влада церкви в поєднанні із силою держави стала саме тим інструментом, якого потребував Костянтин. Постійне утвердження святості недільного дня в IV столітті було продуманим політичним та релігійним кроком, спрямованим на об'єднання імперії під час кризи. Костянтин прагнув об'єднати свою імперію, а Римська церква бажала «навернути» жителів імперії. Про це ясно говорить відомий історик Артур Вейгалл: «Церква зробила неділю священним днем... здебільшого тому, що це було щотижневе свято сонця. Це була певна християнська політика — запозичити язичницькі свята й улюблені народні традиції, надавши їм християнського значення» (Язичництво в християнстві, Нью-Йорк, 1928 р. С. 145).

Під час великої кризи, коли весь світ буде сповнений страху й болю, люди відчайдушно потребуватимуть когось, хто принесе стабільність і захист. Так виникала тиранія в минулому, і немає причин вважати, що вона не може знову повторитися. Згідно з пророцтвом, так і станеться.

Хоч зараз важко уявити, у який спосіб усі ці події розгортатимуться, проте світ уже бачив, як можуть відбутися великі зміни, до того ж дуже швидко. Хоч ми не знаємо подробиць майбутніх подій, проте маємо бути готовими до всього.

ЗНАК ЗВІРА

Середа, 14 червня

Прочитайте і порівняйте тексти Об'явл. 14:9 і 14:12. Де міститься знак звіра? (Див. П. Зак. 6:8;

11:18). Які дві особливості відрізняють Божий народ від тих, хто приймає знак звіра?

Одна група поклоняється звірові, а друга дотримується Божих Заповідей (зокрема й четвертої заповіді, яку звір прагнув змінити) і має віру Ісуса. Ці групи протилежні одна одній. Діючи через земну владу, диявол намагається підірвати авторитет Бога, нападаючи на серце поклоніння – суботу. Знак звіра люди приймуть на чоло або на руку. Чоло – символ розуму, совісті, судження; а рука є символом дій та вчинків.

Настане день (можливо, навіть раніше, ніж ми вважаємо), коли буде ухвалено закони, що обмежуватимуть нашу релігійну свободу. Тих, хто сумлінно дотримується Слова Божого і шанує істинну Господню суботу, назвуть противниками єдності й добробуту суспільства.

«Шанувальників біблійної суботи проголосять ворогами закону й порядку, руйнівниками моральних засад суспільства, котрі призводять до анархії та морального занепаду, накликають суди Божі на Землю. Їхні сумлінність та вірність представлять як упертість, непокору й неповагу до влади. Їх будуть обвинувачувати як ворогів влади» (Е. Уайт. Велика боротьба. С. 592).

Римська церква вважає неділю «знаком» своєї церковної влади. «Звичайно, Католицька церква підтверджує, що зміна дня поклоніння була її вчинком... І цей учинок свідчить про її церковну владу й авторитет у релігійних питаннях» (Американський католицький щоквартальний огляд, січень 1883 р.). Книга Об'явлення повідомляє, що під час майбутньої всесвітньої кризи дотримання неділі спочатку нав'язуватиметься, а потім воно стане знаком звіра. Нам не відомо, як розвиватимуться ці події. Святе Письмо дає нам лише деякі відомості, але цього достатньо, щоб зрозуміти: велика боротьба досягне своєї кульмінації в питанні поклоніння або звірові, або Творцеві, а сьомий день,

субота, відіграватиме центральну роль у цьому конфлікті.

Як людство опинилося перед вибором: до кого приєднатися – до Бога чи сатани? Чому в цьому питанні не може бути золотієї середини? Як можна точно знати, на чиєму ми боці?

ВИПРОБУВАННЯ СУБОТОЮ Четвер, 15 червня

Можливо, уже зараз готується ґрунт для прийдешнього переслідування інакодумців. Шостого червня 2012 року Папа Бенедикт XVI звернувся з наполегливим закликком до понад 15000 осіб, які зібралися на площі Святого Петра в Римі, про те, що неділя для всіх має бути днем відпочинку, аби люди могли вільно проводити час зі своїми сім'ями й Богом. «Захищаючи неділю, людина захищає людську свободу». Це, звичайно, не те саме, що вимагати від інших дотримуватися першого дня тижня всупереч біблійній суботі, але це показує, що питання про дотримання неділі як дня відпочинку вже стоїть на порядку денному. Рано чи пізно буде прийнято відповідні закони, і людей, котрі сумлінно дотримуються Божого Слова і шанують істинну суботу, затаврують як таких, що протистоять інтересам суспільства.

У той критичний час вірний Божий народ завдяки благодаті й силі Господа залишатиметься непохитним у своєму рішенні прямувати за Ним. Ці люди не піддадуться тиску. На відміну від знака звіра, вони отримають Божу печать. У давнину печатки використовували для підтвердження автентичності офіційних документів. Отже, у Законі Бога також має стояти Його печать. Стародавні печатки були відмітним індивідуальним знаком. Пророк Ісаї говорить: «Зав'яжи це свідчення, – запечатай, як Закон, при Моїх учнях» (Ісаї 8:16).

Прочитайте Вих. 20:8–11. Які елементи біблійної печаті містяться в заповіді про суботу? Чим четверта заповідь відрізняється від інших заповідей?

Четверта заповідь містить три елементи справжньої печаті.

По-перше, Ім'я Того, Хто запечатав: «Господь, Бог твій» (вірш 10). По-друге, Його титул: «Господь створив», тобто Творець (вірш 11). По-третє, територію дії: «небо, землю, море і все, що в них» (вірш 11). Відповідно до текстів Об'явл. 7:2, 3, Богу печать ставлять тільки на наше чоло, яке є символом нашого розуму. Ісус поважає свободу вибору людини. Він пропонує кожному дозволити Йому сформувати наш розум Своїм Святим Духом, щоб ми міцно трималися за якір віри в Боже Слово (Ефес. 4:30). Отже, вірними є ті, «які бережуть Божі заповіді та віру Ісуса» (Об'явл. 14:12). Ці заповіді включають і четверту – змінену сильним звіром.

Які сучасні тенденції можуть потенційно призвести до обмеження релігійної свободи? Які ще існують перешкоди для цього?

П'ятниця, 16 червня

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ДОСЛІДЖЕННЯ:

«Коли протестантизм простягне руку через прірву й подасть її римській владі, коли він прокладе міст через прірву, що розділяє його зі спіритизмом, коли під впливом цього потрійного союзу наша країна [Сполучені Штати] зруйнує всі принципи своєї Конституції і зречеться протестантсько-республіканських принципів правління, а також створить усі необхідні передумови для поширення папської омани, тоді ми остаточно переконаємося, що наблизився час чудотворних дій сатани і близький кінець усьому» (Е. Уайт. Свідчення для Церкви. Т. 5. С. 451).

«Ми схильні забувати факт, що неділя — це день

поклоніння ворожим силам у сюжетній лінії книги Об'явлення. Неділя — надзвичайно важливий символ, що відкриває неймовірну підступність і хитрість дракона... Ця зміна Божого Закону виражає в одній звичайній дії саму суть ненависті дракона до Бога в космічному конфлікті. Дракон прагнув узурпувати владу Бога у Всесвіті, зображуючи себе справжнім об'єктом поклоніння та стверджуючи, що Божий Закон несправедливий і його слід змінити. Дракон змінив Закон на стику Десятислів'я, де Бог представлений як Творець і Вику-питель, єдиний, гідний поклоніння (Вих. 20:8–11; П. Зак. 5; пор. Об'явл. 4:11; 5:9, 13, 14). У зміні Закону виявляється не тільки ненависть дракона до волі Господа (Його Закону), але також його спроба узурпувати статус Бога, ставши об'єктом поклоніння... Універсалізація цієї зміни в Законі забезпечить йому перемогу» (Анхель Мануель Родрігес. Завершення космічного конфлікту: роль Трьохангельської вістки. С. 53, 54).

Запитання для обговорення:

1. Живучи в очікуванні останніх подій, чому ми повинні бути обережні, аби не впасти у фанатизм, не встановлювати дат і не думати понад те, що було відкрито нам через натхнення Святого Духа? У чому небезпека таких вигадок та які були результати, коли очікувані події не відбувалися?

2. Що ми можемо відповісти людям, котрі говорять: «З огляду на нинішній стан світу ваш сценарій про знак звіра та переслідування просто нереальний»? Чому такі міркування помилкові? (Зрештою сьогодні ми бачимо, як швидко у світі можуть відбутися великі зміни).

Урок 12

КОМЕНТАРІ ДЛЯ ВЧИТЕЛІВ

ЧАСТИНА I: ОГЛЯД

Біблія є єдиним цілим. Тема великої боротьби червоною ниткою проходить через неї, сплітаючи воедино розповіді та священні істини. Служіння Христа, Його викупна жертва, первосвященницьке служіння і Другий прихід — теми, які відлунюються на сторінках Біблії. Велика боротьба досягає кульмінації в книзі Об'явлення.

Урок цього тижня «Печать Бога та знак звіра. Частина 2» продовжує ідентифікувати звіра з моря, представляти в загальних рисах останні земні події і ділитися практичними принципами, які допоможуть нам підготуватися до повернення Ісуса.

Одним із важливих принципів розуміння часових пророцтв Біблії є принцип «день за рік». Нагадаємо: у часових пророцтвах книг Даниїла й Об'явлення один пророчий день відповідає одному буквальному року. В уроці ми знову підтвердимо істинність цього принципу біблійними й історичними доказами. Ще одним важливим принципом тлумачення пророцтв є зв'язок між пророцтвами Даниїла й Об'явлення. У нашому дослідженні ми виявимо, що звір з моря в Об'явл. 13 об'єднав у собі символічних істот з видіння Дан. 7 – лева, ведмеда, леопарда, «страшного і жахливого звіра», десять рогів і малий ріг, що з'явився з язичницької Римської імперії і панує над десятьма рогами.

Малий ріг із Дан. 7, «людина беззаконня» з 2 Сол. 2 і звір із моря з Об'явл. 13 представляють одну й ту саму владу, яка переслідувала Божий народ у період середньовіччя,— папство.

Під час вивчення уроку ми дізнаємося, як звір із моря з Об'явл. 13 також протистоїть Господу й гнобить Божу Церкву останніх днів, вірні якої «які бережуть Божі заповіді та віру Ісуса!» (Об'явл. 14:12).

ЧАСТИНА II: КОМЕНТАР

Розділ 12 книги Об'явлення повідомляє, що сатана

переслідував Божу Церкву в середньовіччі. Згідно з текстом 6, вірні послідовники Христа втекли до пустелі на 1260 днів. У вірші 14 читаємо: «І було дано жінці два крила великого орла, щоб летіла в пустиню на своє місце, де буде переховуватися впродовж часу, часів і пів часу від обличчя змія». З тексту Дан. 7:25 ми дізнаємося, що малий ріг, або державна влада Римсько-католицької церкви, «захоче змінити часи та закон, – вони [святі] будуть віддані в його руки до часу, часів і половини часу». Згідно з текстом Об'явл. 13:5, римсько-католицькій церковно-державній владі буде дозволено «діяти сорок два місяці». Три періоди часу — 1260 днів, час, часи, половина часу, 42 місяці, — той самий період, згаданий сім разів у книгах Даниїла та Об'явлення.

У своїй статті, опублікованій Інститутом біблійних досліджень, Герхард Пфандл пише: «До ХІХ століття більшість дослідників апокаліптичних книг Даниїла та Об'явлення використовували історицистський метод для тлумачення пророцтв у цих книгах. Одним з основних стовпів історицистського методу є принцип “день за рік”, який свідчить, що день у пророцтвах апокаліптичного часу — це рік. Протягом ХІХ століття історицистський метод поступово замінювали претеристськими та футуристичними системами інтерпретації, які заперечують принцип “день за рік”. Претеристи поміщають більшість пророцтв у минуле до часів Римської імперії, футуристи поміщають більшість із них у майбутнє, особливо в останні сім років між таємним вознесінням та Другим приходом» (Г. Пфандл. На захист принципу «день за рік» // Журнал Адвентистського теологічного товариства. № 1 2012. С. 3).

Враховуючи символічний характер образів у Дан. 7, 8, 9, 12, а також образів з Об'явл. 12, 13, можна дійти висновку, що періоди часу в цих розділах також символічні. Якщо застосувати принцип «день за рік» у кожному із цих випадків, усі провіщені події відбуваються вчасно.

У згаданій вище статті Герхард Пфандл також підкреслює це: «Відповідно до контексту, вислови “час, часи та половина часу” (Дан. 7:25; 12:7; Об’явл. 12:14), “сорок два місяці” (Об’явл. 11:2; 13:5) і “одна тисяча двісті шістдесят днів” (Об’явл. 11:3; 12:6) належать до одного й того самого періоду часу, але природний вислів “три роки та шість місяців” жодного разу не використовується. Здається, що Святий Дух використовує всі фрази, за допомогою яких можна було б виразити потрібний інтервал; однак завжди виключає ту форму, яка використовувалася б у звичайному листі й незмінно вживається в Писанні в інших випадках для позначення буквального періоду. Ця варіація має значення, якщо ми приймаємо принцип “день за рік”, але абсолютно незрозуміла з іншого погляду» (там само. С. 8).

1260 пророчих днів, час, часи та половина часу з книг Даниїла та Об’явлення прирівнюються до 1260 років. У Біблійному коментарі АСД читаємо: «Пророчий період малого рогу почався 538 р. н. е., коли остготи відмовилися від облоги Риму і єпископ Риму, звільнений від аріанського контролю, отримав можливість користуватися прерогативами указу Юстиніана від 53 р. і відтоді посилити владу “Святого престолу”. Саме через 1260 років (1798 р.) приголомшлива перемога армії Наполеона в Італії віддала папу на милість французького революційного уряду. Тоді він повідомив Наполеону, що римська релігія завжди буде непримиренним ворогом республіки, і додав: “Є ще дещо суттєвіше для досягнення бажаної мети, а саме: руйнація, якщо можливо, центру єдності Римської церкви. Вам, який поєднує в собі найвидатніші якості полководця й освіченого політика, потрібно здійснити цю мету, якщо ви вважаєте її здійсненною”. У відповідь на ці інструкції і за наказом Наполеона генерал Берт'є з французькою армією увійшов до Риму, проголосив припинення політичного правління папства й узяв папу в полон,

забравши його до Франції, де він помер у вигнанні» (Т. 4. С. 834).

Пророцтва Об'явлення передбачають, що смертельна рана, яку армія Наполеона завдала папству, буде зцілена, папство підніметься й здобуде міжнародний вплив (Об'явл. 13:3). Це піднесення призведе до фінального конфлікту між знаком звіра й печаткою Божою. Щоб зрозуміти природу цього конфлікту, необхідно спочатку розшифрувати значення печатки Бога. Що це за печать?

Згідно з текстом Римл. 4:11, знак і печать взаємозамінні. Печатки були добре відомі в стародавньому світі, їх використовували для перевірки автентичності документів. Вони також були ознакою власності. Печатки часто виготовляли з воску або штампували на свіжосформованій глині. З усіх Заповідей заповідь про суботу – єдина, яку можна вважати Божою печаткою. Вона містить Ім'я, титул і територію правління Законодавця.

Еллен Уайт пише: «Четверта заповідь — єдина з усіх десяти, яка містить у собі Ім'я і титул Законодавця. Вона єдина вказує на те, Чисю владою було дано Закон. Отже, субота є Божою печаткою, що скріплює Божий Закон, доводячи цим його достовірність і обов'язковість» (Патріархи та пророки. С. 307). Субота надає Десятислів'ю його унікального значення. «Субота була поміщена до Декалогу як печатка живого Бога, яка вказує на Законодавця і проголошує Його право на владу. Отже, субота – це знак взаємин між Богом і Його народом, що слугує “випробуванням їхньої вірності Йому”» (Е. Уайт. Ознаки часу. 13 травня 1886). Місію адвентистів сьомого дня можна описати так: «Представити Закон Божий як випробування характеру і як печать живого Бога».

Якщо ми прийняли печатку Божу, дотримуючись суботи, то підкорилися Божій владі в нашому житті. Про це переконливо заявляє Еллен Уайт: «Щойно Божий народ отримає печатку на чоло, — це не печатка чи знак, які можна побачити, а прийняття істини, як

інтелектуальне, так і духовне, — Божий народ буде запечатаний і підготовлений до майбутнього просіювання» (Події останніх днів. С. 219). Запечатані Святим Духом, ми будемо готові до майбутньої кризи. Нам слід дослухатися до застережень апостола Павла: «І не засмучуйте Святого Божого Духа, Яким ви запечатані на день викуплення» (Ефес. 4:30).

ЧАСТИНА III: ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ

Для роздумів:

Хоч печатка Божа і знак звіра діаметрально протилежні, у них є одна спільна риса. Жоден із цих знаків не можна отримати миттєво. Отримання печатки Божої відбувається протягом того періоду часу, коли наш характер щодня змінюється, уподібнюючись до Христового. Еллен Уайт пише: «Основоположний закон розумового й духовного розвитку: на що дивиться людина, на те й перетворюється. Людина поступово пристосовується до тих предметів, про які вона розмірковує, уподібнюючись до того, що любить і чому поклоняється» (Велика боротьба. С. 555).

Споглядаючи Ісуса й насичуючи свій розум Його Словом, ми стаємо більш схожими на Нього. Для розвитку характеру потрібен час. Значні, тривалі стосунки розвиваються не відразу, для цього теж необхідний час. Коли ми думаємо про життя Христа, Святий Дух діє в нашому житті, закарбовуючи в нас принципи Божого Царства й готуючи нас до останнього випробування заповіддю про суботу.

Як печатка Божа, так і знак звіра не приймається в одну мить. Щоденні компроміси, улюблені гріхи, плекання потаємних ідолів у серці, виховування нехристиянського ставлення — усе це веде до прийняття знака звіра. Не витримавши сьогоднішніх випробувань, ми обов'язково зазнаємо невдачі в серйозніших випробуваннях завтра, коли будемо змушені прийняти знак звіра. Як говорив уже немолодий адвентистський

проповідник Лютер Уоррен: «Єдиний спосіб бути готовим до Приходу Ісуса – це готуватися й залишатися готовими». Попросіть присутніх поміркувати над висловом Лютера Уоррена. Запросіть їх молитися цього тижня про те, щоб Бог відкрив усе, що заважає їм бути готовими до Другого приходу.

Урок 13

17-23 червня

ОСЯЯНІ БОЖОЮ СЛАВОЮ

Біблійні тексти для дослідження:

1 Сол. 5:1–6; Івана 8:32; Об'явл. 18:1; 4:11; 5:6, 12; 13:8; Вих. 33:18, 19;

Пам'ятний вірш:

«Після цього я побачив іншого ангела, який сховався з неба і мав велику владу, і земля освітилася від його слави» (Об'явл. 18:1).

Фінальні події історії Землі рано чи пізно розгорнуться. Коли і як саме – нам не відкрито у Святому Письмі. Однак ми й так знаємо достатньо. Буде ухвалено закони, які зобов'язуватимуть дотримуватися неділі, на протипагу дотриманню четвертої заповіді. Книга Об'явлення відкрила нам найважливіші питання майбутніх подій та їхніх головних учасників. Вона також повідомила в загальних рисах, що станеться, коли, на відміну від поклоніння Тому, Хто створив «небо, землю, море і джерела вод» (Об'явл. 14:7), усі «мешканці землі, імена яких не записані в книзі життя Агнця, заколеного від заснування світу» (Об'явл. 13:8), поклоняться звірові та його образу. Отже, імена всіх людей, які вирішили прямувати за Господом Ісусом Христом і дотримуватися Його Заповідей, залишаються у Книзі життя. Наскільки краще бути в Божому реєстрі, ніж у реєстрі людському!

Бог заснував Церкву адвентистів сьомого дня для передачі Трьохангельської вістки світові. Тому нам, адвентистам, самим потрібно повернутися до істини, якою вона є в Ісусі, і бути перетвореними й оновленими вічним Євангелієм (див. Об'явл. 14:6), яке зосереджене на смерті Христа за нас – гарантії нашого спасіння в Ньому.

ПІДГОТОВКА ДО ОСТАННЬОЇ КРИЗИ

Неділя, 18 червня

Прочитайте 1 Сол. 5:1–6. Яку настанову дає нам апостол Павло щодо останніх днів земної історії?

Апостол Павло закликав віруючих у Солуні пильнувати й бути тверезими в контексті Другого приходу Христа. І якщо Павло говорив це віруючим тоді, то що він сказав би нам сьогодні?

Він також наголошував, що солуняни – «сини світла й сини дня» (вірш 5), вони «не в темряві, щоб той день [Прихід Христа] захопив вас, як злодій (вірш 4). Ісус часто використовував слово «пильнувати» у зв'язку із серйозною щирою молитвою (Матв. 24:42; 26:40, 41). «Пильнувати» — означає бути духовно уважним, невтомним, невсипущим. Вислів «будьмо тверезі» означає серйозно ставитися до того часу, у який ми живемо, і зосереджуватися на тому, що справді важливе.

Еллен Уайт пише: «Нам, людям, котрі знають істину, потрібно готуватися до події, яка ось-ось вибухне над світом приголомшливою несподіванкою» (Свідчення для Церкви. Т. 8. С. 28).

І хоч для світу майбутні події можуть стати сюрпризом, для нас вони не мають бути несподіванкою. Хоч ми не знаємо, коли вони відбудуться, проте вже можемо бачити, що вони не за горами, тому зараз, сьогодні – це той день, коли потрібно бути готовими.

Перегляньте другий розділ книги Даниїла та зверніть увагу на послідовність царств, котрі

з'являлися і зникали саме так, як і було передречено. Як виконання цих пророцтв зміцнює нашу довіру до Бога в тому, що провіщені Ним події справді відбудуться?

Христос дарував нам пророцтва для останніх днів, щоб, знаючи про майбутні події, ми могли приготуватися до них. Пророцтва Даниїла й Об'явлення разом із сучасним даром пророцтва дають нам Божественне розуміння того, що очікує наш світ. Пророче Слово Боже викладає історію спасіння, а другий розділ книги Даниїла дає явний раціональний доказ

того, що ми можемо довіряти Богові.

Павло закликає нас не спати, як інші. Що це означає і як ми можемо дізнатися, чи не спимо? А якщо спимо, то як нам прокинутися?

ЗНАЮЧИ ІСТИНУ

Понеділок, 19 червня

Прочитайте Івана 8:32; 7:17; 17:17. Які обітниці висловив Ісус щодо пізнання істини та де її можна знайти?

Останній заклик Бога до Свого народу: тікайте від омани Вавилону і ходіть у світлі вічної істини, що міститься в Божому Слові. Ключ до всього – Біблія. Поки люди вірять Слову Божому й дотримуються його вчення, вони не будуть зведені під час останньої кризи, особливо в питанні суботи.

Вістка другого ангела закликає нас прийняти істину, а не оману, Святе Письмо, а не перекази, учення Божого Слова, а не лжевчення.

Вістка третього ангела, котрий слідує за першими двома, застерігає людей щодо знака звіра. У всіх біблійних пророцтвах звір – це політична або релігійна сила. Звір із моря, згаданий у 13-му й 14-му розділах Об'явлення, – це релігійно-політична система. Зрештою ця влада поширить свій вплив на весь світ і сприятиме рухові за об'єднання церкви й держави. Її мета –

досягнення всесвітньої єдності під час економічних та соціальних потрясінь, стихійних лих, міжнародної політичної кризи та всесвітнього конфлікту.

Цю глобальну конфедерацію очоляють Сполучені Штати. «Сатана зводить людей двома великими фальшивими вченнями – про безсмертя душі та про святість недільного дня. Перше з них закладає основу для спиритизму, а друге зміцнює зв'язки з Римом. Протестанти Сполучених Штатів першими простягнуть руку через прірву, щоб подати її спиритизмові. Потім вони переступлять через неї, щоб подати руку римській владі, і під впливом такого троїстого союзу ця країна піде слідами Риму, відкидаючи право на свободу совісті» (Е. Уайт. Велика боротьба. С. 588).

Трехангельська вістка, ці останні Божі послання до світу, закінчується наполегливим закликком до вірних послідовників Христа дотримуватися Заповідей Божих через живу віру в Ісуса, яка живе в їхніх серцях (Об'явл. 14:12).

Як ви розумієте вислів Ісуса: «Істина вас вільними зробить»? Як істина звільнила вас? Що означає бути вільним у контексті останніх подій земної історії?

РЕФОРМАЦІЯ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ

Вівторок, 20 червня

Бог спонукав віруючих останніх днів стояти «на плечах» великих реформаторів минулого, маючи Біблію як своє єдине джерело пізнання істини, Христа як своє єдине Джерело спасіння, Святого Духа як своє єдине Джерело сили, чекаючи на повернення нашого Господа як здійснення всіх своїх надій. Незадовго до Другого приходу нашого Господа світові будуть проголошені істини (зокрема істина про біблійну суботу), які довгий час були заховані в темряві омани і традицій.

Трехангельська вістка започаткувала цей рух останніх днів, спрямований на завершення Реформації та

на співпрацю із Христом у завершенні Його справи на Землі. Великі пророцтва останньої книги Святого Письма повідомляють про особливий рух, який виник заради проголошення трьох останніх Божих послань світові. У 14-му розділі Об'явлення зображено всесвітню Церкву, яка охопила всю земну кулю проголошенням вічного Євангелія.

До трьох ангелів із 14-го розділу Об'явлення приєднався четвертий ангел з 18-го розділу. Цей ангел надає силу Трьох-ангельській вістці, так що «земля освітилася від його слави» (Об'явл. 18:1). Розділ 18 присвячено основним подіям, які сприятимуть кульмінаційному моменту людської історії та остаточному тріумфу Євангелія.

Прочитайте текст Об'явл. 18:1. Які три характеристики цього ангела згадує Іван? (Див. також Авак. 2:14).

Ангелу, котрий зійшов від славної присутності Бога в тронному залі святині, було доручено проголосити останню вістку Божого милосердя й попередити людей про те, що очікує планету Земля.

У тексті говориться, що ангел має «велику владу». Грецьке новозавітне слово *ексусія* означає «влада». Ісус, посилаючи Своїх учнів на служіння, дав їм «владу» над нечистими духами й силами зла (див. Матв. 10:1). Господь наділив апостолів Божественною силою, щоб вони перемогли в битві між добром і злом. Згодом Він знову послав їх, але цього разу з усією владою на небі й на землі, щоб вони йшли та навчали всі народи (див. Матв. 28:18, 19).

Зрештою, як питання останніх днів пов'язані з владою в повсякденному житті? Чий владі ми підкоряємося: владі Бога, власній владі, звіра чи ще когось? Чий авторитет ви вважаєте найвищим?

БОЖА СЛАВА НАПОВНЮЄ ЗЕМЛЮ

Середа, 21 червня

Прочитайте Об'явл. 4:11; 5:12; 19:1; 21:26. Які події пов'язані зі славою Божою, згаданою в Об'явл. 18:1?

Одним із питань, навколо яких точиться вселенська боротьба між добром і злом, є питання честі й репутації Бога. Сатана, бунтівний ангел, заявив, що Бог несправедливий, що Він вимагає поклоніння, але мало що дає натомість. Лукавий оголосив: Божий Закон обмежує нашу свободу і радість.

Життя, смерть і воскресіння Ісуса спростували ці звинувачення. Наш Творець зійшов у зміїне лігво цього світу, щоб викупити нас. Він відповів на звинувачення сатани і показав, що Бог люблячий і справедливий.

Зачарований любов'ю Господа, дбаючи про Його честь, Божий народ останнього часу виявляє Його славу — люблячий і самовідданий характер Христа — егоцентричному, безбожному світові, і земля освітлюється славою Божого характеру.

Прочитайте Вих. 33:18, 19. Як Бог відкрив Свою славу Мойсеєві? Що таке Божа слава?

Божа слава – це Його характер (див. Вих. 34:5, 6). Земля наповниться Божою славою, коли ми сповнимся любов'ю Господа і наші характери зміняться завдяки Його викупній любові. Прояв любові Господа в нашому особистому житті відкриває світові Його славу, Його характер. Останнє послання, котре несуть три ангели і котре має бути проголошене в духовній темряві світові, звучить так: «Побійтеся Бога й віддайте Йому славу» (Об'явл. 14:7).

У наших добрих ділах, у нашій праведності або доброті немає жодної слави. Еллен Уайт пише: «Вістка про праведність Христа має прозвучати від одного кінця Землі до іншого, аби приготувати шлях Господу. І саме

слава Божа завершить роботу третього ангела» (Свідчення для Церкви. Т. 6. С. 19). «Що таке виправдання вірою? Це Божа справа, яка кидає в порох людську славу і робить для людини те, що вона не спроможна зробити для себе сама» (Свідчення для проповідників. С. 456). Тому віддамо славу не собі, а Богові!

АГНЕЦЬ ЗАКОЛЕНИЙ

Четвер, 22 червня

У книзі Об'явлення є багато важливих біблійних символів. Наприклад, дракон на Небі (12:3, 4, 7), ангели, що летять посеред неба (14:6), жінка на багрянному звірі (17:3) та інші. Святий Дух надихнув Івана помістити символи в книгу Об'явлення, оскільки вони відіграють важливу роль у відкритті істини тим, хто читає слова цієї книги і виконує їх. «Блаженний той, хто читає, і ті, хто слухає слова пророцтва та дотримується написаного в ньому, адже час близький!» (Об'явл. 1:3).

Однак є ще один образ, який знов і знов з'являється на сторінках цієї надзвичайної книги. Що ж це за образ і що він собою являє?

Прочитайте Об'явл. 5:6, 8, 12; 7:17; 14:1; 15:3; 19:7; 21:22, 23; 22:1, 3. Кого символізує Агнець і чому він так часто згадується в книзі Об'явлення?

У перших словах книги говориться, що це об'явлення «Ісуса Христа». І не просто Ісуса Христа, а Агнца, до того ж Агнца «заколеного» (Об'явл. 5:6,12; 13:8), тобто Ісуса Христа розп'ятого. Він – серце й душа не тільки книги Об'явлення і Трьохангельської вістки, а й усієї Біблії. Ми не можемо бути вірні своєму покликанню, не можемо виконати працю, для якої Бог утворив Церкву, якщо в центрі нашого послання немає Агнца – заколеного Агнца, розп'ятого Ісуса, Жертви за наші гріхи.

«Ми повинні свідомо поміщати заколеного Агнца в

центр нашого вчення й місії, у серце кожної викладеної нами проповіді, написаної статті, кожної виголошеної молитви, кожної виконуваної пісні, кожного вивчення Біблії, і в усьому, що робимо. Нехай любов, явлена Агнцем на хресті, змінить наше ставлення одне до одного та спонукає нас піклуватися також про світ» (Анхель Мануель Родріґес. Завершення космічного конфлікту: роль Трьохангельської вістки. С. 70).

Серед образів небезпечних звірів, войовничого дракона, кар, гонінь та знака звіра на першому місці й у центрі всього залишається Агнець, Агнець заколений. Тільки Він, тільки те, що Він уже здійснив для нас у минулому, здійснює зараз та здійснить у майбутньому, – це і є Трьохангельська вістка. **Чому так важливо мати заколеного Агнця в центрі нашої вістки? Чому це відіграє вирішальну роль не тільки в нашій місіонерській справі, а й у нашому власному духовному житті?**

П'ятниця, 23 червня

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ДОСЛІДЖЕННЯ:

«Слуги Божі із сяючими святою ревністю обличчями поспішатимуть з одного місця до іншого, щоб звістити небесну вістку. Тисячі голосів проголосять це застереження по всій Землі. Будуть здійснюватися чудеса, хворі зцілятимуться, ознаки й чудеса супроводжуватимуть віруючих. Сатана також буде творити “фальшиві чудеса, так що й вогонь зводитиме з неба додолу перед людьми” (Об’явл. 13:13). Отже, жителі Землі повинні будуть визначити власну позицію.

Ця вістка буде поширюватися не так людською мудрістю, як глибоким переконанням Божого Духа. Докази вже надано. Насіння було посіяне, тепер воно зійде і принесе плоди. Друковані твори, котрі розповсюджували місіонери, справили свій вплив. Проте багатьом людям, на яких ця вістка справила велике враження, щось перешкодило до кінця пізнати істину й

підкоритися їй. Тепер промені світла проникають усюди, істина постане в усій ясності, і щирі діти Божі розірвуть узи, які зв'язували їх. Сімейні зв'язки, церковні обов'язки тепер безсилі втримати їх. Істина дорожча за все. Незважаючи на сили темряви, які об'єдналися проти істини, велика кількість людей перейде на бік Бога» (Е. Уайт. Велика боротьба. С. 612).

Запитання для обговорення:

1. Еллен Уайт стверджує, що «вістка про виправдання вірою... воістину вістка третього ангела» (Євангелізм. С. 190). Що це означає? Як виправдання вірою пов'язане із Трьохангельською вісткою?

2. Прочитайте ще раз текст Об'явл. 14:12. У чому різниця між дотриманням Божих Заповідей та законництвом? Коли послух стає законництвом? Як людина, котра не дотримується Заповідей Божих, може бути законником?

3. Що можна відповісти тим, хто критикує нас, коли ми говоримо про страшних звірів та грізні застереження із книги Об'явлення? Крім очевидної відповіді, яка полягає в тому, що ми проголошуємо біблійні істини, що ще ви можете сказати?

4. Обговоріть у класі теперішні світові події. Які події, очевидцями котрих ви стали, можуть призвести до фінальних подій? Як нам не загрузнути в безплідних роздумах про те, що нам ще не відкрито?

Урок 13

КОМЕНТАРІ ДЛЯ ВЧИТЕЛІВ

ЧАСТИНА I: ОГЛЯД

Пророцтва книги Об'явлення представляють майбутнє, аби Божий народ міг приготуватися до нього. У своєму листі до церкви в Солуні апостол Павло

говорить про мету пророцтв: «А ви, брати, не в темряві, щоб той день захопив вас, як злодій. Бо ви всі – сини світла й сини дня. Ми не належимо ні ночі, ні темряві. Тож не спімо, як інші, а пильнуймо та будьмо тверезі!» (1 Сол. 5:4–6). Боже Слово освітлює шлях попереду. В уроці цього тижня ми вивчатимемо пророцтва книги Об'явлення про останні події в історії планети Земля.

Розуміння майбутніх подій допоможе нам підготуватися до фінальної битви між силами добра та зла. У 18-му розділі Об'явлення передвіщено, що союз релігійних, політичних та економічних сил з назвою «Вавилон» спробує захопити владу над усім світом. Однак Бог ніколи не буває захоплений зненацька. Згідно з текстом Об'явл. 18:1, 2, Господь діятиме через Свого Святого Духа, щоб освітити світ Своєю славою. Демонічним силам протидіятимуть небесні сили. Тоді через Божий народ буде продемонстровано, що слава Божа — це Його характер.

Цей урок сфокусований на Божій славі, явленій через Його народ, щоб освітити затьмарений гріхом світ. Спасенна благодаттю, перетворена любов'ю, наповнена Святим Духом, Божа Церква останніх днів звернеться до людей з Його останнім закликом, і десятки тисяч людей почують і відгукнуться на цей заклик. Отже, «це Євангеліє Царства буде проповідуватися по всьому світі на свідчення всім народам, – і тоді прийде кінець» (Матв. 24:14).

ЧАСТИНА II: КОМЕНТАР

Слава Божа

Об'явл. 18:1 — один з найбільш значущих текстів у всій книзі Об'явлення. У ньому написано: «Після цього я побачив іншого ангела, який сховався з неба і мав велику владу, і земля освітилася від його слави». Вислів «земля освітилася від його [Божої] слави» надзвичайно

багатозначний. У книзі Об'явлення є три особливих, пов'язаних між собою вислови: «Божа слава, Божа честь, Божа сила».

В Об'явл. 4:11 написано: «Достойний Ти, Господи і Боже наш, прийняти славу, честь і силу». В Об'явл. 5:12 Іван ще раз наголошує, що Ісус гідний прийняти славу, честь і силу. Ця сама думка простежується в Об'явл. 19:1: «Алилуя! Спасіння, слава і сила нашого Бога!» Зверніть увагу: книга Об'явлення завершується словами про заселення Нового Єрусалима святими: «І принесуть до нього славу та честь народів» (Об'явл. 21:26). Велика боротьба між добром і злом порушує питання честі й репутації Бога. Сатана, бунтівний ангел, звинуватив Бога в несправедливості, оскільки Він нібито вимагає поклоніння, але мало що дає натомість. Лукавий заявляє, що Божий Закон необґрунтований і обмежує нашу свободу й радість.

Життя, смерть і воскресіння Ісуса відкинули ці звинувачення. Наш Творець добровільно поринув у гріховний морок землі, у це зміїне лігво, щоб викупити нас. На хресті Ісус відповів на звинувачення сатани, довівши що Бог люблячий і справедливий. Зачаровані Його любов'ю, Божі діти останнього часу, які дбають про Його честь, являть егоцентричному безбожному світові славу Господа – Його люблячий самовідданий характер. Земля буде освітлена одкровенням Божого характеру.

Повнота Духа

Святий Дух буде злитий у всій повноті Своєї сили безпосередньо перед Приходом Ісуса, і Земля освітиться славою Божою. Текст Об'явл. 18:1 свідчить про виконання слів старозавітного пророка Авакума: «Адже земля сповниться пізнанням Господньої слави, як море, наповнене води» (Авак. 2:14). Як ми вже зазначали, Божа слава — це Його характер любові. Але в нас виникає запитання: як розкриється ця слава в останні моменти історії на аморальній та заплямованій гріхом планеті?

Щоб відповісти на нього, розглянемо досвід Мойсея. Пам'ятаєте, що сталося, коли Мойсей просив Бога показати йому Свою славу? Що відкрив йому Господь? «Та Господь сказав: Я проведу перед тобою усю Мою велич і проголошу перед тобою Моє Ім'я: Господь. Я помилую того, до кого милостивий, і виявлю милосердя тому, до кого буду милосердний» (Вих. 33:18, 19). Божа слава – Його характер (Вих. 34:5, 6).

Під час духовної темряви Божа слава наповнить Землю тоді, коли народ Господа, сповнений Його любові, перетворений Його благодаттю і відданий Його місії, відкриє світові велелюбний характер Спасителя у своєму житті та свідченні. Свідчення їхнього безкорисливого життя і проголошення вістки про доброту, благодать та істину Бога буде різко контрастувати з егоїзмом, гордістю та оманю духовного Вавилону.

Останнє звернення Бога

Ангел спускається з Небес, несучи від престолу Бога послання, яке закликає Його народ вийти з відступницької релігійно-політичної організації з назвою «Вавилон». Божа вістка проголошує: «Упав, упав великий Вавилон, розпусниця! Вона стала житлом бісів, оселею всякого нечистого духа, сховищем усіх нечистих птахів і сховищем всяких нечистих і потворних звірів» (Об'явл. 18:2). Ця вістка відображає слова другого ангела з Об'явл. 14:8, який також оголосив про падіння Вавилону. У тексті Об'явл. 18:4 міститься останній заклик Бога до всього людства. Він наполегливо закликає тих, хто названий Його народом: «Вийди з неї, народе Мій, щоб не був ти спільником її гріхів, і щоб ти не був захоплений її карами». «Кожний, хто чинить гріх, чинить і беззаконня, бо гріх є беззаконням» (1 Івана 3:4). Господь закликає Свій народ вийти з кожної церкви, яка порушує Його Закон. Чому Він викликає Свій народ із Вавилону в цей момент? У тексті Об'явл. 18:5 написано: «Її гріхи досягли неба, і Бог згадав про її злочини».

Вавилон наповнив чашу свого беззаконня. Господь бачить усі беззаконні дії земної влади, і коли міра беззаконня досягає межі, Він говорить: «Досить!»

Саме так сталося за днів Ноя. Бог послав допотопним жителям Землі вістку про спасіння, кожен з них мав нагоду покаятися, але коли вони відкинули Божу вістку і їхні гріхи досягли певної межі, пішов дощ. Те саме сталося і під час знищення Содом та Гоморри. Лот урочисто закликав своїх дітей покинути Содом разом із ним. Коли міра беззаконня досягла певної межі, на місто спав вогонь.

Те саме сталося і з давнім Вавилоном. Бог посилав вавилонянам заклик за кликом, спонукаючи правителів і народ до покаяння, але коли ці послання відкинули, у місто вторглися мідяни й перси. Милостивий Господь довго терпить Своїх норовливих дітей. Він дає їм усі шанси покаятися, посилає Свого Духа впливати на їхні серця, проголошує пророчі попередження та заклики, не утискуючи при цьому свободу вибору. Однак духовний Вавилон, як і його стародавній аналог, бунтівниче зробили запеклим своє серце.

Демонічні сили зрештою встановлять повний контроль над сучасним духовним Вавилоном. Він стане «житлом бісів, оселею всякого нечистого духа» (Об'явл. 18:2). Божий народ наповниться Святим Духом, а Вавилон, навпаки, наповниться бісівськими силами. Якщо людина або релігійна організація свідомо відвертається від біблійного вчення, вони стають відкритими для омані. Єдиний спосіб уникнути контролю з боку нечистих духів — бути під контролем Святого Духа.

Облуда духовного Вавилону стане загальною, бо всі народи питимуть вино його розпусти. Вино — це хибні вчення, як ми пам'ятаємо з попереднього уроку. Люди, які п'ють вино Вавилону, не можуть розсудливо мислити. Вони приймуть оману за істину, а істину вважатимуть оманою. Зверніть увагу на вірш Об'явл.

18:3: «Тому що вином гніву своєї розпусти напоїла всі народи, і царі землі з нею розпусти чинили, і купці землі від її розкошів збагатилися!»

Розпуста – це незаконний союз. Три особливих групи об'єднуються в незаконний союз, або конфедерацію, останнього часу: Вавилон (усі хибні релігії світу, зокрема спіритизм, у союзі з папською владою), царі земні (політичні/державні сили) та купці земні (економічні сили). Розповідаючи про майбутній союз церкви і держави, Еллен Уайт попереджає нас: «Коли протестантизм простягне руку через прірву й подасть її римській владі, коли він прокладе міст через прірву, яка розділяє його зі спіритизмом, коли під впливом цього потрійного союзу наша країна відкине всі принципи Конституції і зречеться протестантсько-республіканських принципів правління, а також створить усі необхідні передумови для поширення папських оман, тоді ми остаточно переконаємося, що наблизився час чудотворних дій сатани й близький кінець усьому» (Свідчення для Церкви. Т. 5. С. 451) . Бог зустріне «чудотворні дії сатани» найбільшим від часів П'ятидесятниці виявом небесної сили – злиттям Святого Духа в Пізньому дощі. Земля освітиться славою Божою. Євангеліє буде проповідуване до краю Землі людьми – живими свідками Його перетворювальної сили. Десятки тисяч щирих чоловіків і жінок залишать Вавилон і об'єднуються з послідовниками Христа. Тоді Ісус зійде з Небес у славі й забере Своїх дітей додому.

ЧАСТИНА ІІІ: ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ

Для роздумів:

Найважливіше в житті – пізнання Ісуса та допомога іншим у пізнанні Його. Інакше кажучи, бути готовими до Приходу Ісуса й допомагати іншим приготуватися до Його Приходу. Що більше ми наближаємося до Христа, то більше відкриваємо Його славу світові. Як пише

апостол Іван: «І Слово стало тілом, і перебувало між нами, і ми побачили славу Його, – як Єдинородного від Отця, повного благодаті й істини... Адже з Його повноти ми всі одержували благодать за благодаттю» (Івана 1:14, 16). Відобразити Божу славу - це означає наповнюватися любов'ю, благодаттю і силою Христа; жити на славу Його імені та Царства.

Англійський гімн «Ніщо не стоїть між нами» висловлює тугу кожного наверненого серця:

*«Ніщо не стоїть між моєю душею та Спасителем,
Ніщо з ілюзорних бажань цього світу:*

*Я відмовився від усіх гріховних насолод! Мій Ісусе!
Ніщо не стоїть між нами!»*

(Збірка гімнів адвентистів сьомого дня (Хагерстаун, Меріленд: Видавнича асоціація «Ревью енд Геральд», 1985)).

Попросіть учнів наступного тижня поміркувати над запитаннями:

1. Чи є щось, чому я віддав би перевагу над Ісусом? Що займає мій час? Як я проводжу своє дозвілля? Що поглинає мої потаємні думки?

2. Чи моє життя відображає мою віру? Як мої дії свідчать про моє духовне посвячення?

3. Якби Ісус прийшов сьогодні, чи був би я готовий до цього? Якщо ні, то чому?

4. Чи має Христос повний контроль над моїм життям? Якщо ні, що перешкоджає цьому і що я можу виправити з допомогою Святого Духа?

ПРОГРАМА РОСТУ Й РОЗВИТКУ ВЧИТЕЛІВ СУБОТНЬОЇ ШКОЛИ

ЧАСТИНА 2

Шановні вчителі Суботньої школи (СШ)!

Дякуємо кожному з вас за те, що ви щосуботи проводите урок у класі СШ, вивчаючи Боже Слово, наближаючи людей до Христа та прискорюючи Його Прихід на нашу Землю. Однак нині Суботня школа потребує серйозного перезавантаження. Нам необхідно «реанімувати серце» Церкви. Тому наша мета – оновити Суботню школу й зробити її ефективним місіонерським інструментом. Ласкаво просимо кожного вчителя ознайомитися з другою частиною програми росту й розвитку.

Щокварталу ви зможете отримувати матеріали цієї програми та використовувати їх на практиці в класі СШ. Для росту необхідні час, терпіння й наполегливість. Цей матеріал можна використовувати також для групових занять на вчительських зустрічах.

Ми молимося й працюємо над тим, щоб у наших громадах виконалося слово Божої пророчиці про наміри Господа щодо СШ: «Суботня школа, якщо її робота добре організована, має чудодійну силу й може звершити велику справу... повинна сприяти вдосконаленню й зростанню Церкви. Суботня школа – найблагодатніше поле для місіонерського служіння» (Е. Уайт. Поради щодо роботи Суботньої школи. С. 9).

«СШ 2.0»

Просимо вашої участі та підтримки у втіленні програми оновленої Суботньої школи («СШ 2.0»). Цього кварталу ми розглянемо перший пункт із десяти (перелік усіх десяти пунктів «СШ 2.0» ви можете знайти в першій частині програми росту й підтримки вчителів СШ в

посібнику за перший квартал 2023 року).

1. Особистість і роль учителя.

У «СШ 2.0» учитель відіграє роль не проповідника, а тренера, модератора, класного керівника або пастора цієї маленької «церкви» (класу СШ). Йому не потрібно говорити ще одну проповідь. Це не його завдання. Формат успішного уроку – це не моральне повчання й монолог учителя, а спілкування кожного учасника уроку СШ та спільне вивчення Слова Божого. Шляхом мудрого та вчасного втручання в дискусію й грамотно сформульованих запитань учитель веде урок до поставленої мети, а людей – до Христа.

Перелічимо основні характеристики особистості вчителя СШ, які ми повинні прагнути розвивати силою Христа:

- Народжений згори, наповнений Святим Духом. Аби щось віддати в класі СШ, потрібно це мати. Ми не можемо поділитися тим, чого самі не маємо. Вплив учителя СШ на інших обумовлений його характером і досвідом.

- Бажання спасати людей та підносити Христа. • Любов і терпіння до людей.

- Пунктуальність і організованість.

- Бути прикладом в усьому – від зовнішнього вигляду до способу життя.

- Бажання навчатися й розвиватися.

Звісно, немає досконалих та ідеальних вчителів, але ми повинні бути вимогливими до себе й ставити високу мету в служінні. Слід також нагадати про основні навички вчителя СШ, які ми так само повинні прагнути розвивати:

1. Бути людьми молитви.

2. Уміти організувати ріст духовності (власної та учнів класу).

3. Уміти складати план уроку СШ.

4. Уміти ефективно проводити урок СШ (ставити

запитання, підтримувати дискусію тощо).

5. Організувати місіонерську діяльність класу СШ. Добрим учителем стають не випадково. Це цілеспрямована

праця над собою та вплив любові Ісуса на наше серце.

План уроку

Від наявності плану уроку та його якості залежатиме успіх навчання в СШ. План уроку для вчителя – це як карта для мандрівника та креслення для будівельника. Якісний план уроку надасть учителеві впевненості.

Щоб скласти план уроку, необхідно:

- підготувати своє серце та налаштуватися на одну хвилину з Богом;

- приділити час;

- вивчати Слово Боже, Дух Пророцтва та допоміжні матеріали;

- працювати над планом уроку протягом усього тижня; • відвідувати вчительські зустрічі;

- спілкуватися з учнями класу, щоб прив'язати урок СШ до їхніх потреб.

Пропонуємо орієнтовний план, за допомогою якого ви зможете ефективно провести урок СШ:

1. Спілкування, перевірка домашнього завдання.

2. Основна думка.

3. Мета уроку.

4. Вступ.

5. Запитання.

6. Висновок.

7. Домашнє завдання (практичне).

Спілкування, перевірка домашнього завдання

Спілкування є дуже важливим та актуальним елементом уроку СШ. У книзі Дії апостолів Лука ставить цей важливий елемент на рівні з іншими характеристиками життя Ранньої Церкви – вивченням

Слова Божого та молитвою. Спілкування, окрім духовного впливу, передбачає також терапевтичний аспект, яким неприпустимо нехтувати. Великою помилкою вчителя є перехід від привітальних слів відразу до пам'ятного вірша чи запитань за неділю. Головними в США є люди, а не охоплення всіх запланованих запитань. Нас, як учителів, повинні цікавити саме люди, їхні проблеми, перемоги, невдачі та потреби. Ми служимо їм, і вони мають бути в центрі уваги. На початку уроку ми знайомимося з учасниками класу США. Потім, аби підготувати серця людей до вивчення Слова Божого, учитель ставить досить просте та зрозуміле запитання, на яке може відповісти кожен. Він просить учасників поділитися своєю думкою, певними епізодами із життя. Цю тактику «ламання льоду» можна порівняти з розминкою перед фізичними вправами, яка готує м'язи до основних навантажень. «Ламання льоду» – це мистецтво, у якому вчителю треба

вправлятися й розвиватися щосуботи. Також учитель може використовувати цей час для того, щоб зафіксувати певні потреби або молитовні прохання, за які він потім може звершити особливу молитву. Завдяки відкритому, доброзичливому та щирому спілкуванню ми готуємо серця людей для посіву важливих біблійних істин, а також створюємо дружню атмосферу. Після такого спілкування вчитель може перейти до перевірки домашнього завдання з попереднього уроку. Іноді обговорення

домашнього завдання може слугувати «ламанням льоду».

У цей непростий час та з огляду на особливості психіки сучасних людей спілкування під час уроку США може стати потужним місіонерським інструментом, завдяки якому нові люди приходимуть до Церкви.

Основна думка

Структуру уроку коротко можна зобразити так: 1. Скажіть, що ви плануєте сказати.

2. Скажіть це.

3. Скажіть те, про що ви вже сказали.

Тобто є початок, основна частина й висновок.

Урок схожий на подорож, де вчитель – капітан і лоцман, а учні – пасажери, які довірилися капітанові й очікують особливих відкриттів. Успішна подорож має початкову точку (вступ), визначений маршрут або курс (основну думку) та кінцевий пункт призначення (мету).

Основна думка – це курс, яким прямує корабель. Уявіть собі корабель, який пливе без встановленого курсу й ніяк не може досягнути кінцевого пункту призначення. Пасажири втомилися, у них уже почалася морська хвороба, а їх ніяк не можуть доправити до пункту призначення або доправили, але зовсім не в те місце, куди вони очікували. Результатом такої подорожі є розчарування та незадоволення.

Саме така подорож часом відбувається в багатьох класах США. І це трапляється саме тому, що вчитель-капітан не має чітко сформульованого маршруту – основної думки уроку.

Що таке основна думка?

Це розширена тема уроку або стислий урок. Усе, про що ми говоримо під час уроку, має бути прив'язане до основної думки. **Усе, що відвертає увагу від основної думки, зайве.**

У кожного уроку має бути лише одна основна думка! Коли основних думок декілька, урок перетворюється на «про все й ні про що».

Як сформулювати основну думку?

Учитель має прочитати весь урок, скласти цілісну картину й тільки після цього шукати одну основну думку уроку.

Основну думку потрібно обов'язково сформулювати одним коротким реченням!

Редагуйте доти, доки не залишиться дуже конкретне й чітке формулювання, зафіксоване в одному реченні. Обов'язково запишіть його й запам'ятайте. Якість формулювання основної думки дорівнює якості уроку.

Сенс і переваги основної думки уроку

Допомагає конкретно й зрозуміло відкрити учням Слово, яке практично змінюватиме їхнє життя.

Допомагає вчителю безпомилково вести учнів до мети уроку (пункту призначення).

Учитель повністю контролює час уроку. За необхідності урок можна провести за 10-15 хвилин на гідному рівні.

Учитель легко усуває всі чинники, які відвертають увагу, і спрямовує думки учнів у необхідне русло.

Учитель чітко розуміє, що потрібно говорити учням і куди їх вести. Учні чітко розуміють, що він говорить і куди веде, і відгукуються на заклик Слова Божого.

Мета уроку

Мета уроку – це кінцевий результат, пункт призначення, куди капітан має доправити пасажирів. Коли вчитель ставить мету, він повинен зважати на потреби учнів. Мета має відповідати на запитання: чого я хочу досягнути наприкінці уроку?

Є три різновиди мети:

- що учні мають **дізнатися**?
- що учні мають **відчутти**?
- на який заклик вони повинні **відгукнутися**?

Учитель повинен вибрати одну з трьох цілей залежно від теми уроку.

Мета уроку допомагає дотримуватися єдиної теми та цілеспрямованого плану, а також дає змогу не гаяти часу на другорядні запитання. Коли учні розуміють, куди їх веде учитель, вони виявляють більшу активність і зацікавленість.

Правило мети: мета повинна бути **коротка**, щоб її

запам'ятати, зрозуміла, щоб її записати, і **конкретна**, щоб її досягнути. Мету можна визначити після того, як учитель прочитав урок і сформулював його основну думку одним реченням. Якщо вчитель не визначив мети, то його урок буде схожим на подорож кораблем, який пливе за напрямком вітру.

Завдання на другий квартал 2023 року

1. Щодня молитися за відродження й оновлення СШ в Україні.

2. Провести декілька неформальних зустрічей класу СШ (у будні або після суботнього служіння), під час яких обговорити такі питання:

- особистість і роль учителя;
- план уроку (шаблон);
- «ламання льоду», спілкування, перевірка домашнього завдання;
- основна думка;
- мета уроку;
- вступ до уроку;
- зміни в класі: які є перешкоди, яка потрібна допомога.

3. Прочитати розділ 2 «Значення та мета СШ», частина 1 з книги Е. Уайт «Поради щодо роботи Суботньої школи» (с. 18–38). В Інтернеті можна знайти цю книгу у вільному доступі.

4. Використовувати в служінні додатковий матеріал з вайбер-групи вчителів СШ України.